

Európsky
ombudsman

Výročná správa
2010

Vyhlásenie o poslaní Európsky ombudsman sa usiluje o spravodlivé výsledky sťažností proti inštitúciám Európskej únie, podporuje transparentnosť a presadzuje administratívnu kultúru služby. Jeho cieľom je budovať dôveru prostredníctvom dialógu medzi občanmi a Európskou úniou, a podporovať najvyššie štandardy správania v inštitúciách Únie.

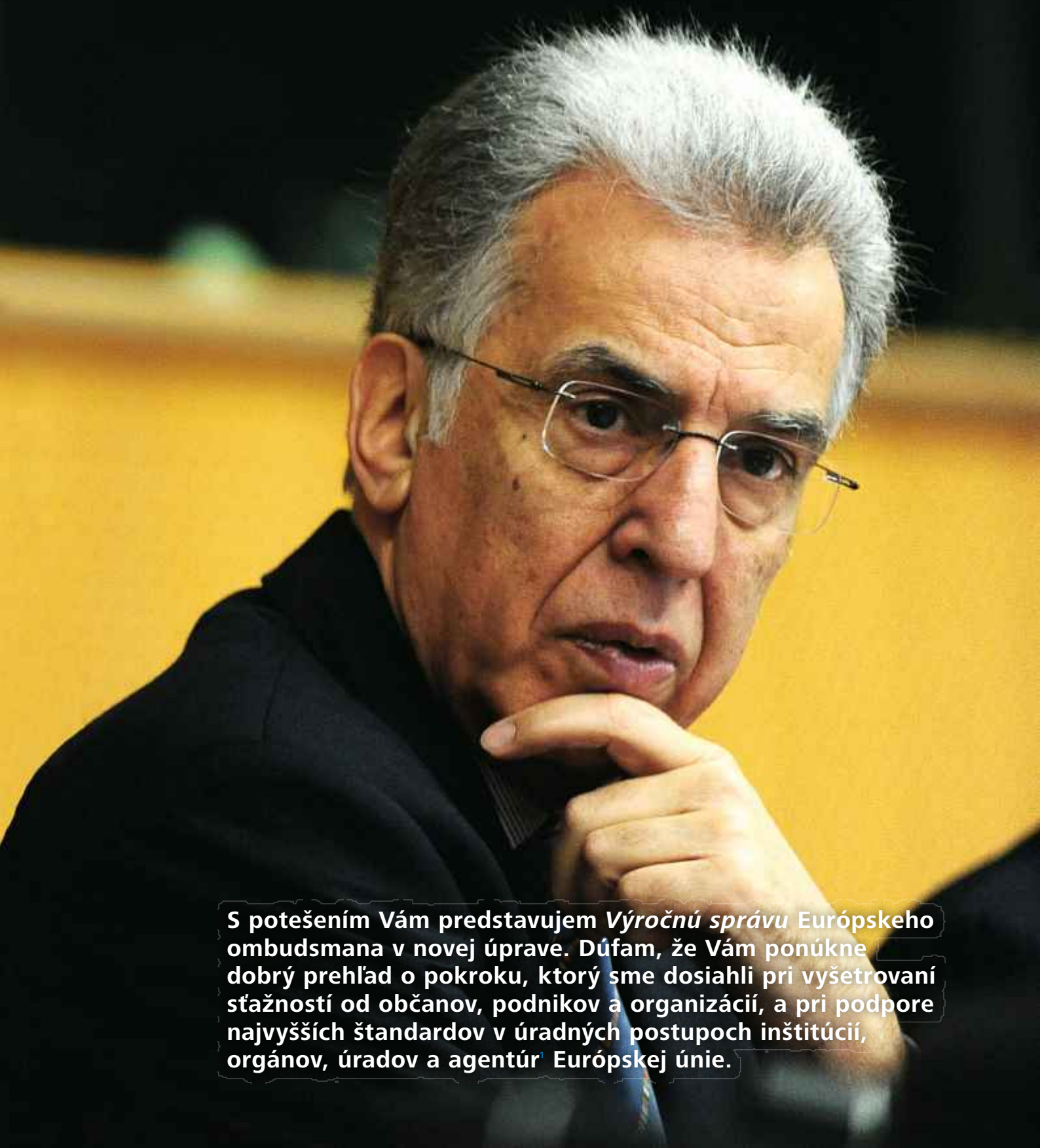
Európsky
ombudsman

Výročná správa
2010

Obsah

Prehľad ombudsmana	4
1 Sťažnosti a vyšetrovania	13
1.1 Mandát a postupy ombudsmana	14
1.2 Prehľad sťažností preskúmaných v roku 2010	19
1.3 Analýza začatých vyšetrovaní	25
1.4 Zistenia z vyšetrovaní ombudsmana	28
1.5 Vzorové prípady ako príklad najlepšej praxe	35
1.6 Tematická analýza uzavretých prípadov	36
1.7 Postúpenia a rady	55
2 Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a ostatnými zainteresovanými stranami	59
2.1 Vzťahy s inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami EÚ	60
2.2 Vzťahy s ombudsmanmi a podobnými orgánmi	62
2.3 Vzťahy s ostatnými zainteresovanými stranami	65
3 Zdroje	69
3.1 Zamestnanci	70
3.2 Rozpočet	72
Ako kontaktovať Európskeho ombudsmana	74

Prehľad ombudsmana

S potešením Vám predstavujem *Výročnú správu* Európskeho ombudsmana v novej úprave. Dúfam, že Vám ponúkne dobrý prehľad o pokroku, ktorý sme dosiahli pri vyšetrowaní sťažností od občanov, podnikov a organizácií, a pri podpore najvyšších štandardov v úradných postupoch inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Európskej únie.

Správa prešla od minulého roku čiastočnou úpravou, čím zohľadňuje spätnú väzbu zo strany čitateľov a odzrkadľuje novú vizuálnu identitu inštitúcie. Tento prehľad ombudsmana, v ktorom upozorňujem na najdôležitejšie udalosti daného roka, nahrádza predchádzajúci úvod a zhrnutie. Bývalé kapitoly 2 a 3 sa zlúčili do jednej kapitoly – kapitoly 1 – v ktorej sa uvádza komplexný prehľad práce ombudsmana pri riešení sťažností a vyšetrovaní v roku 2010 vrátane mandátu a postupov ombudsmana. Kapitola 2 sa zaoberá vzťahmi ombudsmana s ostatnými inštitúciami EÚ, vzťahmi s obcou národných, regionálnych a miestnych ombudsmanov v Európe a obsahuje prehľad komunikačných aktivít ombudsmana. V kapitole 3 sa uvádzajú informácie o zamestnancoch a rozpočte ombudsmana.

Dúfam, že budete spokojní s touto novou a prehľadnejšou správou, ktorá odráža náš dvojaký cieľ, a to, čo najlepšie využiť zdroje a zachovať pritom čo najväčšiu

Dúfam, že budete spokojní s touto novou a prehľadnejšou správou, ktorá odráža náš dvojaký cieľ, a to, čo najlepšie využiť zdroje a zachovať pritom čo najväčšiu dostupnosť a transparentnosť.

dostupnosť a transparentnosť. Tešíme sa na Vaše reakcie, ktoré nám umožňujú dosahovať stále lepšie výsledky.

Pätnásť rokov pôsobenia Európskeho ombudsmana

Úrad európskeho ombudsmana oslávil 27. septembra 2010 svoje pätnáste narodeniny. V tomto poldruha desaťročí ombudsman odpovedal viac než 36 000 sťažovateľom a ukončil viac než 3 800 vyšetrovaní možného nesprávneho úradného postupu. Odpovedaním na sťažnosti, navrhovaním priateľských riešení a poskytovaním odporúčaní ombudsman pomohol európskym inštitúciami zabezpečiť nápravu, zvýšiť kvalitu svojho úradného postupu, výsledkom čoho je priblíženie sa európskym občanom.

Je však toho viac: vďaka riešeniu sťažností ombudsman získal skutočný prehľad o trendoch, pokiaľ ide o nesprávne úradné postupy, systémové problémy a štrukturálne nedostatky. Vyzbrojený týmito informáciami sa usiluje dosiahnuť to, čo si mnohí naši sťažovatelia želajú najviac – zabezpečiť, aby sa v budúcnosti už nezopakovalo to, čo sa stalo im.

Zapájaním inštitúcií sme sa snažili o to, aby si v rámci správy vzali ponaučenia, ktoré vyplynuli z riešenia sťažností.

Z roku 2010 máme niekoľko dobrých príkladov. Chcel by som spomenúť najmä dva prípady týkajúce sa prístupu k dokumentom, ktoré sme riešili, v súvislosti s Európskou agentúrou pre lieky (EMA) v Londýne. V oboch prípadoch agentúra EMA prijala odporúčanie ombudsmana poskytnúť prístup k dokumentom. Čo je dôležitejšie agentúra EMA prijala a zverejnila novú politiku prístupu k dokumentom zameranú na zabezpečenie oveľa rozsiahlejšieho prístupu verejnosti

Prehľad ombudsmana

k dokumentom, ktoré uchováva. Za konštruktívny prístup som agentúre EMA vyslovil verejné uznanie. Prijatím tohto dôležitého politického kroku agentúra EMA rozšírila dosah odporúčaní, ktoré som jej predložil. Toto ilustruje, aké konkrétne a dlhodobé výsledky môže práca ombudsmana priniesť občanom, ak k nej orgán EÚ pristupuje konštruktívne a je nápomocný.

V záujme zabezpečenia, aby inštitúcie zavádzali systémové vylepšenia, sme v roku 2010 opäť uverejnili štúdiu o následných opatreniach, ktoré prijali inštitúcie EÚ ku všetkým kritickým

Vo viac ako polovici prípadov uzavretých v roku 2010 príslušná inštitúcia prijala návrh na priateľské riešenie alebo záležitosť vyriešila.

poznámkam a ďalším poznámkam, ktoré ombudsman urobil v roku 2009. Zo štúdie vyplynulo, berúc kritické a ďalšie poznámky dohromady, že miera uspokojivých následných opatrení dosiahla 81 %, čo je mierne lepší výsledok ako v predchádzajúcom roku. V štúdiu sa uvádzajú mnohé príklady, v prípade ktorých sa dosiahlo skutočné zlepšenie v takých oblastiach, ako dokumentovanie vnútorných postupov až po verejné súťaže a zmluvy. Je to veľmi povzbudivé. So znepokojením som však vzal na vedomie pomerne vysoký počet neuspokojivých odpovedí na kritické poznámky, ktoré poslala Európska komisia (10 z 32 odpovedí). Dokazuje to, že ombudsman i samotné inštitúcie musia ešte toho veľa urobiť pri presviedčaní úradníkov, že defenzívny prístup k ombudsmanovi znamená premeškanú príležitosť pre ich inštitúciu a možné poškodenie obrazu Únie.

Výsledky pre sťažovateľov v roku 2010

Vždy je lepšie, keď ombudsman nemusí uviesť kritickú poznámku alebo prejsť k štádiu návrhu odporúčania v záujme zabezpečenia zlepšenia. Oveľa lepšie je, keď si prípady dokážu inštitúcie vyriešiť samotné alebo môžu prijať priateľské riešenie. Vo viac ako polovici prípadov uzavretých v roku 2010 príslušná inštitúcia prijala návrh na priateľské riešenie alebo záležitosť vyriešila. Vyjadrujem uznanie inštitúciám ako celku za ich úsilie pri nachádzaní riešení v týchto prípadoch.

V tejto správe sa uvádza desať vzorových prípadov, ktoré sú príkladom najlepších postupov riešenia sťažností. Slúžia ako vzor pre ďalšie inštitúcie EÚ, pokiaľ ide o to, ako najlepšie reagovať na záležitosti, ktoré predkladá ombudsman. Tri z týchto prípadov sa týkajú Komisie, zatiaľ čo jeden vzorový prípad sa týkal každej z týchto inštitúcií – Parlamentu, Rady, Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, Európskej investičnej banky, Európskej agentúry pre lieky, Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva a Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru. Zahŕňali oblasti počnúc transparentnosťou a spravodlivosťou až po práva osôb so zdravotným postihnutím, zmluvy a výberové konania a prijímanie do zamestnania.

V roku 2010 ombudsman uzavrel 326 vyšetrovaní (v porovnaní s 318 vyšetrovaniami v roku 2009). 323 vyšetrovaní z tohto počtu súviselo so sťažnosťami a tri boli z vlastného podnetu. Ombudsman dospel záveru,

že k nesprávnemu úradnému postupu došlo v 12 % prípadov (40) a na základe návrhu odporúčaní, ktoré vydal, sa v siedmich z týchto prípadov dosiahol pozitívny výsledok pre sťažovateľa. Aj keď ombudsman musel uviesť kritické poznámky k inštitúciám len v 33 prípadoch v porovnaní s 35 v roku 2009 a 44 v roku 2008, ešte stále existuje priestor na zlepšovanie. V záujme zvýšenia kvality úradných postupov, ďalšie poznámky uviedol ombudsman v 14 prípadoch (28 v roku 2009).

V roku 2010 ombudsman predložil Parlamentu jednu osobitnú správu v rámci vyšetrovania sťažnosti týkajúcej sa prístupu k dokumentom o emisiách CO₂ z automobilov. V osobitnej správe bolo zdôraznené, že Komisia takmer 15 mesiacov nereagovala na návrh odporúčania, aj keď v Zmluve je stanovená lehota tri mesiace. Komisia nedodrжала ani záväzok, ktorý dala ombudsmanovi. Tieto zlyhania predstavovali nesplnenie povinnosti Komisie podieľať sa na úprimnej spolupráci s ombudsmanom.

Mnohé z týchto prípadov sú zahrnuté v tematickej analýze uvedenej v kapitole 1, v ktorej sú zdôraznené najdôležitejšie právne a faktické zistenia uvedené v rozhodnutiach ombudsmana, ktorými sa uzavreli vyšetrovania v roku 2010. Analýza je rozdelená podľa klasifikácie hlavného predmetu vyšetrovania do týchto siedmich hlavných kategórií: (i) otvorenosť, prístup verejnosti a osobné údaje; (ii) Komisia ako strážkyňa zmlúv; (iii) vyhodnotenie ponúk a priznanie grantov; (iv) plnenie zmlúv; (v) správa a služobný poriadok; (vi) konkurzy a výberové konania a (vii) inštitucionálne, politické záležitosti a iné. Obsahuje prípady, ktoré mali výrazný dosah z hľadiska presadzovania transparentnosti

a dobrej správy v inštitúciách EÚ, prípady, ktorých výsledok bol osobitne pozitívny pre sťažovateľa a prípady, ktoré poskytli ombudsmanovi možnosť vysvetliť dôležité právne aspekty alebo sa zaoberať takou záležitosťou, ktorá mu predtým ešte nebola predložená. Vzhľadom na úsilie ombudsmana podporovať uplatňovanie Charty základných práv EÚ zdôraznené sú aj prípady, ktoré sa týkajú práv stanovených v Charte. Pravidelne sa poukazuje aj na záležitosti týkajúce sa spravodlivosti. Spravodlivosť sa uvádza v článku 41 ods. 1 základného práva Charty na dobrú správu vecí verejných a ombudsman spravodlivosť vždy pokladal za hlavnú zásadu dobrej správy.

S potešením oznamujem, že čas potrebný na ukončenie vyšetrovania klesol z priemerne 13 mesiacov v roku 2008 na deväť mesiacov v rokoch 2009 a 2010. Väčšina vyšetrovaní bola ukončená do jedného roka (66 %). Viac než polovica (52 %) bola ukončená do troch mesiacov. Všetko toto sa podarilo dosiahnuť s celkovo 63 zamestnancami v rámci plánu pracovných miest na rok 2010 a rozpočtovými prostriedkami vo výške 9 332 275 EUR.

Stratégia do budúcich rokov

Na podujatí, ktoré sa konalo pri príležitosti pätnásteho výročia, bola predstavená stratégia pôsobnosti ombudsmana na roky 2009-2014². Príprava stratégie sa začala v roku 2010 na našom februárovom výjazdovom zasadnutí zamestnancov, ktoré bolo zamerané na tému „Vízia Európskeho ombudsmana na ďalších päť rokov“. Stratégia sa ďalej rozvíjala prostredníctvom konzultácií s internými a externými zainteresovanými stranami.

² Strategický dokument je k dispozícii v 23 jazykoch na webovej lokalite ombudsmana na: <http://www.ombudsman.europa.eu/resources/strategy.faces>

Prehľad ombudsmana

K podujatiam, ktoré pomohli pri získavaní nápadov pre stratégiu Európskeho ombudsmana, patrilo podujatie z 12. marca 2010 nazvané „Nový mandát Európskeho ombudsmana – čo očakávať?“ Cieľom tohto podujatia bolo prediskutovať so zainteresovanými stranami priority ombudsmana na roky 2009-2014. Na diskusiách sa zúčastnili občania, mimovládne organizácie, obchodné združenia, záujmové skupiny, novinári a úrady regionálnych orgánov.

Cieľom stratégie je poskytnúť jasné vyjadrenie poslania a ambícií ombudsmana a zásad, ktorými sa riadi. Na základe doterajších výsledkov sa v stratégii uvádza rad cieľov a priorít, ktoré sú určené na dosiahnutie všeobecných cieľov ombudsmana, a to po prvé, zabezpečiť, aby občania EÚ mohli plne využívať svoje práva a po druhé, zlepšiť kvalitu správy EÚ. Potrebné je uviesť päť cieľov, ktoré sme si stanovili na ďalšie roky:

- Chceme poznať názory našich zainteresovaných strán prostredníctvom pravidelnej spätnej väzby od sťažovateľov, ďalšieho rozvíjania kontaktov s inštitúciami EÚ a zapájania občianskej spoločnosti. Okrem toho sa budeme snažiť – prostredníctvom Európskej siete ombudsmanov³ – o identifikáciu najlepších postupov.
- Chceme rýchlejšie dospieť k výsledkom skrátením času potrebného na uzavretie vyšetrovaní a rozvíjaním zjednodušených postupov na podporu, kde je to možné, rýchleho vyriešenia sťažností.
- Chceme pozitívne vplyvať na administratívnu kultúru Únie zdôrazňovaním úlohy ombudsmana ako zdroja, ktorý pomáha zlepšovať administratívne postupy, a väčším sústredením sa na systémové otázky.

- Chceme našim zainteresovaným stranám a verejnosti prístupnou cestou poskytovať včasné a užitočné informácie. Chceme jednoducho lepšie komunikovať.
- Chceme neustále prehodnocovať, ako využívať naše zdroje. Budeme sa snažiť zabezpečiť čo najvyššiu úroveň správy interne a budeme dôsledne sledovať a zvyšovať kvalitu našej práce.

Sústredením sa na tieto ciele sa usilujeme pomôcť Únii pri plnení sľubov, ku ktorým sa v Lisabonskej zmluve zaviazala občanom, pokiaľ ide o základné práva, väčšiu transparentnosť a lepšie príležitosti pre účasť na tvorbe politiky. V rámci toho sa tiež snažíme skromne prispieť k ušľachtilým cieľom prehlbovania právneho poriadku a zvyšovania kvality demokracie v európskom právnom poriadku.

Inštitúcia, ktorá je prístupná, spravodlivá a orientovaná na občanov

Hlavnou prioritou je informovať občanov, aby sa dozvedeli o svojich právach a o tom, ako tieto práva uplatňovať. S potešením som preto prijal, že pri príležitosti nášho pätnásteho výročia sme mohli predstaviť novú vizuálnu

³ Sieť tvoria národní a regionálni ombudsmani a podobné orgány členských štátov Európskej únie, kandidátskych krajín uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ a niektoré ďalšie európske krajiny, ako aj Európsky ombudsman a Výbor pre petície Európskeho parlamentu.

identitu tak Európskeho ombudsmana, ako Európskej siete ombudsmanov. Som presvedčený, že naša nová vizuálna identita napomôže vytvoreniu obrazu inštitúcie, ktorá je prístupná, spravodlivá a orientovaná na občanov, zatiaľ čo nová identita siete by mala napomôcť zvýšeniu informovanosti o dôležitej práci, ktorú ombudsmeni v celej Európe vykonávajú, aby občanom pomohli pri uplatňovaní ich práv vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ.

Ďalej sme sťažovateľom pomáhali hľadať najvhodnejšie spôsoby na nápravu prostredníctvom interaktívneho sprievodcu na našej webovej lokalite, ktorý počas roka využilo viac než 19 000 ľudí na získanie informácií. Keďže viac ľudí našlo správne spôsoby na nápravu vo svojom prípade, dostali sme o 409 menej sťažností, ktoré boli „mimo pôsobnosti“ a celkový počet sťažností klesol z 3 098 v roku 2009 na 2 667 v roku 2010. Je to pre mňa veľké povzbudenie, pretože to znamená, že sa k nám dostáva vyšší percentuálny podiel žiadateľov zo správneho dôvodu. Zintenzívnili sme tiež našu spoluprácu s ostatnými sieťami na poskytovanie informácií a riešenie problémov, ako napríklad Vaša Európa a SOLVIT.

Ako Európsky ombudsman som sa zaviazal zabezpečiť, aby každá osoba alebo organizácia, ktorá by mohla mať problém s inštitúciami EÚ, bola informovaná o tom, že má právo poslať mi sťažnosť na nesprávny úradný postup. V priebehu roka sme pokračovali v informovaní celého spektra cieľových skupín, aby sme ich upozornili na služby, ktoré ombudsman môže poskytnúť občanom, mimovládny organizáciám, záujmovým skupinám, podnikom, regionálnym orgánom, expertným skupinám a združeniam. K tematickým podujatiam organizovaným v roku 2010 patrili semináre týkajúce sa transparentnosti, nariadenia o rozpočtových pravidlách a nového mandátu ombudsmana. Počet vyšetrení začatých v roku 2010 bol takmer rovnaký ako v roku 2009 (335 v porovnaní s 339). Z vyšetrení, ktoré boli uzavreté v roku 2010, 78 % sťažností predložili fyzické osoby, zatiaľ čo 22 % predložili spoločnosti a združenia.

Tak ako každý rok väčšina vyšetrení, ktoré ombudsman začal v roku 2010, sa týkala Komisie (219 vyšetrení alebo 65 % z celkového počtu). Keďže Komisia je hlavnou inštitúciou EÚ, ktorá prijíma rozhodnutia a má priamy dosah na

Tak ako každý rok väčšina vyšetrení, ktoré ombudsman začal v roku 2010, sa týkala Komisie (219 vyšetrení alebo 65 % z celkového počtu).

Logo Európskeho ombudsmana má predstavovať posilňovanie úsilia Európskeho ombudsmana pri informovaní širokého spektra cieľových skupín a súčasne má evokovať identitu a hodnoty tejto inštitúcie. Modrá a žltá farba má pripomínať európsku vlajku, pričom kruhový tvar predstavuje jednotu a zhodu. Vnútri tohto kruhu obojsmerné šípky predstavujú výmenu a dialóg, čo sú kľúčové prvky metodiky Európskeho ombudsmana. Dizajn vrstvených šípok vytvára znamienko rovnosti, ktoré symbolizuje rovnosť a spravodlivosť. (Dizajn: Štúdio Phillippe Apeloig)

Nové logo Európskej siete ombudsmanov má evokovať identitu a hodnoty siete. Logo pozostáva zo spektra živých farieb, ktoré predstavujú rozmanitosť našej siete a jej členov. Farby vlajky Európskej únie sú vedľa seba v najnápadnejšom bode formácie. Kruhová kompozícia predstavuje komunikáciu, partnerstvo a jednotu, pričom hroty šípok symbolizujú stret mnohých rôznych strán v jednom zreteľnom bode. (Dizajn: Štúdio Phillippe Apeloig)

Prehľad ombudsmana

občanov, je normálne, že je aj hlavným objektom sťažností občanov. Potrebne je však poznamenať, že porovnateľný údaj za rok 2009 bol 56 % z celkového počtu. Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO) sa týkalo 35 vyšetrení (10 %), Európskeho parlamentu 22 (7 %), Rady Európskej únie 6 (2 %) a Súdneho dvora Európskej únie 4 (1 %). V prípade Súdneho dvora, je potrebné uviesť, že ombudsman môže začať vyšetrenie len v súvislosti s jeho prácou, ktorá sa netýka súdnych záležitostí. Ďalších 52 vyšetrení sa týkalo 25 iných inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr EÚ.

Takmer v 70 % spracovaných prípadoch, sme dokázali sťažovateľovi pomôcť tým, že sme prípad začali vyšetovať, presunuli sme ho príslušnému orgánu alebo sme poskytli radu, kam je potrebné sa obrátiť. Viac ako 53 % prípadov (1 435 sťažností) patrilo do pôsobnosti člena Európskej siete ombudsmanov, pričom 27 % (744 sťažností) patrilo do pôsobnosti Európskeho ombudsmana, čím sa potvrdila potreba ďalšieho posilňovania našej spolupráce. Siedmy regionálny seminár Európskej siete ombudsmanov, ktorý sa v novembri konal v Innsbrucku (Rakúsko), na to poskytol dobrú

Takmer v 70 % spracovaných prípadoch, sme dokázali sťažovateľovi pomôcť tým, že sme prípad začali vyšetovať, presunuli sme ho príslušnému orgánu alebo sme poskytli radu, kam je potrebné sa obrátiť.

Hlavné typy údajného nesprávneho úradného postupu vyšetovaného ombudsmanom v roku 2010 sa týkali (i) porušení: zákonnosti (nesprávne uplatňovanie vecných a/alebo procedurálnych pravidiel) (20,6 % vyšetrení), primeraných časových lehôt na prijatie rozhodnutí (14,1 %), spravodlivosti (11 %), povinnosti uviesť dôvody rozhodnutí a možností odvolania (5,8 %), povinnosti odpovedať na listy v jazyku občanov s uvedením príslušného úradníka (5,5 %) a povinnosti náležitej starostlivosti (3,1 %); (ii) porušenia povinností týkajúcich sa: žiadostí o informácie (30,4 % vyšetrení), žiadosti o prístup verejnosti k dokumentom (6,7 %) a zabezpečenia nediskriminovania (3,7 %).

príležitosť podobne ako siedme zasadnutie styčných úradníkov siete, ktoré sa konalo v júni v Štrasburgu. Ôsmy národný seminár Európskej siete ombudsmanov sa uskutoční v októbri 2011 v Kodani. K témam, o ktorých sa v Kodani bude diskutovať, bude patriť vyhlásenie zásad verejnej služby vypracovaných konkrétne pre úradníkov EÚ. Pred prípravou návrhu som uskutočnil konzultácie s národnými ombudsmanmi v záujme zabezpečenia, aby budúce vyhlásenie plne zohľadňovalo najlepšie postupy v členských štátoch. Odpovedali pozitívne, predložili cenné návrhy a poskytli užitočné informácie, ktoré sa zohľadnia v procese prípravy.

Začalo sa šesť vyšetrení z vlastného podnetu v oblasti systémových otázok v inštitúciách: tri sa týkali EPSO, jedno vyšetrenie Komisie, po jednom vyšetrení Parlamentu, Komisie a Rady, pričom posledné sa týkalo Komisie a Rady.

Styční úradníci konajú ako prvé miesto kontaktu pre ďalšie kancelárie v Európskej sieti ombudsmanov.

V dňoch 6.-8. júna 2010 sa stretli v Štrasburgu už siedmykrát. Prvý raz sa uskutočnilo spoločné zasadnutie so sieťou SOLVIT s cieľom diskutovať o otázkach spoločného záujmu a posilniť spoluprácu. Na tomto spoločnom zasadnutí bol zahájený projekt na zmapovanie kompetencií národných ombudsmanov v rámci siete. Cieľom tohto projektu je zhromaždiť jasné a ucelené informácie o typoch sťažností, ktoré národní ombudsmani môžu a ktoré nemôžu riešiť.

Lisabonská zmluva – po roku

Po mojom opätovnom zvolení za ombudsmana v januári 2010 som oznámil, že jednou z mojich hlavných priorít v ďalších piatich rokoch bude pomôcť zabezpečiť, aby EÚ prinášala pre občanov výhody prisľúbené v rámci Lisabonskej zmluvy. Začiatkom roka 2010 som reagoval na verejné konzultácie týkajúce sa toho, ako by európska iniciatíva občanov mala fungovať v praxi. Poukázal som na to, aké dôležité je snažiť sa predvídať otázky, ktoré by mohli vyplývať v rámci jej fungovania, najmä také, ktoré by mohli viesť k sťažnostiam. Značne ma povzbudilo prijatie nariadenia o iniciatíve občanov v decembri 2010 a som si istý, že tento nástroj napomôže posilneniu práv európskych občanov. Ombudsman tiež podporuje uplatňovanie Charty základných práv inštitúciami, najmä prostredníctvom riešenia sťažností a vyšetrovaní takých záležitostí ako základné právo na dobrú správu a práva osôb so zdravotným postihnutím.

Teším sa na pokračovanie tejto práce v záujme európskych občanov. Rozhodnutie Parlamentu opätovne ma zvolíť na druhé úplné funkčné obdobie, je, ako verím, potvrdením dobrej doterajšej práce tohto úradu a povzbudením, aby sme pokračovali v úsilí na dosiahnutie otvorenejšej a zodpovednejšej správy EÚ, ktorá bude zameraná na služby a na občanov. Sú to ušľachtilé ciele, ktorých sa moji kolegovia i ja budeme naďalej neochvejne pridržať.

Štrasburg 14. februára 2011

P. Nikiforos Diamandouros

1

Sťažnosti a vyšetrovania

V kapitole 1 je vysvetlený mandát a postupy ombudsmana, uvádza sa v nej prehľad sťažností riešených v roku 2010 a sťažností a podrobná analýza ukončených vyšetrovaní. Obsahuje časť o vzorových prípadoch a tiež tematickú analýzu. Kapitola končí uvedením ďalších orgánov, ktoré sa zaoberajú sťažnosťami.

Stážnosti a vyšetrovania

1.1 Mandát a postupy ombudsmana

Úloha Európskeho ombudsmana

Možné prípady nesprávneho úradného postupu sa dostávajú do pozornosti ombudsmana hlavne prostredníctvom sťažností, hoci ombudsman vykonáva vyšetrovania aj z vlastného podnetu.

Úrad Európskeho ombudsmana bol zriadený Maastrichtskou zmluvou ako súčasť občianstva Európskej únie. Článkom 24 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje právo sťažovať sa Európskemu ombudsmanovi, ktoré patrí k právam občanov Európskej únie. Toto právo sa uvádza aj v Charte základných práv EÚ (článok 43). Možné prípady nesprávneho úradného postupu sa dostávajú do pozornosti ombudsmana hlavne prostredníctvom sťažností, hoci ombudsman vykonáva vyšetrovania aj z vlastného podnetu.

Prácu ombudsmana upravuje článok 228 Zmluvy o ES, ako aj štatút ombudsmana¹ a vykonávacie ustanovenia prijaté ombudsmanom podľa článku 14 štatútu². Štatút ombudsmana a vykonávacie ustanovenia sú k dispozícii na webovej lokalite ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Vykonávacie ustanovenia sú k dispozícii aj ako tlačný exemplár v úrade ombudsmana.

Mandát ombudsmana

Článok 228 ZFEÚ oprávňuje ombudsmana prijímať sťažnosti týkajúce sa prípadov nesprávneho úradného postupu v činnosti inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie s výnimkou Súdneho dvora Európskej únie pri výkone ich súdnej moci.

Inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie

Inštitúcie EÚ sú uvedené v článku 13 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) a zahŕňajú aj Európsku radu. Neexistuje žiadna definícia alebo smerodajný zoznam orgánov, úradov a agentúr Únie. Termín zahŕňa orgány zriadené na základe zmlúv, ako napríklad Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov, ako aj orgány zriadené právnymi predpismi, ako napríklad Európska chemická agentúra a Agentúra Európskej únie pre základné práva. Lisabonskou zmluvou sa rozširuje pôsobnosť ombudsmana, aby sa vzťahovala aj na prípadný nesprávny úradný postup v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky vrátane spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky.

Sťažnosti podané na orgány verejnej správy členských štátov nepatria do pôsobnosti Európskeho ombudsmana, aj keď sa týkajú záležitostí v rozsahu pôsobnosti právnych predpisov EÚ. Mnohé takéto sťažnosti patria do pôsobnosti národných a regionálnych ombudsmanov v Európskej sieti ombudsmanov (pozri v časti 1.7).

1. V júni 2008 Európsky parlament prijal rozhodnutie, ktorým sa reviduje štatút ombudsmana s účinnosťou od 31. júla 2008. Rozhodnutie Európskeho parlamentu 2008/587 z 18. júna 2008, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 94/262 o úprave a všeobecných podmienkach upravujúcich výkon funkcie ombudsmana, Ú. v. EÚ 2008 L 189, s. 25.

2. Dňa 3. decembra 2008 ombudsman revidoval svoje vykonávacie ustanovenia s cieľom zohľadniť zmeny štatútu z júna 2008 a skúsenosti nadobudnuté od poslednej zmeny ustanovení v roku 2004. Nové vykonávacie ustanovenia nadobudli účinnosť 1. januára 2009.

Nesprávny úradný postup

V reakcii na výzvu Európskeho parlamentu, aby sa jasne vymedzil nesprávny úradný postup, ombudsman uviedol nasledovné vymedzenie, ktoré Parlament uvítal v uznesení schválenom aj Komisiou:

„K nesprávnemu úradnému postupu dochádza, keď verejný orgán nekoná v súlade s pravidlom alebo princípom, ktorý ho zaväzuje.“

Ombudsman charakterizuje „nesprávny úradný postup“ tak, že si vyžaduje dodržiavanie právneho poriadku, zásad dobrej správy a základných práv.

Ombudsman charakterizuje „nesprávny úradný postup“ tak, že si vyžaduje dodržiavanie právneho poriadku, zásad dobrej správy a základných práv. Európsky ombudsman dôsledne zastáva názor, že nesprávny úradný postup je široký pojem a že dobrá správa okrem iného vyžaduje dodržiavanie právnych predpisov a zásad vrátane základných práv. Charta základných práv zahŕňa právo na dobrú správu ako základné právo občanov Únie (článok 41). Právna záväznosť Charty a výsledná možnosť súdnej ochrany osôb môže zvýšiť vplyv práva na dobrú správu. Môže tiež dôjsť k posilneniu snáh ombudsmana pri podpore dobrej správy vo verejnom záujme, ako aj nachádzaní mimosúdnych riešení problémov osôb.

Európsky parlament schválil 6. septembra 2001 Európsky kódex riadnej správnej praxe, ktorý by mali inštitúcie EÚ, ich administratívy a ich úradníci rešpektovať vo svojich vzťahoch s verejnosťou. Kódex zohľadňuje zásady európskeho správneho

práva obsiahnuté v judikatúre európskych súdov a čerpá inšpiráciu z národných zákonov. Parlament tiež vyzval ombudsmana, aby uplatňoval kódex pri skúmaní sťažností a pri vykonávaní vyšetrovaní z vlastného podnetu.

Je však potrebné poznamenať, že uvedená definícia neobmedzuje nesprávny úradný postup len na prípady, keď porušené pravidlo alebo zásada sú právne záväzné. Zásady dobrej správy siahajú ďalej než

právo, od inštitúcií EÚ nevyžadujú len, aby rešpektovali svoje právne povinnosti, ale aby boli zamerané aj na služby a zabezpečili, aby sa s príslušníkmi verejnosti riadne zaobchádzalo a aby v plnej miere využívali svoje práva. Kým teda nezákonnosť nutne vedie k nesprávnemu úradnému postupu v rámci pôsobnosti ombudsmana, nesprávny úradný postup neznamená automaticky nezákonnosť. Ak napríklad ombudsman zistí nesprávny úradný postup, neznamená to automaticky, že existuje nezákonné správanie, ktoré by mohlo mať súdny postih³.

Pokiaľ ide o pojem nesprávneho úradného postupu, existujú však obmedzenia. Ombudsman napríklad vždy zastával názor, že z politickej práce Európskeho parlamentu nevyplývajú problémy možného nesprávneho úradného postupu. Sťažnosti proti rozhodnutiam výborov Parlamentu, ako napr. Výboru pre petície, nepatria preto do pôsobnosti ombudsmana.

³ Pozri v tejto súvislosti rozsudok Všeobecného súdu prvého stupňa z 28. októbra 2004 v spojených veciach T-219/02 a T-337/02, *Herrera proti Komisii*, odsek 101 a zo 4. októbra 2006 vo veci T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack proti Komisii*, odsek 128.

Sťažnosti a vyšetrovania

Prípustnosť a dôvody vyšetrovania

Sťažnosť musí spĺňať uvedené kritériá prípustnosti, aby ombudsman mohol začať vyšetrovanie. Tieto kritériá stanovené v príslušných článkoch štatútu stanovujú, že:

1. autor a predmet sťažnosti musí byť identifikovaný (článok 2 ods. 3);
2. ombudsman nesmie zasahovať do súdneho konania prípadov alebo spochybňovať rozhodnutie súdu (článok 1 ods. 3);
3. sťažnosť sa musí predložiť do dvoch rokov odo dňa, kedy sa sťažovateľ dozvedel o skutočnostiach, ktoré sú predmetom sťažnosti (článok 2 ods. 4);
4. sťažnosti musí predchádzať náležitý administratívny prístup vo vzťahu k zainteresovanej inštitúcii alebo orgánu (článok 2 ods. 4);
5. v prípade sťažností týkajúcich sa pracovnoprávných vzťahov medzi inštitúciami a orgánmi a ich úradníkmi a zamestnancami musia byť pred predložením sťažnosti vyčerpané možnosti na predloženie interných administratívnych žiadostí a sťažností (článok 2 ods. 8).

V článku 228 ZFEÚ sa uvádza, že ombudsman pri vyšetrovaniach „sa presvedčí o opodstatnenosti šetrenia“. Na zabránenie vzniku neoprávnených očakávaní u sťažovateľov a zabezpečenie

najlepšieho využívania zdrojov, všetky prípustné sťažnosti sa starostlivo preštudujú, aby sa preverilo, či existujú opodstatnené vyhliadky, že vyšetrovanie povedie k úspešnému výsledku. Ak neexistujú, ombudsman uzavrie prípad s tým, že nie sú neposkytnuté dostatočné dôvody na vyšetrovanie. Ombudsman tiež zastáva názor, že ak sa už sťažnosťou vo forme petície zaoberal Výbor pre petície Parlamentu, obvykle neexistujú dôvody na vyšetrovanie, pokiaľ nie je predložený nový dôkaz. V roku 2010 sa v prípade 40 % prípustných prípadov usúdilo, že neposkytujú dôvody na vyšetrovanie. Keď ombudsman usúdi, že nie sú dôvody na začatie vyšetrovania, informuje sťažovateľa a v určitých prípadoch, pošle anonymizovanú verziu tohto rozhodnutia príslušnej inštitúcii.

V roku 2010 sa v prípade 40 % prípustných prípadov usúdilo, že neposkytujú dôvody na vyšetrovanie.

Sťažnosti a vyšetrovania z vlastného podnetu

Článok 228 ZFEÚ oprávňuje ombudsmana prijímať sťažnosti od všetkých občanov Únie alebo od fyzických či právnických osôb s bydliskom alebo zaregistrovaným sídlom v členskom štáte. Ombudsman má tiež právomoc otvárať vyšetrovania z vlastného podnetu. Na základe tejto právomoci ombudsman môže vyšetrovať možný prípad nesprávneho úradného postupu, na ktorý ho upozornila osoba, ktorá nie je oprávnená predložiť sťažnosť. Ombudsman v takýchto prípadoch postupuje tak, aby dotknutej osobe počas vyšetrovania poskytol rovnaké procedurálne možnosti ako v prípade, keby sa záležitosť riešila ako sťažnosť.

V roku 2010 sa začalo šesť takýchto vyšetrovaní z vlastného podnetu. S podporou Európskeho parlamentu ombudsman vyhlásil, že plánuje využiť svoju právomoc konať z vlastného podnetu vždy, keď jediným dôvodom na nevyšetrenie sťažnosti na údajný nesprávny úradný postup Európskej investičnej banky je skutočnosť, že sťažovateľ nie je občanom alebo osobou s riadnym pobytom v Únii. V prípade iných záležitostí ombudsman pristupuje k otázke, či využiť právomoc začať vyšetrovanie z vlastného podnetu, na základe jednotlivých prípadov.

Ombudsman môže tiež využiť svoju právomoc a uskutočniť vyšetrovanie z vlastného podnetu na riešenie zjavného systémového problému v inštitúciách. Ako už bolo uvedené, v roku 2010 takto postupoval v šiestich prípadoch. Tri sa týkali Európskeho úradu pre výber pracovníkov (**OI/6/2010/IP**, **OI/7/2010/IP** a **OI/9/2010/RT**). Ďalej v časti 1.6 sa uvádza prehľad vyšetrovania z vlastného podnetu, ktorý sa týkal osobitného prípadu neskorej platby zo strany Komisie (pozri prípad **OI/2/2010/GG** v časti „Plnenie zmlúv“). Ďalšie vyšetrovanie (**OI/4/2010/ELB**) sa týkalo práv a povinností úradníkov a konkrétnejšie toho, ako inštitúcie riešia žiadosti zo strany úradníkov a zamestnancov v rámci článku 90 ods. 1 služobného poriadku na nahradenie správnych aktov so zreteľom na vývoj judikatúry. Toto vyšetrovanie bolo zamerané na Parlament, Komisiu a Radu. Napokon v roku 2010 ombudsman začal vyšetrovanie z vlastného podnetu, ktoré sa týkalo zodpovednosti za prípady nesprávneho úradného postupu v rámci činností misií spoločnej zahraničnej

a bezpečnostnej politiky a spoločnej obrannej politiky EÚ. Toto vyšetrovanie **OI/12/2010/BEH** bolo zamerané na Komisiu a Radu. Na konci roka 2010 prebiehalo päť z týchto šiestich vyšetrovaní (**OI/2/2010/GG** bolo uzavreté s tým, že ďalšie vyšetrovania nie sú potrebné).

Postupy ombudsmana

Písomné a zjednodušené postupy vyšetrovania

Všetky sťažnosti zaslané ombudsmanovi sa zaregistrujú a potvrdia, obvykle do týždňa od ich prijatia. Sťažovateľ je informovaný o danom postupe v potvrdzujúcom liste, ktorý sa odošle a ktorý obsahuje referenčné číslo a aj meno a telefónne číslo osoby, ktorá sa sťažnosťou zaoberá.

Sťažnosť sa podrobí analýze, aby sa určilo, či sa má začať vyšetrovanie a sťažovateľ je obvykle do jedného mesiaca informovaný o výsledkoch analýzy. Ak sa vyšetrovanie nezačne, sťažovateľ je informovaný o dôvode. Ak je to možné, sťažnosť sa postúpi, alebo sa sťažovateľovi poskytne vhodná rada o príslušnom orgáne, na ktorý sa môže obrátiť.

Počas vyšetrovania je sťažovateľ informovaný o každom novom kroku, ktorý sa prijme. Keď sa ombudsman rozhodne uzavrieť vyšetrovanie, informuje sťažovateľa o výsledkoch vyšetrovania a svojich záveroch. Rozhodnutia ombudsmana nie sú právne záväzné a nepredstavujú právne vymáhatelné práva alebo povinnosti pre sťažovateľa, ani pre dotknutú inštitúciu.

Rozhodnutia ombudsmana nie sú právne záväzné a nepredstavujú právne vymáhatelné práva alebo povinnosti pre sťažovateľa, ani pre dotknutú inštitúciu.

Stážnosti a vyšetovania

Ako alternatívou k začatiu písomného vyšetovania možného nesprávneho úradného postupu a s cieľom vyriešiť rýchlo príslušný problém ombudsman používa neformálne pružné postupy so súhlasom a v spolupráci s príslušnou inštitúciou.

V roku 2010 bolo 91 prípadov vyriešených po intervencii ombudsmana, keď sa úspešne získala sa rýchla odpoveď na korešpondenciu, ktorá nebola zodpovedaná (pozri časť 2.9 *Výročnej správy 1998*, kde sú uvedené podrobnosti o postupe). Ďalších 73 prípadov bolo vyriešených po tom, ako ombudsman zabezpečil dodatočnú a podrobnejšiu odpoveď v súvislosti s korešpondenciou sťažovateľa.

Nahliadanie do spisov a vypočúvanie svedkov

V článku 3 ods. 2 štatútu ombudsmana sa vyžaduje, aby inštitúcie EÚ poskytli ombudsmanovi všetky informácie, ktoré od nich požaduje, a aby mu poskytli prístup k príslušným spisom. Právomoc ombudsmana nahliadnuť do spisov mu umožňuje overiť úplnosť a presnosť informácií, ktoré poskytla dotknutá inštitúcia EÚ. Skutočnosť, že ombudsman môže viesť dôkladné a úplné vyšetovanie, je teda dôležitou zárukou pre sťažovateľa a verejnosť. V roku 2010 ombudsman využil svoju právomoc nahliadnuť do spisov inštitúcie v 26 prípadoch.

V článku 3 ods. 2 štatútu sa tiež vyžaduje, aby na žiadosť ombudsmana úradníci a iní zamestnanci inštitúcií EÚ poskytli svedectvo, aj keď naďalej zostávajú viazaní príslušnými pravidlami služobného poriadku, hlavne povinnosťou dodržiavať služobné tajomstvo. Právomoc ombudsmana vypočuť svedkov v roku 2010 nebola využitá.

Požiadavka, aby ombudsman zachovával dôvernosť dokumentov a informácií, ktoré získal v priebehu vyšetovania, je vysvetlená a posilnená v revidovanom štatúte z roku 2008. Zmenený a doplnený štatút ombudsmanovi zabezpečuje prístup k utajovaným informáciám alebo dokumentom, najmä k citlivým dokumentom v zmysle článku 9 nariadenia 1049/2001⁴, podľa súladu s pravidlami týkajúcimi sa bezpečnosti príslušnej inštitúcie EÚ. Inštitúcie poskytujúce takéto utajované informácie alebo dokumenty informujú ombudsmana o tomto utajení. Okrem toho sa ombudsman s príslušnou inštitúciou vopred dohodne na podmienkach nakladania s utajovanými informáciami alebo dokumentmi a inými informáciami, na ktoré sa vzťahuje povinnosť služobného tajomstva. V prípadoch 523/2009/TS a 944/2008/OV bola uzavretá dohoda s Radou v súvislosti s nahliadnutím do dokumentov označených ako „utajované informácie EÚ“.

4. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. EÚ 2001 L 145, s. 43.

1.2 Prehľad sťažností preskúmaných v roku 2010

Ombudsman v roku 2010 zaregistroval⁵ 2 667 sťažností v porovnaní s 3 098 v roku 2009. Spracovaných bolo spolu 2 727 sťažností⁶, z čoho 27 % (744 sťažností) patrilo do pôsobnosti Európskeho ombudsmana. Analýza sťažností, ktorými sa zaoberali iní členovia siete ako Európsky ombudsman sa nachádza na konci tejto kapitoly.

Takmer 58 % sťažností prijatých v roku 2010 bolo podaných cez internet. Veľká časť týchto sťažností (53 %) bola prijatá prostredníctvom elektronického

elektronickej pošty ombudsmana využila na poskytnutie odpovedí na viac než 1 000 e-mailov so žiadosťou o informácie. Na porovnanie v roku 2009 to bolo okolo 1 850, 4 300 v roku 2008 a 4 100 v roku 2007. Výrazný trvalý pokles žiadostí o informácie v rokoch 2009 a 2010 potvrdzuje úspešnosť interaktívneho sprievodcu ombudsmana, ktorý je k dispozícii na jeho webovej lokalite od 5. januára 2009 a umožňuje získanie informácií bez potreby predložiť žiadosť. Ombudsman celkovo vybavil v roku 2010 viac ako 3 700 sťažností a žiadostí o informácie.

Európsky ombudsman začal na základe sťažností 323 vyšetrovaní, pričom ďalších 12 vyšetrovaní začal z vlastného podnetu

| Takmer 58 % sťažností prijatých v roku 2010 bolo podaných cez internet.

formulára sťažnosti, ktorý je k dispozícii na webovej lokalite ombudsmana v 23 jazykoch. V roku 2010 sa hlavná schránka

(v porovnaní s 335 vyšetrovaniami a štyrmi vyšetrovaniami z vlastného podnetu v roku 2009).

Tabuľka 1.1: Prípady riešené v roku 2010

Sťažnosti zaregistrované v roku 2010	2 667
Sťažnosti spracované v roku 2010	2 727
Sťažnosti patriace do pôsobnosti člena Európskej siete ombudsmanov	1 435
Sťažnosti patriace do pôsobnosti Európskeho ombudsmana Z toho:	744 205 nepripustných 216 pripustných, ale neboli dôvody na začatie vyšetrovania 323 vyšetrovaní začatých na základe sťažností
Začaté vyšetrovania z vlastného podnetu	12
Uzavreté vyšetrovania Z toho:	326 (vrátane 3 vyšetrovaní z vlastného podnetu) 175 z roku 2010 92 z roku 2009 59 z predchádzajúcich rokov

5. Vo výročnej správe Európskeho ombudsmana sa používa štatistická kategória „zaregistrované sťažnosti“ namiesto „prijaté sťažnosti“, aby sa rozlíšilo medzi sťažnosťami zaregistrovanými počas daného kalendárneho roka a sťažnosťami prijatými počas rovnakého obdobia, ale zaregistrovanými nasledujúci rok.

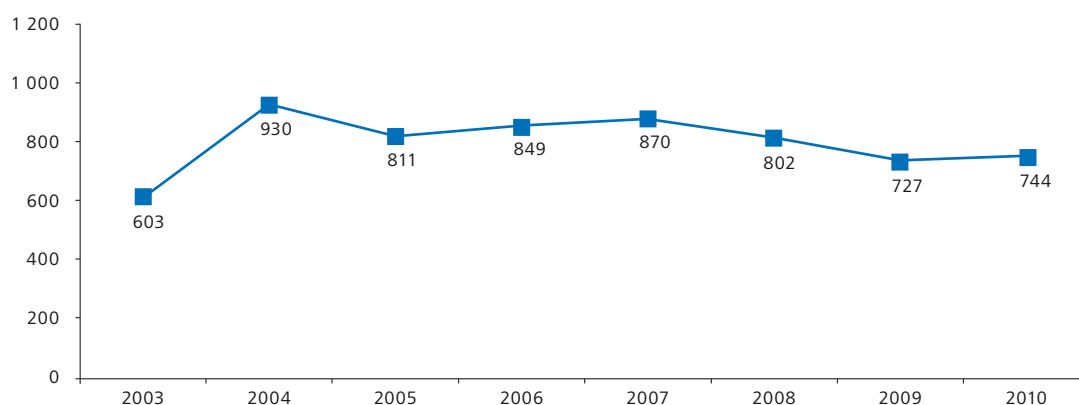
6. Štatistická kategória „spracované“ znamená, že sa na základe analýzy určilo, či sťažnosť (i) patrí do pôsobnosti ombudsmana, (ii) spĺňa kritériá prípustnosti a (iii) spĺňa dôvody na začatie vyšetrovania. Keďže si toto vyžaduje čas, počet sťažností „spracovaných“ v danom roku sa odlišuje od počtu sťažností „zaregistrovaných“ v tom istom roku.

Sťažnosti a vyšetrovania

V roku 2010 ombudsman uzavrel 326 vyšetrovaní (v porovnaní s 318 v roku 2009). Z tohto celkového počtu bolo 175 zaregistrovaných v roku 2010, pričom 92 bolo z roku 2009 a 59 z predchádzajúcich rokov.

Ako vyplýva z obrázku 1.1⁷ počet sťažností patriacich do pôsobnosti ombudsmana v minulých siedmich rokoch stúpol zo 603 v roku 2003 na 744 v roku 2010. S najvyšším počtom 930 prípadov v roku 2004 a s druhým najvyšším počtom 870 prípadov v roku 2007.

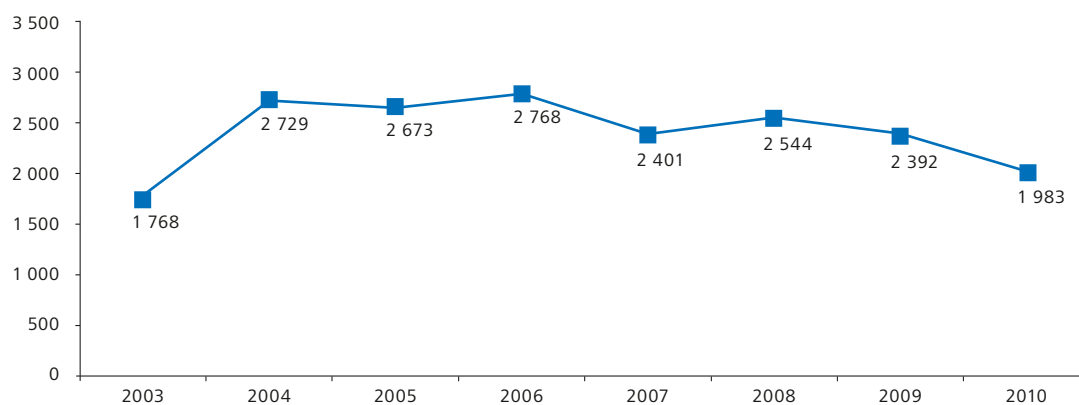
Obrázok 1.1: Počet sťažností patriacich do pôsobnosti v rokoch 2003-2010

Ako vidno z obrázku 1.2⁸, počet sťažností nepatriacich do mandátu ombudsmana klesol v roku 2010 na 1 983, čo je najnižší počet od roku 2003, keď tento počet bol 1 768. Ombudsman bude pokračovať vo svojom úsilí na znižovanie počtu

sťažností nepatriacich do jeho pôsobnosti poskytovaním jasných informácií o tom, čo môže a nemôže urobiť a nasmerovaním sťažovateľov, aby hneď na prvýkrát našli správnu adresu.

Obrázok 1.2: Počet sťažností nepatriacich do pôsobnosti v rokoch 2003-2010

7. Je potrebné pripomenúť, že v roku 2005 sa 335 sťažností, ktoré patrili do pôsobnosti ombudsmana, týkalo tej istej veci. Aby sa tieto prípady dali presnejšie porovnať v priebehu rokov, na obrázku 1.1 sa počítali samostatne len po jedenástu sťažnosť vrátane.

8. Je potrebné pripomenúť, že v roku 2006 sa 281 sťažností, ktoré patrili do pôsobnosti ombudsmana, týkalo tej istej veci. Aby sa tieto prípady dali presnejšie porovnať v priebehu rokov, na obrázku 1.2 sa počítali samostatne len po jedenástu sťažnosť vrátane.

V tabuľke 1.2 sa uvádza prehľad geografického pôvodu sťažností zaregistrovaných v roku 2010. Nemecko, krajina s najväčším počtom obyvateľov v EÚ, predložilo najvyšší počet sťažností,

po ňom nasledovalo Španielsko, Poľsko a Belgicko. Vo vzťahu k počtu obyvateľov krajín, najviac sťažností však prišlo z Luxemburska, Cypru, Belgicka a Malty.

Tabuľka 1.2: Geografický pôvod sťažností zaregistrovaných v roku 2010

Krajina	Počet sťažností	% sťažností	% obyvateľstva EÚ	Pomer
Luxembursko	34	1,3	0,1	12,7
Cyprus	22	0,8	0,2	4,1
Belgicko	207	7,8	2,1	3,7
Malta	9	0,3	0,1	3,4
Slovinsko	34	1,3	0,4	3,2
Lotyšsko	21	0,8	0,5	1,6
Bulharsko	63	2,4	1,6	1,5
Slovensko	43	1,6	1,1	1,5
Španielsko	349	13,1	9,0	1,5
Írsko	32	1,2	0,9	1,3
Fínsko	39	1,5	1,1	1,3
Portugalsko	71	2,7	2,1	1,3
Estónsko	9	0,3	0,3	1,1
Česká republika	63	2,4	2,1	1,1
Litva	20	0,7	0,7	1,1
Grécko	65	2,4	2,3	1,1
Rakúsko	48	1,8	1,7	1,1
Poľsko	214	8,0	7,7	1,0
Maďarsko	51	1,9	2,0	1,0
Nemecko	375	14,1	16,6	0,8
Holandsko	60	2,2	3,3	0,7
Švédsko	32	1,2	1,8	0,7
Rumunsko	73	2,7	4,4	0,6
Dánsko	16	0,6	1,1	0,5
Francúzsko	171	6,4	12,8	0,5
Taliansko	132	4,9	11,9	0,4
Spojené kráľovstvo	132	4,9	12,3	0,4
Iné	131	4,9		
Neznáme	151	5,7		

Poznámka: Tento pomer bol vypočítaný ako podiel percenta sťažností a percenta obyvateľstva. Ak je väčší ako 1,0, znamená to, že príslušná krajina podala ombudsmanovi viac sťažností, než by sa dalo očakávať vzhľadom na počet jej obyvateľov. Všetky údaje v tabuľke sú zaokrúhlené na jedno desatinné miesto.

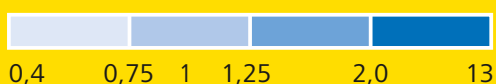
V roku 2010 predložilo 17 členských štátov viac sťažností, ako by sa dalo očakávať vzhľadom na počet ich obyvateľov, osem

predložilo menej, zatiaľ čo dva predložili počet sťažností v súlade s počtom svojich obyvateľov.

Sťažnosti a vyšetrovania

Na mape ďalej v texte sa uvádza grafická ilustrácia pravdepodobnosti podávania sťažností Európskemu ombudsmanovi v každom členskom štáte, Zakladá sa na počte sťažností z každého členského štátu v pomere k počtu jeho obyvateľov uvedenom v tabuľke (pozri poznámku k tabuľke 1.2 o výpočte pomeru).

Pomer (% sťažností / % populácie)

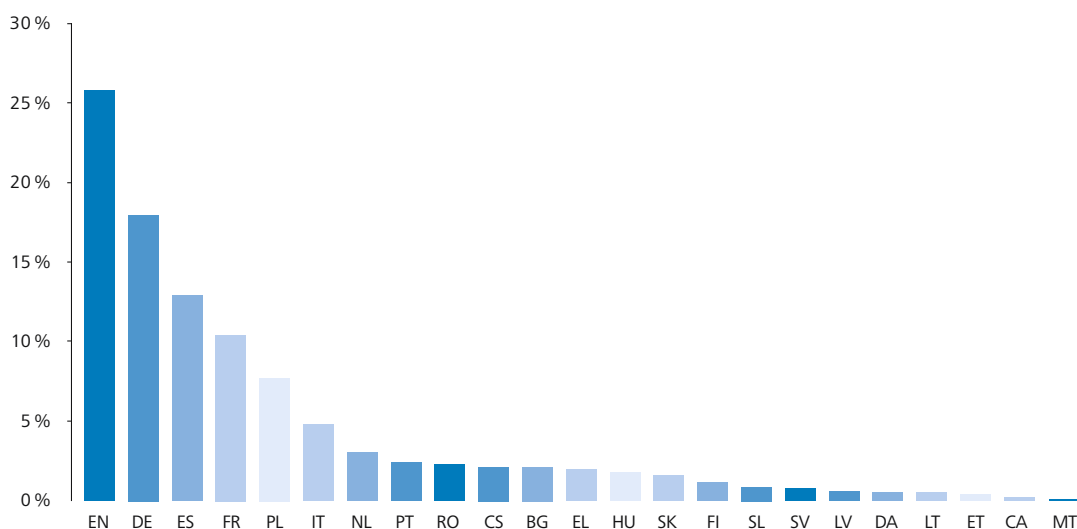

Sťažnosti možno Európskemu ombudsmanovi predkladať v ktoromkoľvek z 23 jazykov Zmluvy o EÚ⁹. Ako vyplýva z obrázku 1.3, v roku 2010 si väčšina

sťažovateľov vybrala možnosť predložiť svoju sťažnosť ombudsmanovi v angličtine, po nej nasledovala nemčina, španielčina a francúzština.

Obrázok 1.3: Rozdelenie sťažností podľa jazykov

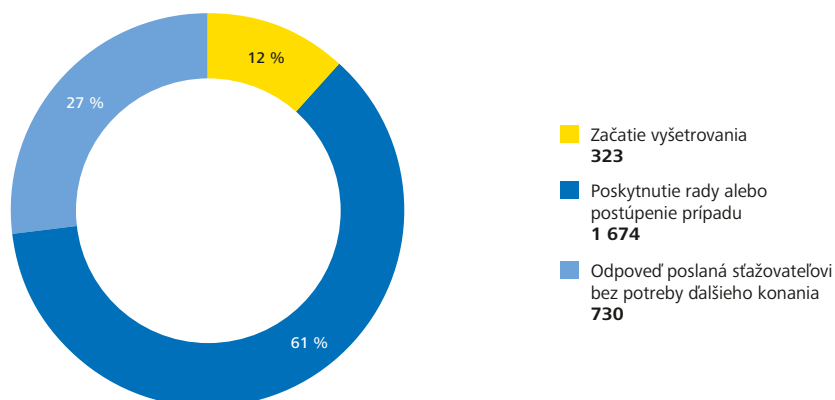
Ako vyplýva z obrázku 1.4, vo viac než 70 % prípadov ombudsman dokázal sťažovateľovi pomôcť tým, že začal prípad vyšetrovať (12 % prípadov), postúpil ho príslušnému orgánu alebo poskytol radu, kam sa obrátiť (61 %). Ďalej v časti 1.7 sa uvádza prehľad prípadov, ktoré boli

postúpené, alebo sa sťažovateľovi poskytla rada. V roku 2010 sa riešilo 27 % prípadov, sťažovateľovi bola poslaná odpoveď, ale ombudsman usúdil, že nie je možný ďalší postup. V niektorých prípadoch to boli kvôli tomu, že sťažovateľ nevedel na koho alebo na čo sa chce sťažovať.

9. Anglický, bulharský, český, dánsky, estónsky, fínsky, francúzsky, grécky, holandský, írsky, litovský, lotyšský, maďarský, maltský, nemecký, poľský, portugalský, rumunský, slovenský, slovinský, španielsky, švédsky a taliansky. Na základe dohody medzi Európskym ombudsmanom a španielskou vládou podpísanou v novembri 2006 sa občania môžu sťažovať ombudsmanovi aj v ktoromkoľvek z viacerých úradných jazykov v Španielsku (katalánskom/valencijskom, galícijskom a baskickom). Podpisáním tejto dohody ombudsman uviedol do súladu svoje postupy so závermi Rady EÚ z júna 2005, ktoré ustanovujú používanie týchto jazykov na uľahčenie komunikácie španielskych občanov s inštitúciami EÚ.

Sťažnosti a vyšetrovania

Obrázok 1.4: Typ činnosti Európskeho ombudsmana po prijatí sťažnosti

Poznámka: Uvedené údaje zahŕňajú 187 sťažností zaregistrovaných koncom roku 2009, ktoré boli spracované v roku 2010 a nezahŕňajú 46 sťažností zaregistrovaných ku koncu roka 2010, ktoré sa koncom roku ešte stále spracovávali s cieľom určiť, aký postup je potrebné prijať.

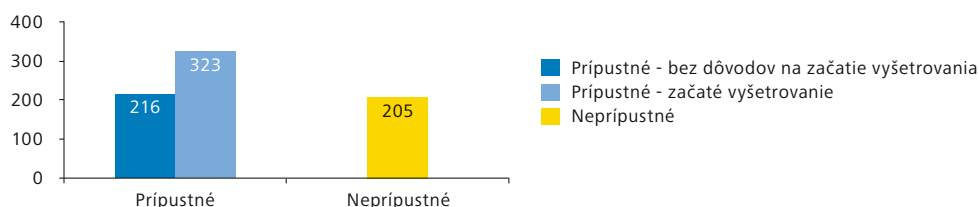
1.3 Analýza začatých vyšetrení¹⁰

Všetky sťažnosti, ktoré patrili do pôsobnosti ombudsmana, sa ďalej analyzovali, aby sa určila ich prípustnosť. Zo 744 sťažností patriacich do pôsobnosti bolo 205 neprípustných,

zatiaľ čo v prípade ďalších 216, ktoré boli prípustné, ombudsman nezistil dôvody na začatie vyšetrenia.

Na základe sťažností sa v priebehu roku začalo celkovo 323 nových vyšetrení. Predstavuje to pokles o 3,5 % v porovnaní s rokom 2009. Ombudsman začal tiež 12 vyšetrení z vlastného podnetu.

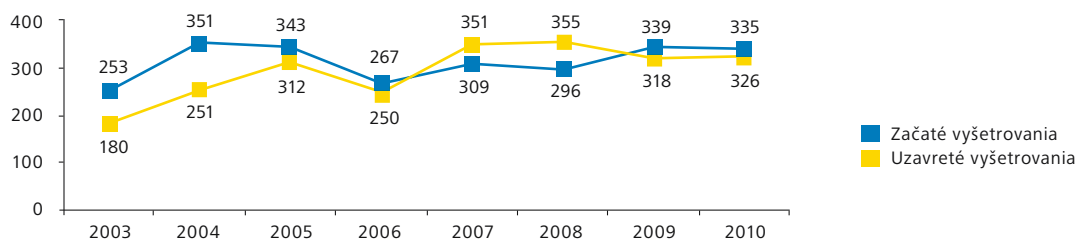
Obrázok 1.5: Sťažnosti patriace do pôsobnosti Európskeho ombudsmana

Ako vyplýva z obrázku 1.6, počet vyšetrení začatých v roku 2010 je mierne nižší než vysoké úrovne

dosiahnuté v rokoch 2004 (351) a 2005 (343). Uzavreté vyšetrenia sa budú analyzovať ďalej v časti 1.4.

Obrázok 1.6: Vývoj počtu vyšetrení

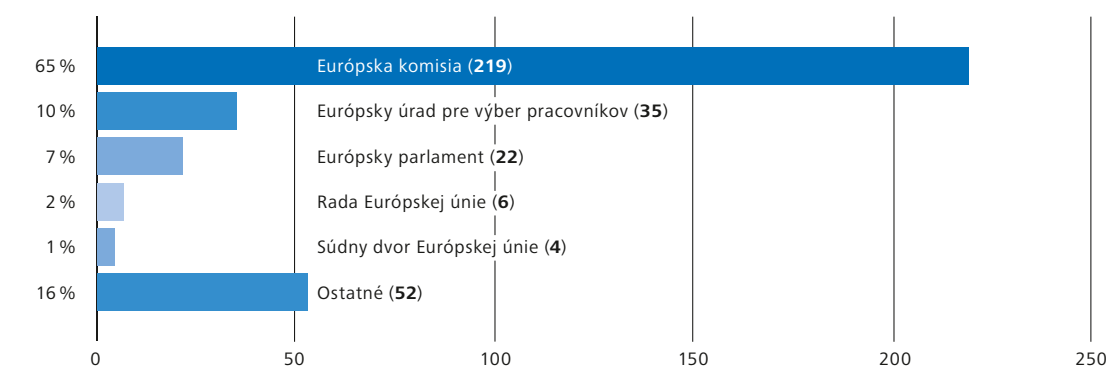
Väčšina vyšetrení, ktoré ombudsman začal v roku 2010 (219 prípadov), sa týkala Európskej komisie (65 %). Porovnateľné číslo za rok 2009 bolo 191. Keďže Komisia je hlavnou inštitúciou EÚ, ktorá prijíma rozhodnutia, ktoré majú priamy vplyv na občanov, je logické, že je aj hlavným objektom sťažností občanov. Ďalší

v poradí bol Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO) s 35 (30 v roku 2009). Počet začatých vyšetrení týkajúcich sa Európskeho parlamentu, Rady a Súdneho dvora Európskej únie klesol asi o polovicu v porovnaní s rokom 2009. Pokiaľ ide o Súdny dvor, je potrebné pripomenúť, že ombudsman môže začať vyšetrenia len

¹⁰ Tak ako vo Výročnej správe 2009 analýza v tejto časti je založená skôr na počte otvorených vyšetrení v roku 2010, než ako v predchádzajúcich rokoch na celkovom počte vyšetrení riešených počas roka (t. j. vrátane prípadov prenesených z predchádzajúcich rokov). Táto nová metóda výpočtu štatistických údajov poskytuje lepší prehľad o medziročných trendoch.

Stážnosti a vyšetrovania

Obrázok 1.7: Inštitúcie a orgány podliehajúce vyšetrovaniu

Poznámka: Dve vyšetrovania začaté v roku 2010 boli vyšetrovania z vlastného podnetu, ktoré sa týkali viac než jednej inštitúcie, preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

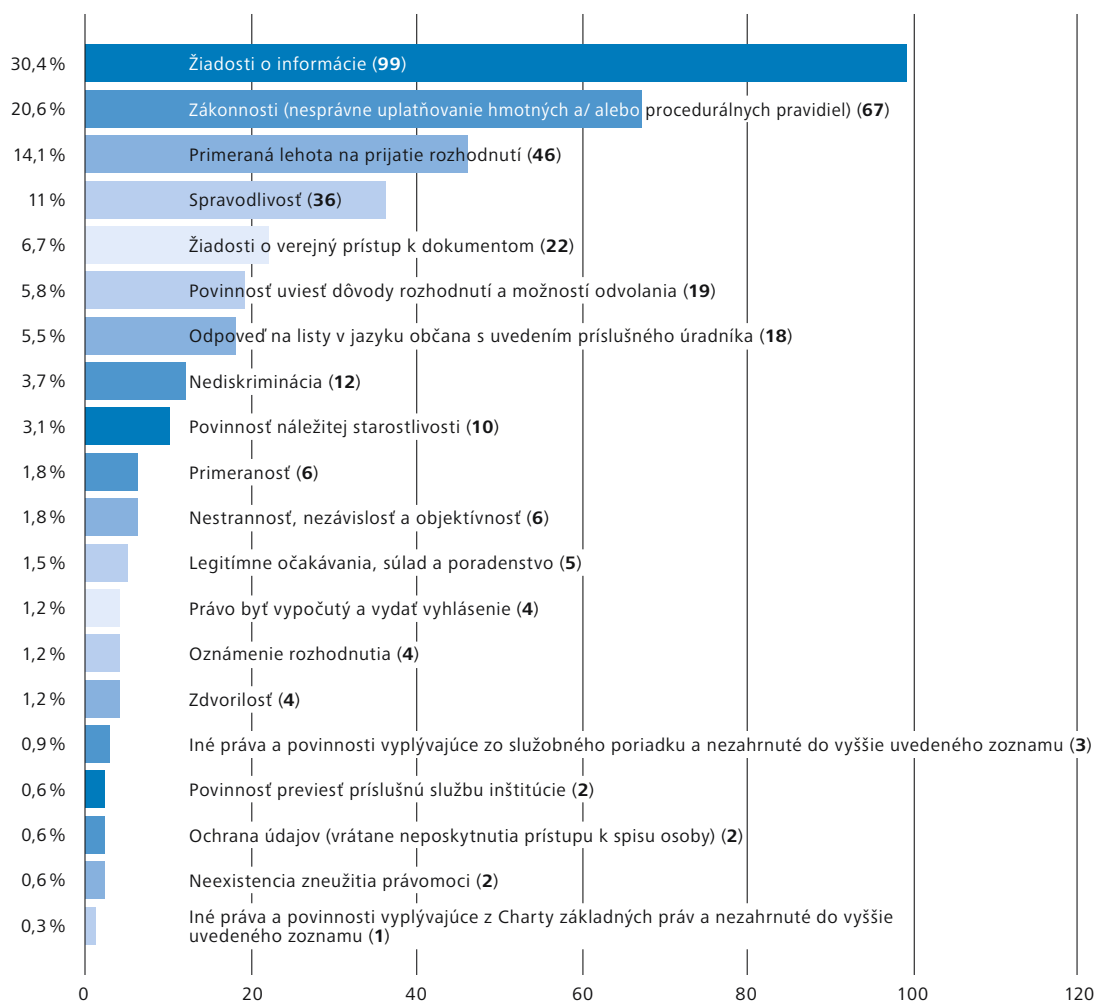
v súvislosti s jeho prácou, ktorá sa netýka súdnych záležitostí. Predmetom ďalších 52 vyšetrení bolo 25 ďalších inštitúcií a orgánov EÚ¹¹.

Hlavné typy údajného nesprávneho úradného postupu vyšetřovaného ombudsmanom v roku 2010 sa týkali (i) porušení: zákonnosti (nesprávne uplatňovanie vecných a/alebo procedurálnych pravidiel) (20,6 % vyšetřovaní), primeraných časových lehôt na prijatie rozhodnutí (14,1 %), spravodlivosti (11 %), povinnosti uviesť dôvody rozhodnutí a možností odvolania (5,8 %), povinnosti odpovedať na listy v jazyku občanov s uvedením príslušného úradníka (5,5 %) a povinnosti náležitej starostlivosti (3,1 %); (ii) porušenia povinností týkajúcich sa: žiadostí o informácie (30,4 % vyšetřovaní), žiadosti o prístup verejnosti k dokumentom (6,7 %) a zabezpečenia nediskriminovania (3,7 %).

11. Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (1), Výbor regiónov Európskej únie (1), Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (5), Výkonná agentúra pre zdravie a spotrebiteľov (2), Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (2), Európsky orgán pre bankovníctvo (1), Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (1), Európska chemická agentúra (1), Európska obranná agentúra (1), Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (1), Európsky hospodársky a sociálny výbor (3), Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (4), Európska investičná banka (2), Európsky inovačný a technologický inštitút (1), Európska agentúra pre lieky (2), Európska agentúra pre bezpečnosť sietí a informácií (2), Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (3), Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (1), Eurojust (2), Europol (2), Agentúra Európskej únie pre základné práva (2), Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (1), Európsky úrad boja proti podvodom (7), Úrad pre publikácie Európskej únie (3) a Výkonná agentúra pre výskum (1).

Obrázok 1.8: Typy údajného nesprávneho úradného postupu – (i) porušenie predpisov alebo (ii) porušenie povinností, ktoré sa týkajú:

Poznámka: V niektorých prípadoch sa dva alebo viac údajných typov nesprávneho úradného postupu skúmali v rovnakom vyšetrení, preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

Sťažnosti a vyšetrovania

1.4 Zistenia z vyšetrovaní ombudsmana

Ako vyplýva z obrázku 1.6, v roku 2010 ombudsman uzavrel 326 vyšetrovaní. 323 vyšetrovaní z tohto počtu súviselo so sťažnosťami a tri boli z vlastného podnetu.

Celkovo 78 % sťažností, ktoré viedli k vyšetrovaniu (254), predložili fyzické osoby, zatiaľ čo 22 % (72) predložili spoločnosti a združenia.

Tabuľka 1.3: Zdroj sťažností, ktoré viedli k vyšetrovaniu uzavretým v roku 2010

Podniky a združenia	22 % (72)
Občania	78 % (254)

Väčšina vyšetrovaní, ktoré ombudsman uzavrel v roku 2010, bola uzavretá do jedného roku (66 %). Viac než polovica (52 %) bola ukončená do troch mesiacov.

Väčšina vyšetrovaní, ktoré ombudsman uzavrel v roku 2010, bola uzavretá do jedného roku (66 %). Viac než polovica (52 %) bola ukončená do troch mesiacov. Patria tam prípady, ktoré ombudsman dokázal vyriešiť veľmi rýchlo, napríklad na základe telefonátu príslušnej inštitúcie s cieľom navrhnúť riešenie¹² (pozri vyššie „Písomné a zjednodušené postupy vyšetrovania“). Viac než 80 % vyšetrovaní bolo ukončených do 18 mesiacov. V priemere tak ako v roku 2009 na uzavretie prípadov bolo potrebných 9 mesiacov v porovnaní s priemerom 13 mesiacov v roku 2008. Tento trend odráža cieľ stanovený vo *Výročnej správe 2008*, a to ďalej zlepšovať výkonnosť inštitúcie tým, že bude potrebovať menej času na uzavretie prípadov.

Tabuľka 1.4: Prípady uzavreté v roku 2010 na základe vyšetrovaní

Priemerná dĺžka vyšetrovania	9 mesiacov
Prípady uzavreté do 3 mesiacov	52 %
Prípady uzavreté do 12 mesiacov	66 %
Prípady uzavreté do 18 mesiacov	82 %

Poznámka: Založené na predpoklade, že mesiac má 30 dní.

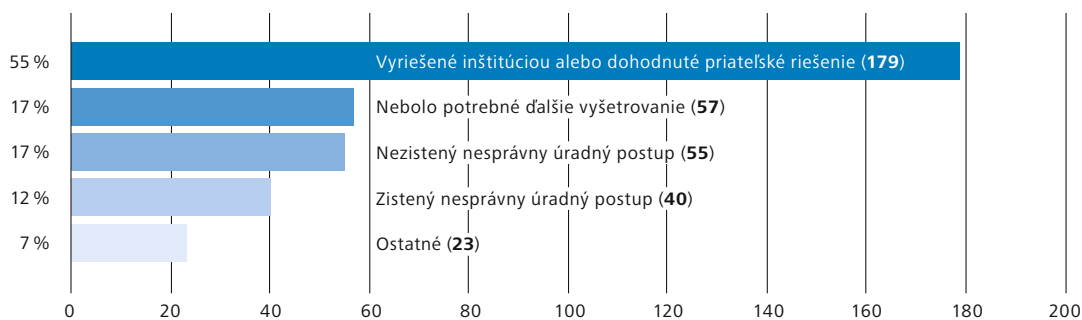
Ako vidno z obrázku 1.9, v 179 prípadoch, ktoré boli uzavreté v roku 2010, sa dosiahol pozitívny výsledok, keď príslušná inštitúcia prijala návrh na priateľské riešenie alebo záležitosť vyriešila. V 55 prípadoch sa nezistil nesprávny úradný postup. V 40 prípadoch zistil nesprávny úradný postup: inštitúcia prijala návrh odporúčania v siedmich takýchto prípadoch (v porovnaní s dvomi v roku 2009), zatiaľ čo 33 prípadov bolo uzavretých s kritickou poznámkou (pozri obrázok 1.10) vrátane jedného, výsledkom ktorého bola osobitná správa predložená Parlamentu. V 14 prípadoch ombudsman vzniesol ďalšie pripomienky v záujme zlepšenia plnenia úloh v budúcnosti. Tieto zistenia sa podrobnejšie rozvádzajú ďalej v texte¹³.

¹². Patria sem aj prípady, kedy by ombudsman vykonal úplné vyšetrovanie, ak by sťažovateľ nestiahol sťažnosť a prípady, keď ombudsman nemohol pokračovať vo vyšetrovaní, pretože sa sťažovateľ rozhodol ísť na súd.

¹³. Nasledovná analýza je založená na vyšetrovaniach uzavretých v priebehu roku 2010. Ak sa vyšetrovanie zaoberalo viac ako jedným tvrdením, ombudsman mohol dospieť k viacerým zisteniam.

Obrázok 1.9: Výsledky ukončených vyšetrení

Poznámka: V niektorých prípadoch boli vyšetrenia uzavreté na základe dvoch alebo viacerých dôvodov, preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

Nezistený nesprávny úradný postup

V roku 2010 bolo uzavretých 55 prípadov, pri ktorých sa nezistil nesprávny úradný postup. Toto neznamená bezpodmienečne negatívny výsledok pre sťažovateľa, ktorý dostane prinajmenšom úplné vysvetlenie od dotknutej inštitúcie o tom, čo sa urobilo, ako aj nezávislú analýzu prípadu zo strany ombudsmana. Zistenie zároveň slúži ako konkrétny dôkaz, že príslušná inštitúcia konala v súlade so zásadami dobrej správy.

Rada: právo odmietnuť prístup k dokumentom

Sťažovateľ požadoval verejný prístup k poznámke predsedníctva Rady o tvrdeniach, že Ústredná spravodajská služba (CIA) Spojených štátov využívala európske krajiny na účely prepravy a nezákonného zadržovania väzňov. Rada tvrdila, že jej zverejnenie by poškodilo vzťahy medzi EÚ a USA a zabránilo by diplomatickému úsiliu pri hľadaní konštruktívnych riešení v citlivých politických oblastiach. Nebolo možné poskytnúť ani čiastočný prístup s tým,

že informácie nachádzajúce sa v dokumente tvorili nedeliteľný celok. Ombudsman vyšetruje údajné neposkytnutie dostatočných dôvodov na odmietnutie poskytnutia čiastočného prístupu. Rada uviedla, že nebolo možné poskytnúť rozsiahlejšie dôvody bez toho, aby sa nezverejnili obsah dokumentu. Na základe preskúmania dokumentu ombudsman dospel k záveru, že Rada konala oprávnene, keď odmietla prístup k nemu z dôvodov, ktoré poskytila.

523/2009/TS

Ďalšie poznámky

Aj keď ombudsman nezistí nesprávny úradný postup alebo dospeje k záveru, že nie sú dôvody pokračovať vo vyšetrení, môže vydať ďalšiu poznámku, ak odhalí príležitosť na zvýšenie kvality správy. Ďalšiu poznámku netreba chápať ako kritizovanie inštitúcie, ktorej je adresovaná, ale skôr ako poskytnutie rady k tomu, ako zlepšiť konkrétny postup s cieľom zvýšiť kvalitu služby poskytovanej občanom. Ombudsman uviedol v roku 2010 ďalšie poznámky celkovo v 14 prípadoch vrátane týchto:

Sťažnosti a vyšetrovania

Údajne nezabezpečenie anonymity a rovnakého zaobchádzania

V prípade, ktorý sa týkal EPSO, sťažovateľka tvrdila, že na jednom z jej písomných testov, ktoré boli zaslané hodnotiteľom, bolo uvedené jej číslo žiadosti aj jej tajné číslo a malo byť uvedené iba tajné číslo. Tvrdila, že hodnotitelia aj výberová komisia tak poznali jej totožnosť. EPSO vysvetlil, že tá verzia, ktorú sťažovateľka omylom dostala, nebola verziou, ktorá bola odoslaná hodnotiteľom. Riadne sa ospravedlnil. Ombudsman konštatoval, že sťažovateľka nepreukázala, že sa s ňou zaobchádzalo rozdielne. Navrhol však v ďalšej poznámke, že EPSO by mohol zvážiť na zvýšenie prehľadnosti svojich výberových konaní používanie výhradne zoskenovaných kópií na účely hodnotenia testov, ako aj na účely prístupu uchádzačov k ich testom.

2831/2009/RT

Prípady vyriešené inštitúciou a priateľské riešenia

Ombudsman sa podľa možnosti vždy pokúša dosiahnuť celkovo pozitívny výsledok spokojivý pre sťažovateľa a aj pre inštitúciu, na ktorú bola podaná sťažnosť.

Ombudsman sa podľa možnosti vždy pokúša dosiahnuť celkovo pozitívny výsledok spokojivý pre sťažovateľa a aj pre inštitúciu, na ktorú bola podaná sťažnosť. Spolupráca inštitúcií EÚ je základnou podmienkou pre úspešné dosahovanie takých výsledkov, ktoré pomáhajú zlepšovať vzťahy medzi inštitúciami a občanmi a môžu zabrániť potrebe nákladného a časovo náročného sporu.

V roku 2010 inštitúcie po predložení sťažnosti ombudsmanovi vyriešili 179 prípadov, alebo sa v nich dosiahlo priateľské riešenie¹⁴.

Údajná diskriminácia na základe jazyka

Viacere dokumenty na webovej stránke Komisie pre výzvu na predloženie návrhov na civilnú ochranu boli k dispozícii len v angličtine. Komisia vo svojej odpovedi na sťažnosť nemeckého poslanca EP uviedla: že angličtina je uznávaná ako štandardný komunikačný jazyk v oblasti civilnej ochrany; žiadateľ mohol požiadať o preklad príslušných dokumentov; žiadatelia mohli predložiť svoje návrhy v ktoromkoľvek z úradných jazykov EÚ; Komisia nikdy nezasahovala do výberu jazyka; Komisia mohla do desiatich dní poskytnúť preklad a mohla zvážiť predĺženie lehoty na predloženie návrhov. Komisia tiež prisľúbila, že v budúcich výzvach v tejto oblasti bude jasnejším spôsobom informovať žiadateľov, že môžu požiadať aj o iné jazykové verzie príslušných dokumentov. Sťažovateľ bol spokojný s touto odpoveďou a ombudsman prípad uzavrel.

1266/2009/KM

Ak vyšetrovanie vedie k predbežnému zisteniu nesprávneho úradného postupu, ombudsman sa vždy, keď je to možné, usiluje dosiahnuť priateľské riešenie. V priebehu roku bolo po dosiahnutí priateľského riešenia uzavretých osem prípadov. Koncom roku 2010 sa ešte stále posudzovalo 18 návrhov na priateľské riešenie.

¹⁴. Ako bolo uvedené vyššie, v 91 prípadoch z tohto počtu sa na základe intervencie ombudsmana úspešne získala sa rýchla odpoveď na nezodpovedanú korešpondenciu.

Prípád údajného nespravodlivého zaobchádzania týkajúci sa zamestnancov

Komisia prijala návrh ombudsmana na priateľské riešenie na kompenzáciu sťažovateľa za to, že ho neskoro opätovne prijala do zamestnania. Úradník nastúpil od 1. apríla 2004 do invalidného dôchodku a bol vyhlásený za schopného nastúpiť opäť do zamestnania od 1. apríla 2005. Komisii však trvalo dva roky, kým mu poskytla vhodné pracovné miesto, a to na generálnom riaditeľstve, kde pracoval predtým a kde nastali okolnosti, ktoré spôsobili jeho chorobu. Komisia mu ponúkla kompenzáciu len od 15. februára 2006. Ombudsman pripomenul Komisii, že podľa služobného poriadku bola povinná znovu prijať sťažovateľa od 1. apríla 2005 na prvé pracovné miesto, ktoré zodpovedá jeho profilu, ak spĺňal príslušné požiadavky. V rámci dobrej správy Komisia mala povinnosť aktívne vyhľadať vhodné pracovné miesto pre sťažovateľa.

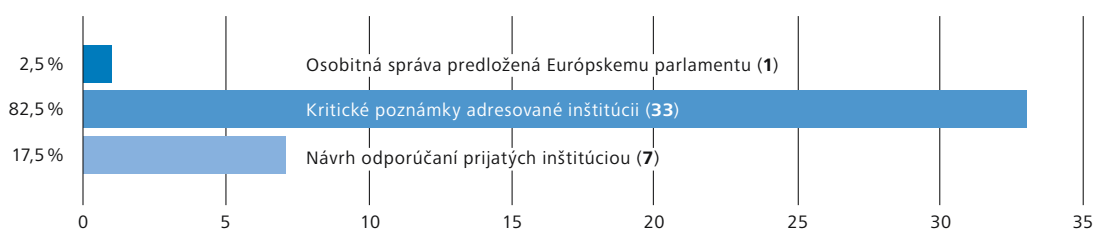
1131/2009/MF

V niektorých prípadoch možno sťažnosť vyriešiť alebo dosiahnuť priateľské riešenie, ak dotknutá inštitúcia ponúkne sťažovateľovi náhradu. Každá takáto ponuka sa realizuje *ex gratia*, teda bez zákonného nároku a bez vytvorenia precedensu.

Zistený nesprávny úradný postup

Ombudsman usúdil, že k nesprávnemu úradnému postupu došlo v 12 % prípadov uzavretých v roku 2010. 33 takýchto prípadov bolo uzavretých s kritickou poznámkou adresovanou príslušnej inštitúcii (35 prípadov v roku 2009). Sedem prípadov bolo uzavretých, keď príslušná inštitúcia prijala odporúčanie, ktoré ombudsman navrhol. Tieto zistenia sa podrobnejšie analyzujú ďalej v texte.

Obrázok 1.10: Vyšetovania, pri ktorých sa zistil nesprávny úradný postup

Poznámka: V jednom prípade, kde sa zistil nesprávny úradný postup, bolo vyšetovanie uzavreté s osobitnou správou aj s kritickou poznámkou, preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

Sťažnosti a vyšetrovania

Kritické poznámky

Ak nie je možné priateľské riešenie, alebo hľadanie takéto riešenia je neúspešné, ombudsman môže uzavrieť prípad s kritickou poznámkou, alebo môže dotknutej inštitúcii navrhnúť odporúčanie. Ombudsman obvykle uvedie kritickú poznámku, ak (i) už nie je možné, aby dotknutá inštitúcia odstránila príčinu nesprávneho úradného postupu, (ii) nesprávny úradný postup zjavne nemá všeobecný dosah a (iii) nie je potrebné, aby ombudsman prípad ďalej sledoval. Ombudsman uvedie kritickú poznámku aj vtedy, ak usúdi, že návrh odporúčania by nemal žiadny užitočný zmysel, alebo v prípadoch, keď dotknutá inštitúcia neprijme návrh odporúčania, ale ombudsman nepokladá za potrebné predložiť osobitnú správu Parlamentu.

Kritická poznámka potvrdzuje sťažovateľovi, že jeho sťažnosť bola odôvodnená a objasní dotknutej inštitúcii, čo v jej konaní nebolo správne, aby sa tak mohla zabrániť nesprávnemu úradnému postupu v budúcnosti.

Spor týkajúci sa dovozu hovädzieho mäsa z Brazílie

Organizácie zastupujúce poľnohospodárov sa sťažovali ombudsmanovi, že Komisia upustila od zákazu dovozu hovädzieho mäsa z Brazílie do EÚ, napriek dôkazom z marca 2007, že tieto dovozy predstavujú riziká, najmä pre slintačku a krívačku. Organizácia ďalej tvrdila, že Komisia po doručení správy z misie v Brazílii v novembri 2007, ktorú vypracoval jej Potravinový a veterinárny úrad, nekonala odôvodnene a primerane s cieľom riešiť ohrozenie zdravia zvierat a verejného zdravia spôsobeného týmto dovozom. Ombudsman nezistil nesprávny úradný postup, pokiaľ ide o tvrdenie, že by Komisia mala mať uložiť úplný zákaz. Konštatoval však, že Komisia primerane neodôvodnila skutočnosť, že od 1. februára

2008 do 15. marca 2008 povolila dovoz dodávok hovädzieho mäsa z Brazílie napriek tomu, že všetky podniky, z ktorých uvedené mäso pochádzalo, neboli preskúmané a skontrolované v súlade s požiadavkami, ktoré Komisia považovala za nevyhnutné na odstránenie rizík pre zdravie zvierat. Uviedol kritickú poznámku. Uviedol aj ďalšiu poznámku, že Komisia by mala naďalej vykonávať pravidelné misie do tretích krajín na účely vykonávania systematických kontrol.

2115/2007/FOR

Kritická poznámka však neznamená nápravu pre sťažovateľa. Ak je možné zabezpečiť nápravu, najlepšie je, keď príslušná inštitúcia po doručení sťažnosti prevezme iniciatívu, uzná nesprávny úradný postup a zabezpečí vhodnú nápravu. Niekedy by mohla pozostávať len z ospravedlnenia. Inštitúcia prijatím takéhoto opatrenia prejaví svoje odhodlanie zlepšovať vzťahy s občanmi. Ukáže tiež, že si je vedomá nesprávneho postupu a môže tak zabrániť podobnému nesprávnemu úradnému postupu v budúcnosti.

Následné opatrenia prijaté ku kritickým a ďalším poznámkam

S cieľom zabezpečiť, aby sa inštitúcie poučili zo svojich chýb a aby v budúcnosti zabránili nesprávnemu úradnému postupu, ombudsman každoročne informuje verejnosť o svojich zisteniach týkajúcich sa následných opatrení, ktoré inštitúcie prijali ku kritickým poznámkam a ďalším poznámkam. Uskutočňuje to prostredníctvom štúdie, ktorú uverejňuje na svojej webovej lokalite.

Následné opatrenia prijaté ku kritickým a ďalším poznámkam v roku 2009¹⁵

Ombudsman vyzval príslušné inštitúcie, aby do šiestich mesiacov odpovedali na kritické a ďalšie poznámky, ktoré uviedol v roku 2009. Boli mu doručené odpovede na všetky poznámky, ktoré uviedol okrem štyroch prípadov, keď odpovede od Komisie boli doručené príliš neskoro, aby sa mohli zohľadniť.

Pri zohľadnení kritických a ďalších poznámok uvedených v roku 2009 dohromady sa dosiahla 81 % miera uspokojivých následných opatrení. Následné opatrenia k ďalším poznámkam boli uspokojivé v 94 % prípadov, zatiaľ čo miera uspokojivých opatrení ku kritickým poznámkam bola výrazne nižšia, a to 70 %. Dokazuje to, že ombudsman aj samotné inštitúcie musia vykonať ešte veľa dôležitej práce pri presvedčaní úradníkov, že defenzívny prístup

Štúdia ombudsmana týkajúca sa následných opatrení ku kritickým a ďalším poznámkam mu poskytla príležitosť na monitorovanie pokroku, ktorý inštitúcie dosiahli z hľadiska dodržiavania základných práv. K záležitostiam, ktoré boli v správe skúmané, patria práva na obhajobu a prezumpcia nevinoty, práva osôb so zdravotným postihnutím a základné práva na dobrú správu a prístup verejnosti k dokumentom.

Návrhy odporúčaní

V prípadoch, keď je možné, aby dotknutá inštitúcia odstránila prípad nesprávneho úradného postupu, alebo keď je nesprávny úradný postup obzvlášť závažný, alebo má všeobecný dosah, ombudsman obvykle

Pri zohľadnení kritických a ďalších poznámok uvedených v roku 2009 dohromady sa dosiahla 81 % miera uspokojivých následných opatrení.

k ombudsmanovi znamená premeškanú príležitosť pre ich inštitúciu a hrozbu poškodenia obrazu Únie.

Sedem z následných opatrení si zasluhuje, aby boli uvedené ako vzorové prípady pre ostatné inštitúcie, aby vedeli ako najlepšie reagovať na kritické a ďalšie poznámky. Týkajú sa **Parlamentu (2350/2007/RT)**, **Komisie (791/2005/FOR, 834/2007/TN a 1342/2007/FOR)**, Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (**2576/2008/GG**), Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (**491/2008/PB**) a Európskej investičnej banky (**244/2006/JMA**). Príslušné inštitúcie uskutočnili následné opatrenia k týmto prípadom ukázkových spôsobom.

navrhne odporúčanie pre dotknutú inštitúciu. V súlade s článkom 3 ods. 6 štatútu ombudsmana musí inštitúcia do troch mesiacov poslať podrobné stanovisko. V roku 2010 ombudsman navrhol 16 odporúčaní. Navyše, 11 návrhov odporúčaní z roku 2009 viedlo k rozhodnutiam v roku 2010, zatiaľ čo tri ďalšie prípady boli uzavreté na základe návrhu odporúčaní vydaných v roku 2008. Sedem prípadov bolo uzavretých v priebehu roku, keď inštitúcia prijala návrh odporúčaní, pričom v ďalšom prípade neexistovali dôvody na ďalšie vyšetrovanie. Desať prípadov bolo uzavretých s kritickou poznámkou. Koncom roku 2010 sa posudzovalo ešte 15 návrhov odporúčaní vrátane troch z roku 2009 a 12 z roku 2010.

¹⁵ Štúdia ombudsmana týkajúca sa následných opatrení je k dispozícii na: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/followup.faces/en/5482/html.bookmark>

Stážnosti a vyšetrovania

Vyšetrovania údajných nezrovnalostí

Stážovateľ upozornil Komisiu na určité údajné nezrovnalosti týkajúce sa financovania budovy Parlamentu v Bruseli. Európsky úrad boja proti podvodu (OLAF) prípad uzavrel, pričom neodporučil vykonať žiadne ďalšie nadväzné opatrenia. Novinár sa obrátil na ombudsmana s tvrdením, že OLAF zodpovedne a objektívne nepreskúmal uplatniteľnosť smernice o verejného obstarávaní. OLAF vo svojom stanovisku uviedol, že uplatniteľnosť smernice v skutočnosti preskúmal. Konštatoval však tiež, že keďže v rámci vyšetrovania sa nezistili žiadne očividné nezrovnalosti, na základe ktorých by sa mohlo začať disciplinárne alebo trestné konanie, otázka uplatniteľnosti smernice nebola predmetom ďalšieho podrobného vyšetrovania. Ombudsman konštatoval, že takéto úzke chápanie mandátu úradu OLAF skutočne mohlo obmedziť jeho schopnosť splniť svoju úlohu v boji proti podvodu, korupcii a akejkoľvek inej činnosti ovplyvňujúcej finančné záujmy EÚ. Vo svojom návrhu odporúčania vyzval úrad OLAF, aby znovu posúdil výsledky svojho vyšetrovania. Aj keď OLAF trval na tom, že preskúmanie vykonal riadne a s náležitou starostlivosťou, potvrdil, že vymenoval vyšetrovateľa, aby znovu prípad posúdil.

1450/2007/BEH

Osobitné správy

Ak inštitúcia Únie neposkytne uspokojivú odpoveď na navrhnuté odporúčanie, ombudsman môže poslať Európskemu parlamentu osobitnú správu. Osobitná správa môže obsahovať odporúčania.

Vo *Výročnej správe 1998* ombudsmana sa poukázalo na to, že možnosť predložiť Parlamentu osobitnú správu má pre prácu ombudsmana neoceniteľnú hodnotu. Osobitná správa Európskemu parlamentu predstavuje posledný dôležitý krok v riešení prípadu, pretože prijatie uznesenia a výkon právomocí Parlamentu

sú záležitosťou politického rozhodnutia Parlamentu. Ombudsman prirodzene poskytuje akékoľvek informácie a pomoc, ktoré Parlament môže požadovať pri práci s osobitnou správou.

Podľa rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu je za vzťahy Parlamentu s ombudsmanom zodpovedný Výbor pre petície. Na schôdzi Výboru pre petície, ktorá sa konala 12. októbra 2005, sa ombudsman v súlade s článkom 205 ods. 3 rokovacieho poriadku Parlamentu zaviazal, že vystúpi pred výborom na vlastnú žiadosť vždy, keď Parlamentu predloží osobitnú správu.

V roku 2010 bola Parlamentu predložená jedna osobitná správa:

Neschopnosť spolupracovať s ombudsmanom úprimne a v dobrej viere

V roku 2010 ombudsman predložil Parlamentu osobitnú správu v súvislosti s vyšetrovaním sťažnosti týkajúcej sa prístupu k dokumentom o emisiách CO₂ z automobilov. Komisia odmietla umožniť prístup k trom listom, ktoré spoločnosť Porsche AG zaslala bývalému podpredsedovi Komisie s tvrdením že ich zverejnenie by mohlo ohroziť ochranu obchodných záujmov spoločnosti. Ombudsman preskúmal dokumenty a pripravil návrh odporúčania, aby Komisia poskytla úplný prístup k týmto trom listom alebo zvážila ich čiastočné zverejnenie. Komisia neodpovedala na návrh odporúčania takmer 15 mesiacov, aj keď v Zmluve je stanovená lehota tri mesiace. Komisia nedodržala ani záväzok upozorniť spoločnosť Porsche AG o svojom úmysle zverejniť dokumenty. Tieto zlyhania predstavovali nesplnenie povinnosti Komisie uplatňovať úprimnú spoluprácu s ombudsmanom.

676/2008/RT

1.5 Vzorové prípady ako príklad najlepšej praxe

K príkladom najlepšej praxe patrilo v roku 2010 desať vzorových prípadov. Slúžia ako vzor pre ďalšie inštitúcie EÚ, pokiaľ ide o to, ako najlepšie reagovať na záležitosti, ktoré predkladá ombudsman a v tejto správe sú označené modrým.

| K príkladom najlepšej praxe patrilo v roku 2010 desať vzorových prípadov.

V oblasti transparentnosti Európska agentúra pre lieky (EMA) poskytla prístup verejnosti k správam klinickej štúdie a zodpovedajúcim protokolom z testovaní týkajúcim sa dvoch liekov proti obezite a pristúpila k prijatiu a zverejneniu novej politiky zameranej na poskytnutie omnoho rozsiahlejšieho prístupu k dokumentom, ktoré uchováva ([2560/2007/BEH](#))¹⁶. V prípade [793/2007/BEH](#) Parlament súhlasil s poskytnutím prístupu k dokumentom týkajúcim sa financovania určitých budov v Bruseli. V rámci odpovede na ďalšie tvrdenia sťažovateľa Parlament vysvetlil svoje vyhlásenia a poskytol ďalšie informácie o postupe, ktorý sledoval na zabezpečenie externého financovania. V prípade [2145/2009/RT](#) Európska investičná banka (EIB) kontaktovala orgány Tadžikistanu s cieľom poskytnúť prístup k rámcovej zmluve, ktorý požadovala MVO. Zmluva bola uverejnená na webovej stránke veľvyslanectva Tadžickej republiky v Belgicku, nasledujúci deň EIB poskytla sťažovateľovi odkaz na túto stránku.

V oblasti výberových konaní a zmlúv Komisia zaplatila sťažovateľovi 6 025 EUR plus úroky vo výške 1 586 EUR potom, ako ju ombudsman požiadal, aby prehodnotila sťažnosť združenia, že Komisia nesprávne znížila konečnú platbu ([3249/2008/KM](#)).

V reakcii na vyšetrowanie ombudsmana v prípade [255/2009/JF](#) Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (EACEA) opätovne preskúmala svoje spisy a zrušila žiadosť o úhradu na 2 364 EUR a navyše vyplatila sťažovateľovi ďalších 2 722 EUR potom, ako ombudsman poukázal na to, že MVO urobila zrejmu chybu pri vyplňaní žiadosti o grant, výsledkom čoho nebola

vyplatená správna suma za cestovného náklady účastníkov. Ombudsman zahrnuje tento prípad medzi vzorové prípady v roku 2010 na ilustráciu, ako inštitúcie môžu uplatňovať zásadu spravodlivosti vo svojej práci.

Dva prípady sa týkajú práv osôb so zdravotným postihnutím. V prípade [1226/2008/OV](#) Komisia súhlasila s poskytnutím vyhradeného parkovacieho miesta úradníčke so zdravotným postihnutím, ktorá zostala zdravotne postihnutá po závažnej nehode. V prípade [129/2009/VL](#) týkajúcom sa podpory pre zdravotne postihnutých detí úradníkov Rady, ombudsman zistil, že Rada v plnej miere uplatňovala príslušné štatutárne práva vo forme primeraných vnútorných opatrení na výkon týchto práv a že prijala ďalšie vhodné opatrenia, ktoré boli nad rámec práv vyplývajúcich zo služobného poriadku.

V prípade ([906/2009/JF](#)), ktorý ilustruje, že dodržiavanie dobrej správy si vyžaduje viac než len dodržiavanie zákonnosti, Ombudsman vyzval Komisiu, aby prijala zodpovednosť za opakované administratívne chyby týkajúce sa platby pomocnej zamestnankyni. Komisia súhlasila so zrušením svojej žiadosti o vrátenie platby, aj keď mala právny nárok na vrátenie tejto sumy. V prípade

¹⁶. Tohto sa týka aj prípad [2493/2008/TS](#). Vyšetrowania v tomto prípade prebiehajú.

Sťažnosti a vyšetrovania

2924/2007/TS Európsky hospodársky a sociálny výbor súhlasil, že zaplatí sťažovateľke 3 965 EUR ako finančné vyrovnanie za vecné výdavky, ktoré jej vznikli v dôsledku jeho konania. Výbor sťažovateľku nesprávne informoval, že bola vybraná na danú pozíciu predtým, ako menovací orgán formálne rozhodol o jej prijatí. Dva týždne pred nástupom do zamestnania bola informovaná, že nemôže nastúpiť. Dovtedy sa sťažovateľka už vzdala svojej práce vo Fínsku a prenajala si byt v Bruseli.

Ako odpoveď na návrh na priateľské riešenie vo veci **1182/2009/JF**, sa Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA) ospravedlnila sťažovateľke a revidovala svoje formálne upozornenia. Z vyšetrovania ombudsmana vyplynulo, že agentúra EASA pri požadovaní poplatku uviedla formálne upozornenie okrem iného o možnosti zrušenia existujúcich certifikátov.

Nie je úmyslom uviesť v tejto časti veľký počet prípadov ako v minulom roku, uvádzajú sa skôr najvýznamnejšie právne a faktické zistenia v rozhodnutiach ombudsmana, ktorými sa uzavreli vyšetrovania v roku 2010.

Ombudsman zistil, že toto upozornenie bolo neprimerané, urážlivé a dokonca potenciálne nezákonné. Agentúra EASA ďalej informovala ombudsmana, že plánuje navrhnúť zmeny platných právnych predpisov.

1.6 Tematická analýza uzavretých prípadov

Rozhodnutia, ktorými sa prípady uzavierajú, sa bežne uverejňujú na webovej lokalite Európskeho ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtine a v jazyku sťažovateľa. Zhrnutie vybraných prípadov je uverejnené na tejto webovej lokalite vo všetkých 23 úradných jazykoch EÚ. Zhrnutia odrážajú celý rad predmetov, ako aj inštitúcií Únie, na ktoré sa vzťahuje 326 rozhodnutí, ktorými sa uzavreli vyšetrovania v roku 2010, spolu s rôznymi dôvodmi uzavretia.

Nie je úmyslom uviesť v tejto časti veľký počet prípadov ako v minulom roku, uvádzajú sa skôr najvýznamnejšie právne a faktické zistenia v rozhodnutiach ombudsmana, ktorými sa uzavreli vyšetrovania v roku 2010. Obsahuje

prípady, ktoré mali významný vplyv z hľadiska presadzovania transparentnosti a dobrej správy v inštitúciách EÚ, prípady, ktorých výsledok bol osobitne pozitívny pre sťažovateľa a prípady, ktoré poskytli ombudsmanovi možnosť vysvetliť dôležité právne aspekty alebo sa zaoberať takou záležitosťou, ktorá mu predtým ešte nebola predložená. Vzhľadom na úsilie ombudsmana podporovať uplatňovanie Charty základných práv EÚ zdôraznené sú aj prípady, ktoré sa týkajú práv stanovených v Charte.

Analýza je organizovaná z hľadiska tematickej klasifikácie hlavného predmetu vyšetrovania a rozdelená je do siedmich hlavných kategórií:

- Otvorenosť, prístup verejnosti a osobné údaje;
- Komisia ako strážkyňa zmlúv;
- Vyhodnotenie ponúk a priznanie grantov;
- Plnenie zmlúv;
- Správa a služobný poriadok;
- Konkurzy a výberové konania;
- Inštitucionálne, politické záležitosti a iné.

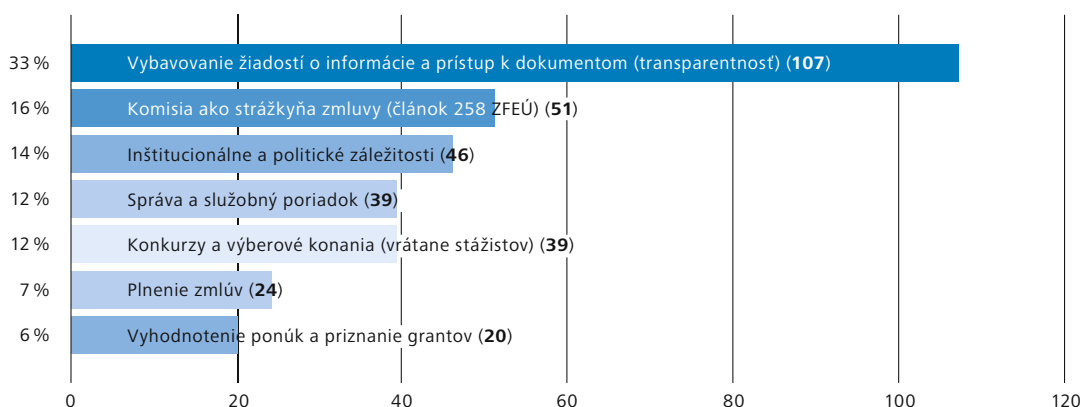
Treba mať na zreteli, že uvedené kategórie sa značne prekrývajú. Napríklad otázky otvorenosti sa často otvárajú v sťažnostiach, ktoré sa týkajú naboru zamestnancov alebo úlohy Komisie ako strážkyne Zmluvy. Je tiež potrebné pripomenúť, že kategórie nie sú uvedené v poradí, v akom sú uvedené na obrázku 1.11¹⁷.

Otvorenosť, prístup verejnosti a osobné údaje

Prístup verejnosti k dokumentom

Článok 10 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii sa vzťahuje na to, aby sa rozhodnutia v Únii prijímali „čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi“, zatiaľ čo v článku 15 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa vyžaduje, aby inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie v čo najväčšej možnej miere dodržiavali zásadu otvorenosti s cieľom podporovať dobrú správu vecí verejných a zabezpečiť účasť občianskej spoločnosti. V článku 15 ods. 3 ZFEÚ sa ďalej uvádza právo na prístup k dokumentom inštitúcií, orgánov, úradom a agentúram Únie. Rovnaké právo sa uvádza aj v článku 42 Charty. Nariadenie 1049/2001 upravuje toto právo prístupu k dokumentom¹⁸.

Obrázok 1.11: Predmet uzavretých vyšetrovaní

¹⁷. Na obrázku 1.11 sa uvádzajú informácie o všetkých vyšetrovaniach „uzavretých“ v roku 2010 podľa predmetu. Graf slúži na to, aby si čitateľ vedel predstaviť význam predmetov, ktoré sa rozoberajú, vzhľadom na celkový počet prípadov ombudsmana.

¹⁸. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. EÚ 2001 L 145, s. 43. Komisia predložila 30. apríla 2008 návrh (KOM(2008)229 v záverečnom znení) na zmenu, doplnenie a nahradenie nariadenia 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie. Diskusie o tejto revízii legislatívy pokračovali aj v roku 2010.

Sťažnosti a vyšetrovania

Nariadenie č. 1049/2001 poskytuje žiadateľom možnosť voľby nápravného opatrenia: môžu spochybniť celkové alebo čiastočné zamietnutie prístupu buď v súdnom konaní podľa článku 263 ZFEÚ, alebo prostredníctvom sťažnosti ombudsmanovi. V priebehu roku 2010 ombudsman uzavrel vyšetrovanie 22 sťažností týkajúcich sa uplatňovania nariadenia 1049/2001, z čoho 14 sťažností sa týkalo Komisie. Tieto vyšetrovania sa týkali procedurálnych záležitostí a uplatňovania výnimiek z poskytnutia prístupu k dokumentom uvedeného v nariadení 1049/2001.

Omeškania a procedurálne problémy

Niekoľko sťažností sa týkalo tvrdení o omeškaní. V prípade **1438/2008/DK** ombudsman napríklad kritizoval Komisiu za to, že jej trvalo päť mesiacov, kým dospela k rozhodnutiu o žiadosti o verejný prístup a za to, že nepredložila platné alebo primerané vysvetlenie. V prípade **1302/2009/TS** sťažovateľ tvrdil, že napriek skutočnosti, že Komisia napokon poskytla čiastočný prístup k príslušným dokumentom, zbytočne meškala s odpoveďou na prvú žiadosti sťažovateľa¹⁹. Keďže sťažovateľ sa rozhodol neposlať opakovanú žiadosť, aj keď bol oprávnený, ombudsman usúdil, že ďalšie vyšetrovanie nie je opodstatnené. Konštatoval však, že Komisia neuviedla sťažovateľovi, ako dlho trvá vybavenie prvej žiadosti. Ombudsman bol názoru, že by bolo v budúcich prípadoch vhodné

uviesť takúto informáciu, aby sa žiadateľ v tejto záležitosti mohol na základe toho rozhodnúť pre okamžité poslanie opakovanej žiadosti.

V prípade **355/2007/FOR** (pozri tiež ďalej v texte) ombudsman zaznamenal tvrdenie sťažovateľa, že zo strany Komisie pomerne často dochádza k neskorej registrácii a neskorým odpoveďiam na žiadosti. Poukázal na to, že túto záležitosť v minulosti riešil²⁰ a oznámil, že na základe sťažností, ktoré mu budú predložené, bude sledovať záväzok Komisie dodržiavať lehoty stanovené v nariadení 1049/2001. Ak sa získajú informácie o systémovom probléme v rámci služieb Komisie, ombudsman zväži začatie vyšetrovania tejto záležitosti z vlastného podnetu.

Ombudsman uviedol dve kritické poznámky so zreteľom na procedurálne aspekty prípadu **3163/2007/KM**. Zistil, že Komisia neposkytla platný dôvod pre predĺženie lehoty riešenia opakovanej žiadosti a že by mala postúpiť prvú žiadosť sťažovateľa svojmu generálnemu sekretariátu alebo aspoň informovať sťažovateľa, komu má svoju žiadosť predložiť.

¹⁹ V nariadení 1049/2001 je stanovený pre spracovanie žiadostí postup pozostávajúci z dvoch krokov. Ak inštitúcia neodpovie na prvú žiadosť do 15 pracovných dní, žiadateľ je oprávnený podať opakovanú žiadosť. Ak je opakovaná žiadosť zamietnutá, alebo ak do 15 pracovných dní nie je doručená žiadna odpoveď, žiadateľ má právo predložiť záležitosť na všeobecný súd alebo predložiť sťažnosť ombudsmanovi.

²⁰ Ombudsman vo svojom rozhodnutí v prípade **3697/2006/PB** uviedol ďalšiu poznámku: „Ombudsman pripomína, že podľa článkov 7 ods. 1 a 8 ods. 1 nariadenia 1049/2001 sa žiadosti o prístup k dokumentom a opakované žiadosti majú vybaviť bezodkladne a odpoveď na žiadosť o prístup alebo na opakovanú žiadosť sa má poskytnúť do 15 pracovných dní odo dňa zaevidovania takejto žiadosti. Ombudsman zastáva názor, že povinnosť spracovať žiadosti bezodkladne znamená, že Komisia by mala organizovať svoje administratívne útvary tak, aby zabezpečila, že sa evidencia bude bežne uskutočňovať najneskôr v prvý pracovný deň po prijatí žiadosti.“

Spory týkajúce sa uplatňovania výnimiek

Viacere ostatné vyšetrovania, ktoré ombudsman uskutočnil v tejto oblasti sa týkali výnimiek z prístupu verejnosti predpokladaných v článku 4 nariadenia 1049/2001.

Tri prípady sa týkali žiadostí o prístup k dokumentom týkajúcim sa práva EÚ o hospodárskej súťaži. Prípady **1039/2008/FOR** sa týkali odmietnutia zo strany Komisie poskytnúť prístup k antidumpingovému vyšetrovaniu. So zreteľom na judikatúru Súdneho dvora²¹ ombudsman dospel k názoru, že pri interpretácii, ako sa výnimky stanovené článkom 4 nariadenia 1049/2001 uplatňujú na dokumenty používané vo vyšetrovacích postupoch, je potrebné zohľadniť osobitné pravidlá, ktorými sa takéto postupy riadia. Konštatoval, že základné antidumpingové nariadenie výslovne vylučuje, aby vyšetovaná strana mala právo nahliadnuť do dôverných dokumentov predložených tretími stranami, ako aj interných dokumentov inštitúcií alebo členských štátov. Povedal, že úmyslom nariadenia 1049/2001 nie je modifikovať charakter vyšetrovacieho postupu Komisie na základe základného antidumpingového nariadenia umožnením verejného prístupu k dokumentom, ktoré vyšetovaná strana nemá právo získať. Ombudsman tiež poukázal na to, že dané vyšetrovanie nebolo definitívne uzavreté, keď bolo prijaté rozhodnutie o verejnom prístupe. So zreteľom na tieto aspekty Komisia bola oprávnená odvolať sa na výnimku vzťahujúcu sa na ochranu účelu vyšetrovaní (článok 4 ods. 2 tretia zarážka nariadenia) na odmietnutie prístupu k interným dokumentom. Konštatoval tiež, že Komisia uskutočnila konkrétne a individuálne posúdenie dokumentov tretej strany na potvrdenie ich zaradenia

ako dôverné a že postupom času nenastala situácia, že by tieto dokumenty boli menej citlivé z obchodného hľadiska. Prípady **2953/2008/FOR** sa tiež týkali výnimky na ochranu na účely vyšetrovaní. Komisia odmietla poskytnúť verejný prístup k predbežnému posúdeniu s cieľom získať záväzky nemeckého dodávateľa energie E.ON, ktorým by sa zastavilo domnelé porušenie právnych predpisov EÚ o hospodárskej súťaži. Ombudsman konštatoval, že konanie týkajúce sa záväzkov závisí od ochoty Komisie aj vyšetrovanej strany demonštrovať flexibilitu, chuť k spolupráci a vzájomnú dôveru. Súhlasil, že zverejnenie predbežného hodnotenia pred uzavretím záväznej konečnej dohody by mohlo negatívne ovplyvniť ochotu spoločnosti E.ON k spolupráci. Toto na druhej strane by mohlo ohroziť ukončenie vyšetrovania. Ombudsman tiež dospel k názoru, že neexistoval prevažujúci verejný záujem na jeho zverejnení. V prípade **3699/2006/ELB** sťažovatelia chceli použiť dokumenty uvedené v rozhodnutí týkajúcom sa právnych predpisov EÚ pre hospodársku súťaž v rámci žaloby podanej vnútroštátnemu súdu proti spoločnosti, ktorá podľa zistení Komisie porušila právne predpisy EÚ pre hospodársku súťaž. Komisia sa opäť odvolala na výnimku ochrany účelu vyšetrovania, ako aj výnimku týkajúcu sa obchodných záujmov (článok 4 ods. 2, prvý odsek). Po preskúmaní dokumentov ombudsman dospel k záveru, že obsahovali citlivé obchodné informácie. Požiadal Komisiu, aby na jednej strane zvažila verejný záujem o zverejnenie príslušných dokumentov a na druhej strane ochranu účelu vyšetrovania a obchodných záujmov. Konkrétnejšie požiadal Komisiu o posúdenie, či by zverejnenie dokumentov bolo vo verejnom záujme, pokiaľ by zjednodušenie podávania žalôb

21. Vec C-139/07 P, Komisia proti Technische Glaswerke Ilmenau, rozsudok z 29. júna 2010, zatiaľ neuvyverejnené.

Stážnosti a vyšetrovania

o náhradu škody vnútroštátnym súdom znamenalo posilnenie odstrašujúceho účinku právnych predpisov EÚ pre hospodársku súťaž. Aj keď Komisia v zásade nesúhlasila s tým, že by v tomto prípade bolo zverejnenie dokumentov vo verejnom záujme, uskutočnila požadované posúdenie vyváženej záujmov. Ombudsman uviedol ďalšiu poznámku týkajúcu sa toho, že Komisia by mohla podporiť verejný záujem pri súkromnom presadzovaní právnych predpisov.

Ďalšie dva prípady týkajúce sa okrem iného dokumentov pochádzajúcich z členských štátov pochádzajúcich z členských štátov viedli ombudsmana k tomu, že pripomenul Komisii jej povinnosti v súlade s rozsudkom Súdneho dvora vo veci *Švédsko proti Komisii*²². Vo veci **355/2007/FOR** združenie environmentálnych organizácií požiadalo Komisiu o prístup k viacerým dokumentom týkajúcim sa rozhodnutia Komisie posúdiť súlad projektu priemyselného prístavu v Granadille, Tenerife (Španielsko) s európskymi predpismi v oblasti životného prostredia. Komisia odpovedala, že sprístupnenie niektorých vnútorných dokumentov by malo nepriaznivý vplyv na jej rozhodovací proces (článok 4 ods. 3, prvý a druhý pododsek). Uviedla tiež, že Španielsko ju požiadalo, aby neuvolnila dokumenty, ktoré má v držbe a ktoré pochádzajú zo Španielska (článok 4 ods. 5). Ombudsman zistil, že len jediný interný dokument by sa nemal zverejniť. Dospel tiež k záveru, že pokiaľ ide o dokumenty pochádzajúce zo Španielska, Komisia by mala začať dialóg so španielskymi orgánmi s cieľom zistiť, či skutočne existujú oprávnené dôvody proti sprístupneniu. Komisia v rámci reakcie na jeho návrh odporúčania uvoľnila interné dokumenty. Pri uzavretí prípadu ombudsman kritizoval Komisiu za to, že nepreverte

na základe skutočného dialógu so španielskymi orgánmi, či existovali primerané dôvody na odmietnutie verejného prístupu k dokumentom pochádzajúcim zo Španielska. Prípád **2219/2008/MHZ** sa týkal odmietnutia zo strany Komisie poskytnúť prístup k dokumentu týkajúcemu sa porušenia právnych predpisov proti Nemecku. Nemecké orgány sa odvolávali na rôzne výnimky z prístupu uvedené v nariadení 1049/2001 a sťažovateľ tvrdil, že Komisia sama neposúdila uplatňovanie týchto výnimiek. Ombudsman zistil, že iba dve z výnimiek uvedených v odôvodnení Komisie sa zdali byť odôvodnené. Okrem toho Komisia nevykonala posúdenie s cieľom určiť, či nepreváži verejný záujem na zverejnení. Vyzval Komisiu, aby znovu posúdila svoje odmietnutie so zreteľom na vec *Švédsko proti Komisii*. Na základe toho Komisia posúdila uplatniteľnosť výnimky týkajúcej sa ochrany účelu vyšetrovaní a dištancovala sa od postoja nemeckých orgánov odvolávajúcich sa na výnimku týkajúcu sa ochrany medzinárodných vzťahov (článok 4 ods. 1 písm. a) tretia zarážka). Ombudsman privítal tento nový prístup a súhlasil, že zverejnenie listu nebolo možné, lebo sa uplatňujú výnimky na ochranu obchodných záujmov a ochranu hospodárskej politiky (článok 4 ods. 1 písm. a) štvrtá zarážka).

Prípád **1195/2010/OV** sa týkal odmietnutia zo strany Komisie udeliť prístup k jej internej príručke, ktorú Komisia používa pri riadení posudzovania kariérneho rastu. Tvrdila, že obsahuje stanoviská vypracované pre vnútornú potrebu a že sprístupnenie tohto dokumentu by mohlo vážne narušiť rozhodovací proces orgánu (článok 4 ods. 3 nariadenia), ako aj porušiť ochranu právneho poradenstva (článok 4 ods. 2 druhá zarážka nariadenia) V reakcii na vyšetrovanie ombudsmana Komisia rozhodla udeliť sťažovateľovi plný prístup

22. Vec C-64/05 P, *Švédsko (IFAW) proti Komisii* [2007] Zb. I-11389.

k dokumentu a ospravedlnila sa za to, že neodpovedala v rámci lehôt predpísaných nariadením 1049/2001.

Komisia nebola v roku 2010 jedinou inštitúciou, ktorej sa týkali vyšetrovania v súvislosti s prístupom k dokumentom. Prípád **793/2007/BEH** sa týkal odmietnutia prístupu zo stany Parlamentu k dokumentom týkajúcich sa financovania Parlamentom obstarávania určitých budov v Bruseli. Sťažovateľ tiež tvrdil, že Parlament pravdepodobne uviedol nesprávne a nepravdivé vyhlásenia o uplatniteľnosti smerníc EÚ v prípade udeľovania verejných zákaziek v rámci daného obstarávania. Ombudsman vyzval Parlament na zverejnenie požadovaných dokumentov. Požiadal tiež Parlament, aby opravil alebo objasnil svoje vyhlásenia, predovšetkým, pokiaľ ide o relevantnosť rozsudku Súdneho dvora vo vzťahu k použitému spôsobu financovania. Parlament súhlasil s udelením prístupu, pretože bola malá pravdepodobnosť, že by zverejnenie hospodárskych informácií v dokumentoch mohlo ohroziť obchodné záujmy. Pokiaľ ide o vyhlásenia, Parlament trval na tom, že neboli žiadnym spôsobom nesprávne alebo nepravdivé, predložil ďalšie podrobné pripomienky týkajúce sa relevantnosti uvedeného rozsudku, pričom objasnil, prečo ho nepovažuje za uplatniteľný. Parlament takisto poskytol dodatočné informácie o spôsobe, akým postupoval pri zabezpečovaní externého financovania.

Ďalšie dva prípady, prípad **523/2009/TS**²³ a prípad **944/2008/OV** sa týkali odmietnutia prístupu zo strany Rady k dokumentom týkajúcim sa terorizmu na základe výnimky vzťahujúcej sa na

ochranu verejného záujmu týkajúceho sa medzinárodných vzťahov. Po preskúmaní dokumentov ombudsman dospel k záveru, že stanovisko Rady bol odôvodnené²⁴.

Ombudsman riešil v roku 2010 dva dôležité prípady prístupu k dokumentom týkajúce sa Európskej agentúry pre lieky (EMA). Agentúra EMA schvaľuje a monitoruje lieky uvedené na trh EÚ so zreteľom na ochranu verejného zdravia. Prípád **2560/2007/BEH** sa týkal žiadosti o prístup k správam o klinických štúdiách a príslušným protokolom z testovaní týkajúcich sa dvoch liekov proti obezite. Sťažovatelia chceli vykonať nezávislú analýzu vzhľadom na to, že podľa ich názoru skreslené hlásenie o testovaní liekov je bežným javom. Agentúra EMA spočiatku odmietla ich sprístupnenie s odôvodnením, že by to narušilo obchodné záujmy výrobcov liekov. Ombudsman preskúmal dokumenty a zistil, že neobsahovali informácie o zložení liekov proti obezite. Neobsahovali ani dôverné obchodné informácie. Dospel k záveru, že ich zverejnenie by neohrozilo obchodné záujmy. V odpovedi EMA uviedla, že poskytla správy zo štúdií a protokoly. V prípade **2493/2008/TS** ombudsman odporučil, aby agentúra EMA zverejnila správy týkajúce sa podozrení na nežiaduce účinky v prípade lieku na liečenie závažných foriem akné. Agentúra EMA poskytla prístup k týmto správam²⁵.

Napokon v prípade **2145/2009/RT** MVO požiadala Európsku investičnú banku (EIB) o prístup k rámcovej zmluve („zmluva“) uzavretej medzi EIB a Tadžickou republikou. EIB odmietla prístup na základe toho, že zmluva

Ombudsman riešil v roku 2010 dva dôležité prípady prístupu k dokumentom týkajúce sa Európskej agentúry pre lieky (EMA). Agentúra EMA schvaľuje a monitoruje lieky uvedené na trh EÚ so zreteľom na ochranu verejného zdravia.

23. Podrobnejšie informácie o tomto prípade sa uvádzajú v časti 1.4 v rámci odseku „Nezistený nesprávny úradný postup“.

24. Ako sa uvádza v časti 1.1 o postupoch ombudsmana, tieto vyšetrovania viedli k rozhodnutiu Rady týkajúceho sa uplatňovania jeho bezpečnostných pravidiel v súvislosti so skúmaním utajovaných dokumentov ombudsmanom.

25. Ďalšie vyšetrovania v tomto prípade prebiehajú v súvislosti so špecifickým obsahom údajov, ktoré sa majú poskytnúť, pokiaľ ide o závažné nežiaduce reakcie na lieky. Vyšetrovanie by sa malo ukončiť začiatkom roku 2011 a tento prípad bude v úplnosti uvedený vo *Výročnej správe 2011*.

Sťažnosti a vyšetrovania

nebola ešte ratifikovaná vnútroštátnymi orgánmi. Sťažovateľ poznamenal, že táto výnimka nebola uvedená politike EIB o verejnom prístupe k dokumentom. EIB odpovedala, že po jej ďalších kontaktoch s vnútroštátnymi orgánmi Tadžikistanu bola zmluva uverejnená na webovej stránke veľvyslanectva Tadžickej republiky v Belgicku. Poskytla sťažovateľovi odkaz na túto webovú stránku.

Prístup verejnosti k informáciám

V článku 41 Charty sa stanovuje subjektu právo, aby inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote. Patrí k tomu aj právo na odpoveď. Ombudsman riešil 164 prípadov v roku 2010, v ktorých občan tvrdil, že správa neodpovedala primerane alebo vôbec neodpovedala. Tieto prípady boli rýchlo vyriešené prostredníctvom zjednodušených konaní. Prípád **3364/2008/IP** predstavuje príklad úplného vyšetrovania, v ktorom sťažovateľ tvrdil neposkytnutie informácie. Konkrétnejšie sťažovateľ tvrdil, že Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (EACEA) neodpovedala na jeho žiadosť o vysvetlenie týkajúcu sa používania negatívneho počtu bodov za projekt, ktorý koordinoval. V priebehu vyšetrovania agentúra EACEA svoju chybu uznala a sťažovateľovi poskytla informácie, ktoré požadoval.

Ochrana údajov

Charta základných práv v článkoch 7 a 8 zahŕňa základné právo na súkromie a na ochranu osobných údajov. Prípád **2682/2008/ELB** sa týkal týchto práv, taliansky novinár sa sťažoval ombudsmanovi na to, že Parlament mu odmietol poskytnúť štatistiku o neprítomnosti poslancov EP z jednotlivých členských štátov zo zdravotných dôvodov. Ombudsman konzultoval s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý bol názoru, že za určitých okolností by sa jednotliví poslanci EP dali identifikovať na základe požadovanej štatistiky. So zreteľom na ustanovenia nariadenia 45/2001 o ochrane údajov²⁶ ombudsman usúdil, že skutočnosť, že Parlament zamietol žiadosť sťažovateľa neprestavovala nesprávny úradný postup.

Komisia ako strážkyňa zmlúv

Právny poriadok je jedným zo základných princípov Európskej únie a jednou z najdôležitejších povinností Komisie je byť strážkyňou zmlúv²⁷. Článok 258 ZFEÚ stanovuje všeobecný postup, podľa ktorého môže Komisia viesť vyšetrovanie a obrátiť sa na Súdny dvor v prípade možného porušenia práva EÚ členskými štátmi. Komisia môže otvoriť vyšetrovania z vlastného podnetu na základe sťažností alebo ako reakciu na žiadosti Európskeho parlamentu, aby sa zaoberala petíciami predloženými Parlamentu podľa článku 227 ZFEÚ. V osobitných prípadoch, ako napríklad nezákonná štátna pomoc, sa uplatňujú iné postupy.

²⁶. Nariadenie (ES) 45/2001 Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, Ú. v. EÚ 2001 L 8, s. 1.

²⁷. V článku 17 ZEÚ sa uvádza, že Komisia „zabezpečuje uplatňovanie zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe“.

V tejto súvislosti je dôležité spomenúť pracovnú metódu „EÚ Pilot“²⁸ vyvinutú medzi Komisiou a členskými štátmi na účely nápravy porušení právnych predpisov EÚ v čo možno najskoršom štádiu bez potreby uskutočniť konanie vo veci porušenia právnych predpisov. Cieľom tohto projektu je zabezpečenie účinnejšieho uplatňovania práva EÚ členskými štátmi a rýchlejšie riešenie sťažností predkladaných občanmi a podnikmi. Ombudsman pozorne sleduje vývoj v prípade „EÚ Pilot“ od jeho spustenia v roku 2007 s cieľom zabezpečiť pre sťažovateľov čo možno najtransparentnejšie fungovanie.

Ombudsman prijíma a zaoberá sa sťažnosťami na Komisiu pri plnení jej úlohy strážkyne zmlúv. Keď ombudsman začína vyšetrovanie takejto sťažnosti, vždy starostlivo vysvetlí, že vyšetrovaním

Procedurálne povinnosti

V súvislosti s procedurálnymi povinnosťami Komisie voči sťažovateľom je pre ombudsmana hlavným východiskovým bodom oznámenie, ktoré Komisia vydala v roku 2002²⁹. V oznámení sa uvádza povinnosť registrovať sťažovateľov a určité výnimky z tejto povinnosti a sú v ňom stanovené lehoty pre riešenie sťažností a informovania sťažovateľov. Toto oznámenie bolo vydané ako odpoveď na predchádzajúce vyšetrovania a kritiku ombudsmana v súvislosti s týmito záležitosťami. Ombudsman posudzuje toto oznámenie ako dôležitý základ dôvery občanov v Komisiu ako strážkyňu zmlúv.

Ako vyplýva z ďalšieho príkladu, vyšetrovanie ombudsmana v roku 2010 odhalilo viaceré nedostatky. Dôležité je

Ombudsman prijíma a zaoberá sa sťažnosťami na Komisiu pri plnení jej úlohy strážkyne zmlúv.

sa nebude skúmať, či nastalo porušenie práva, pretože Európsky ombudsman nemá mandát na vyšetrovanie činnosti orgánov členských štátov. Vyšetrovanie ombudsmana je pri analyzovaní a riešení sťažností na porušenie právnych predpisov, ktorá mu bola predložená, zamerané len na preskúmanie správania Komisie. Ombudsman sa môže zaoberať procedurálnymi i vecnými aspektmi správania Komisie.

uviesť, že v priebehu dvoch vyšetovaní (prípady 219/2009/PB a 294/2009/PB) Komisia informovala ombudsmana, že zaviedla opatrenia, ktorých cieľom bolo výrazne zlepšiť vybavovanie sťažností na porušenie právnych predpisov. Ombudsman uvítal iniciatívu Komisie a požiadal o konkrétne informácie o vykonávaní nových opatrení a o ich konkrétnom vplyve na vybavovanie sťažností.

²⁸. Pozri oznámenie Komisie: Európa výsledkov – uplatňovanie práva Spoločenstva, KOM(2007)502.

²⁹. Oznámenie Európskemu parlamentu a Európskemu ombudsmanovi o vzťahoch so sťažovateľmi v súvislosti s porušovaním práva Spoločenstva, Ú. v. EÚ 2002 C 244, s. 5.

Sťažnosti a vyšetrovania

Nezaregistrovanie sťažností

Opakujúci sa problém v tejto oblasti sa týka registrácie sťažností. V bode 3 oznámenia Komisie z roku 2002 sa predpokladá povinnosť Komisie registrovať doručené sťažnosti v centrálnom registri. Uvádza sa šesť výnimiek z tejto povinnosti. V prípade **1009/2009/KM** ombudsman konštatoval, že Komisia nepotvrdila prijatie tejto sťažnosti, ani ju nezaregistrovala ako sťažnosť na porušenie právnych predpisov napriek tomu, že sťažovateľ použil formulár sťažnosti a jasne označil predložený dokument ako sťažnosť na porušenie právnych predpisov. Skutočnosť, že Komisia nezaregistrovala sťažnosť, nie je možné odôvodniť iba faktom, že medzi sťažovateľom a Komisiou už existovala korešpondencia v minulosti, keďže toto sa nepovažuje za jeden z dôvodov uvedených v bode 3. Ombudsman kritizoval tento procedurálny nedostatok a poukázal na to, že Komisia musí zaregistrovať všetky sťažnosti, pokiaľ sa neuplatňuje jeden z dôvodov uvedených v bode 3 oznámenia.

V roku 2009 ombudsman začal vyšetrovanie z vlastného podnetu praktík Komisie týkajúcich sa registrácie korešpondencie a sťažností na údajné porušenie environmentálnych právnych predpisov EÚ (**OI/3/2009/MHZ**). Vyšetrovanie nasledovalo po tvrdení španielskej MVO, že Komisia podľa všetkého nezaregistrovala takúto

prostredia v prípade, keď opravné prostriedky neboli ešte podľa vnútroštátneho práva vyčerpané. Tieto výnimky nie sú uvedené v bode 3. Komisia odpovedala vysvetlením, že „stanovovanie priorít“ sa netýka registrácie korešpondencie ako sťažnosti, ale nasledujúceho administratívneho stupňa, keď je už sťažnosť zaregistrovaná. Pokiaľ ide o korešpondenciu o prístupe k informáciám v oblasti životného prostredia Komisia však po prvýkrát tvrdila, spadá pod výnimku, pokiaľ „neurčuje podstatu sťažnosti“, ktorá je jednou z výnimiek v bode 3 oznámenia z roku 2002. Komisia následne prijala ombudsmanovu výzvu, aby zúžila svoje vysvetlenie výnimky.

Vecné otázky

Ombudsman môže tiež skúmať podstatu analýz a záverov, ku ktorým dospela Komisia pri vyšetrovaní sťažností na porušenie právnych predpisov, napríklad skontrolovať, či sú primerané, podložené a podrobne vysvetlené sťažovateľom. Vyšetrovania a závery ombudsmana však plne zohľadňujú diskrečné právomoci Komisie priznané zmluvami a judikatúrou Súdneho dvora pri rozhodovaní, či predložiť vec týkajúcu sa porušenia právnych predpisov Súdnemu dvoru. Ak by ombudsman zásadne nesúhlasil s hodnotením Komisie, mal by to vyjadriť

| Vyšetrovania a závery ombudsmana však plne zohľadňujú diskrečné právomoci Komisie priznané zmluvami a judikatúrou Súdneho dvora pri rozhodovaní, či predložiť vec týkajúcu sa porušenia právnych predpisov Súdnemu dvoru.

korešpondenciu ako sťažnosť, ak usudzovala, že (i) predmet sťažnosti si nezaslúži prednostné zaobchádzanie a (ii) korešpondencia sa týka prístupu k informáciám v oblasti životného

a tiež aj zdôrazniť, že najvyššou autoritou pri výklade práva EÚ je Súdny dvor. Nesúhlasné stanoviská tohto druhu bývajú však výnimočné.

Spory týkajúce sa uplatňovania diskrečných právomocí Komisie³⁰

Prípád 3307/2006/JMA sa týkal toho, ako sa Komisia zaoberala sťažnosťou na Rakúsko za porušenie právnych predpisov v súvislosti s úplným zákazom držania divých zvierat v cirkusoch. V návrhu odporúčania ombudsman naliehal na Komisiu, aby poskytla sťažovateľovi jasné a jednoznačné vyhlásenie o svojom stanovisku, pokiaľ ide o to, či Rakúsko preukázalo alebo nepreukázalo, že jeho zákon o ochrane zvierat je v súlade so zmluvou. Komisia neprijala návrh odporúčania a potvrdila, že pri ukončení konania o porušení právnych predpisov uplatnila svoju diskrečnú právomoc. Ďalej tvrdila, že o otázkach týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat by sa nemalo rozhodovať na úrovni EÚ, ale skôr na úrovni členských štátov. Ombudsman uznal, že Komisia má diskrečnú právomoc upustiť od vyšetrovania ešte pred jeho ukončením a pred tým, ako prijme rozhodnutie o tom, či členský štát porušil právne predpisy EÚ. Uzavrel však prípad s kritickou poznámkou, pokiaľ ide o argumenty, ktoré Komisia predložila v tomto prípade. Podľa jeho názoru sa zdá, že tvrdenie Komisie, podľa ktorého „je otázky týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat lepšie prenechať členským štátom“, znamená to isté, ako keby sa zriekla svojej úlohy strážkyne zmlúv vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat a nie iba tých, ktoré sa vzťahujú na tento prípad. Komisia ako taká neposkytla správne, jasné a pochopiteľné odôvodnenie uplatnenia svojich diskrečných právomocí.

Prípád 1528/2006/VL nasledoval po skoršej sťažnosti na porušenie právnych predpisov, ktorá viedla k tomu, že Súdny dvor odsúdil Nemecko za neprijatie

potrebných opatrení na uprednostnenie regenerácie odpadových olejov. Aj keď Nemecko následne prijalo určité opatrenia, aby splnilo svoje povinnosti podľa príslušnej smernice, sťažovateľ ich považoval za nedostatočné a predložil novú sťažnosť na porušenie právnych predpisov, ktorú Komisia zamietla. Ombudsman prípad preskúmal a dospel k záveru, že Komisia neposkytla dostatočné vysvetlenie svojho stanoviska a vyzval ju, aby prehodnotila svoj postoj. Komisia trvala na svojom postoji a odvolala sa svoje diskrečné právomoci v tejto oblasti, pričom poukázala na novú smernicu, ktorú členské štáty musia implementovať do decembra 2010. Ombudsman poukázal na to, že dôvod zamietnutia sťažnosti na porušenie právnych predpisov, ktorý Komisia predložila, bol, že Nemecko riadne vykonávalo predchádzajúcu smernicu. Nemohla sa teda odvolať na následnú zmenu v právnych predpisoch. Ombudsman tiež zdôraznil, že diskrečné právomoci Komisie ju neopravňujú zdržať sa svojej úlohy ako strážkyne zmlúv – v tomto prípade nepresadzovať konkrétnu právnu povinnosť dlho predtým ako táto povinnosť stratila svoju platnosť a bola zrušená. Uzavrel prípad s kritickou poznámkou.

Neposkytnutie primeraných dôvodov

V prípade 953/2009/MHZ ombudsman konštatoval, že Komisia nezaujala odôvodnené stanovisko v súvislosti s tým, či španielske úrady náležite uplatnili príslušnú smernicu. Komisia sa najmä vhodne neodvolala na výklad článku 8, ktorý poskytol Súdny dvor³¹. Ombudsman uviedol kritickú poznámkou a kritizoval Komisiu aj za meškanie pri vybavovaní sťažnosti.

30. Ďalší relevantný prípad je 2115/2007/FOR, ktorý je uvedený v časti 1.4 v rámci odseku „Kritické poznámky“.

31. C-278/05, *Carol Marilyn Robins a iní proti Secretary of State for Work and Pensions* [2007] Zb. I-1053.

Stážnosti a vyšetrovania

Vyhodnotenie ponúk a priznanie grantov

Ombudsman sa zaoberá sťažnosťami na zadanie, nezadanie zákaziek a priznanie grantov. Zastáva však názor, že inštitúcie a najmä hodnotiace výbory a verejní obstarávatelia vo výberových konaniach majú rozsiahlu diskrečnú právomoc a že skúmanie takýchto prípadov by sa malo obmedzovať na kontrolu, či sú dodržané pravidlá, ktorými sa postup riadi, či sú fakty správne a či sa nevyskytla zjavná chyba pri hodnotení alebo či nedošlo k zneužívaniu právomoci. Ďalej tiež skúma, či inštitúcie splnili svoju povinnosť stanoviť dôvody a či sú primerané a zodpovedajúce.

Ombudsman vždy pokladal spravodlivosť za hlavnú zásadu dobrej správy.

K prípadom, ktoré ombudsman v tejto oblasti výberových konaní a grantov skúmal v roku 2010 patrila údajná diskriminácia³², nesprávne uplatňovanie príslušných pravidiel, neposkytnutie vhodných dôvodov a nespravodlivosť. Pokiaľ ide o posledne menované, dôležité je zdôrazniť, že spravodlivosť je uvedená v základnom práve na dobrú správu vecí verejných v článku 41 ods. 1 Charty. Ombudsman vždy pokladal spravodlivosť za hlavnú zásadu dobrej správy. Jeho cieľom je nastoliť primeranú a spravodlivú rovnováhu medzi spornými právami a záujmami a ako ilustruje ďalší príklad pod nadpisom „Nespravodlivosť“ pomáhať pri tom aj ostatným.

Nespravodlivosť

Dva prípady sa týkali Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (EACEA). V prípade 1598/2008/MHZ sa agentúra EACEA rozhodla neuznať náklady súvisiace s konferenciou, lebo sa domnievala, že prepojenia medzi miestnym partnerom a mimovládnu organizáciou predstavovali možný konflikt záujmov. Agentúra takisto

odmietla uznať (i) náklady súvisiace s ďalšou konferenciou, ktorá už bola financovaná z iného grantu a (ii) náklady, o ktorých uhradenie bolo požiadané dvakrát. MVO tvrdila, že rozhodnutie agentúry EACEA bolo nespravodlivé a neprimerané. Ombudsman bol názoru, že pri interpretácii zmluvného ustanovenia o konflikte záujmov by sa mal brať ohľad na dobrú vieru a poctivé konanie zúčastnených strán, ako aj na povahu a účel zmluvy. Poukázal na to, že ku skutočnému konfliktu záujmov nedošlo a v žiadnej jeho fáze nedošlo k osobnému zisku. EACEA uznala prístup ombudsmana a súhlasila s nepožadovaním vrátenia príslušných finančných prostriedkov. Pokiaľ ide o zvyšné náklady, ombudsman zdôraznil, že sťažovateľ bol vystavený riziku bankrotu. Agentúra EACEA tvrdila, že príslušné ustanovenie nariadenia o rozpočtových pravidlách jej v tomto prípade bráni v uplatnení diskrečnej právomoci. Ombudsman toto vysvetlenie akceptoval. Prípady 255/2009/JF sa týkali žiadosti zo strany agentúry EACEA, aby MVO uhradila náklady na seminár vo výške 2 364 EUR. V reakcii na vyšetrovanie ombudsmana agentúra EACEA opätovne preskúmala svoje záznamy a zistila, že náklady, ktoré pôvodne považovala za neoprávnené, boli v skutočnosti oprávnené. Zrušila svoju požiadavku na uhradenie sumy. Ombudsmanovým vyšetrovaním sa však zistilo aj to, že sťažovateľ urobil zjavnú chybu pri vyplňovaní žiadosti o udelenie grantu. Na základe toho sťažovateľovi neboli uhradené skutočné náklady za cestovné náklady účastníkov. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom čase sa pozornosť agentúry EACEA plne sústreďovala na túto chybu, sa ombudsman domnieval, že by bolo nespravodlivé a neprimerané, ak by sa sťažovateľovi neuhradili skutočné náklady, ktoré mu v takýchto

32. Pozri prípad 1266/2009/KM uvedený v časti 1.4 pod nadpisom „Prípady vyriešené inštitúciou a priateľské riešenia“.

podmienkach vznikli. Agentúra EACEA prijala ombudsmanov návrh na priateľské riešenie a vyplatila sťažovateľovi sumu 2 722 EUR.

Nesprávne uplatňovanie pravidiel

Prípád 485/2008/IP predložil taliansky výskumný pracovník, ktorý nebol spokojný s riešením svojho odvolania proti rozhodnutiu zamietnuť jeho návrh v oblasti výskumu. Týkal sa jednej z prvých výziev na predkladanie návrhov Európskej rady pre výskum (ERC). Sťažovateľ sa domnieval, že Výbor pre opravné konanie nebral do úvahy jeho tvrdenie, že osoby, ktoré jeho návrh posudzovali, uplatnili niektoré kritériá nesprávne alebo uplatnili nepodstatné kritériá. Ombudsman zistil, že tvrdenie je opodstatnené a uviedol kritickú poznámku. Uvítal však skutočnosť, že uchádzači v nových postupoch získali prístup k jednotlivým hodnoteniam nezávislých posudzovateľov. Na základe toho bola stanovená nová úroveň transparentnosti pre výzvy EÚ na predkladanie návrhov, ktorú ombudsman privítal.

Údajné neposkytnutie primeraných dôvodov

Prípád 1793/2009/MHZ predložilo konzorcium, ktorého návrh Komisia zamietla. Návrh posúdila skupina nezávislých expertov a ich hodnotenie bolo súčasťou odôvodnenia zamietnutia zo strany Komisie. Zástupca konzorcia tvrdil, že zamietnutie nebolo primerane podložené. Vo svojom stanovisku k sťažnosti Komisia vysvetlila hlavné body hodnotenia expertov. Podľa názoru ombudsmana bolo vysvetlenie uspokojivé. Bol názoru, že vzhľadom na to, že Komisia prijíma konečné rozhodnutie a musí poskytnúť primerané dôvody takéhoto rozhodnutia, môže a mala by prijať primerané opatrenia v každom prípade, keď sa jej do pozornosti dostanú

zjavné chyby. Urobila tak v tomto prípade upravením a vysvetlením svojho pôvodného odôvodnenia zamietnutia návrhu sťažovateľa.

Plnenie zmlúv

Podľa ombudsmana k nesprávnemu úradnému postupu dochádza, keď verejný orgán nekoná v súlade s pravidlom alebo princípom, ktorý ho zaväzuje. Nesprávny úradný postup sa teda môže zistiť aj pri plnení povinností vyplývajúcich zo zmlúv uzatvorených inštitúciami EÚ.

Ombudsman však môže takéto prípady skúmať len v obmedzenom rozsahu. Podľa jeho názoru by sa v prípade sporu, nemal zaoberať určovaním, či niektorá strana porušila zmluvu. Túto otázku môže riadne vyriešiť len súd s príslušnou právomocou, ktorý by mal možnosť vypočúť si argumenty strán týkajúce sa príslušného vnútroštátneho práva a posúdiť sporné dôkazy týkajúce sa skutočností, ktoré sú predmetom sporu.

V prípadoch týkajúcich sa sporov v oblasti zmluvných vzťahov sa ombudsman domnieva, že je odôvodnené, aby obmedzil svoje skúmanie na to, či mu inštitúcia EÚ poskytla primerané a zodpovedajúce vysvetlenie právneho základu svojho konania a dôvodov, prečo sa domnieva, že je jej stanovisko k zmluvnej pozícii oprávnené. V takomto prípade ombudsman uzavrie svoje vyšetrovanie s tým, že nezistil nesprávny úradný postup. Tento záver neovplyvní právo strán na preskúmanie ich sporu o zmluve a smerodajné vyriešenie súdom s príslušnou právomocou. Ak strany tak konajú, ombudsman na základe ustanovenia článku 2 ods. 7 svojho štatútu svoje vyšetrovanie ihneď bez ďalšieho posudzovania uzavrie.

Stážnosti a vyšetrovania

Všetky úplné písomné vyšetrovania, ktoré ombudsman vykonal v oblasti zmlúv v roku 2010 sa týkali Komisie.

Všetky úplné písomné vyšetrovania, ktoré ombudsman vykonal v oblasti zmlúv v roku 2010 sa týkali Komisie. Medzi preskúvané prípady patrili záležitosti týkajúce sa neskorej platby, sporov týkajúcich sa oprávnenosti nákladov a problémov týkajúcich sa subdodávateľov. Štyri prípady³³ sa týkali zásady spravodlivosti, na podporu ktorej ombudsman vynaložil veľké úsilie v súlade s článkom 41 ods. 1, ktorý stanovuje základné právo na dobrú správu.

Neskorá platba

V roku 2009 ombudsman začal následnú kontrolu svojho predchádzajúceho vyšetrovania z vlastného podnetu (OI/5/2007/GG) týkajúceho sa včasného uskutočňovania platieb zo strany Komisie. Toto vyšetrovanie (OI/1/2009/GG) by malo odhaliť, či sa v tejto oblasti dosiahol pokrok. V súvislosti s týmto vyšetrovaním z vlastnej iniciatívy sa ombudsman dozvedel o prípade, keď pred uskutočnením platby došlo k omeškaniu v dĺžke 754 dní. Na prvý pohľad by sa zdalo spravodlivé predpokladať, že tento prípad predstavoval výnimku. Ombudsman tiež konštatoval, že neskorým platbám sa venovala pozornosť a že nebola predložená žiadna sťažnosť v tejto záležitosti. Rozhodol sa preskúmať tento prípad samostatne mimo všeobecného vyšetrovania z vlastného podnetu a začal vyšetrovanie z vlastného podnetu OI/2/2010/GG. Značné omeškanie bolo vysvetlené závažným nedostatkom zamestnancov v tom čase, čo bolo spôsobené vysokou fluktuáciou zamestnancov. Zdôraznilo sa, že na príslušnom riaditeľstve sa odvtedy dodržiavanie časovej lehoty pri uskutočňovaní platieb výrazne zlepšilo. Po preskúmaní záznamu ombudsman súhlasil, že tento prípad neznamenal systémový problém. Konštatoval tiež, že tento prípad a problémy, ktoré z neho vyplynuli, už preskúmal Dvor audítorov.

Spory týkajúce sa oprávnených nákladov alebo auditov

V prípade 1962/2009/KM sťažovateľ tvrdil, že Generálne riaditeľstvo Komisie pre energetiku a dopravu (GR TREN) nesprávne vypočítalo príspevok EÚ na náklady projektu a uplatnilo sadzbu príspevku, ktorá nebola uvedená v zmluve. Tvrdil tiež, že GR TREN postupovalo pri vybavovaní projektu pomaly. Komisia túto záležitosť prehodnotila a partnerom projektu preplatila sumu 38 000 EUR. Pokiaľ ide o údajný prieťah Komisia zdôraznila, že proces smerujúci k rozhodnutiu o platbe bol zdĺhavý, ale vždy mu bola aktívne venovaná pozornosť.

Prípad 3249/2008/KM sa týkal čiastočného zamietnutia žiadosti o platbu v zmluvnej veci. V auguste 2005 dotknuté združenie požiadalo o zmenu rozpočtu, lebo jeho výstava bola uvedená vo viacerých mestách, ako sa pôvodne plánovalo. Komisia oficiálne súhlasila s navrhovanými zmenami. Komisia však znížila svoju konečnú platbu združeniu o viac než 6 000 EUR s tvrdením, že nebola riadne informovaná o zmene rozpočtu. Po vyšetrení prípadu ombudsman dospel k záveru, že Komisia neposkytla zrozumiteľné a racionálne vysvetlenie, ako riešila sťažovateľovu žiadosť o platbu. Komisia znovu posúdila žiadosť a súhlasila s vyplatením sťažovateľovi zvyšnej sumy 6 025 EUR, ako aj úroku vo výške 1 586 EUR.

33. Prípady 173/2009/RT, 2945/2008/FOR, 2509/2008/ELB a 2486/2008/MF.

Prípád 2834/2007/BEH sa týkal auditu, ktorý začala vykonávať Komisia. Ombudsman dospel k záveru, že Komisia nezačala vykonávať audit v primeranom čase. Dospel tiež k názoru, že Komisia nezabezpečila, aby sťažovateľovi bol poskytnutý nemecký preklad predbežnej audítorskej správy. Napokon zistil ďalší príklad nesprávneho úradného postupu, keď Komisia neposkytla dostatočné vysvetlenia týkajúce sa toho, prečo v danom prípade bol audit trvajúci štyri dni primeraný.

Nespravodlivosť

V prípade 2509/2008/ELB neziskové združenie podpísalo s Komisiou zmluvu o grante na realizáciu projektu zameraného na pomoc ženám, ktoré boli obeťami teroristického násillia v Alžírsku. Problém vznikol, keď združenie predalo vozidlo, ktoré kúpilo na začiatku projektu. Podľa Komisie to zmluva o grante nepovoľovala, a preto vydala príkaz, aby združenie peniaze vrátilo. Ombudsman konštatoval, že sťažovateľ urobil chybu, ale dospel k záveru, že rozhodnutie Komisie vyhlásiť celé náklady za vozidlo za neoprávnené, bolo neprimerané. Navrhol priateľské riešenie. Komisia sa rozhodla z dôvodu efektívnosti nákladov príkaz na vrátenie peňazí zrušiť.

Záležitosti týkajúce sa subdodávateľov

Pri používaní zmlúv na vykonávanie akcií alebo programov Komisia spravidla vytvorí zmluvný vzťah s určitou firmou alebo konzorciom, ktorá potom príslušný projekt realizuje za pomoci subdodávateľov, odborníkov alebo vlastných zamestnancov. V mnohých prípadoch Komisia má určité práva, pokiaľ ide o odborníkov alebo zamestnancov dodávateľa. Z tohto

špecifického zmluvného prostredia môžu vyplynúť spory medzi dodávateľmi Komisie a ich zamestnancami alebo odborníkmi, v prípade ktorých podľa ombudsmana Komisia má určitú mieru zodpovednosti. Príspevok ombudsmana k verejnej konzultácii týkajúci sa revízie rámcového rozpočtového nariadenia obsahoval konkrétne návrhy na riešenie tohto druhu problému³⁴. Z roku 2010, v ktorom sa poukázalo na zodpovednosť Komisie za jej dodávateľa, bol tento zaujímavý prípad:

Sťažovatelia v prípade 760/2009/JMA tvrdili, že Komisia riadne nedohliadala nad holandskou súkromnou agentúrou sprostredkujúcou prácu, ktorá organizuje testy v jej mene. Po preskúmaní zmluvy medzi agentúrou a Komisiou ombudsman dospel k záveru, že uchádzači nemali možnosť, požiadať priamo Komisiu, aby overila, či ich výber zo strany agentúry bol spravodlivý a transparentný, presne z toho dôvodu, že v zmluve sa takouto možnosťou nepočítalo. Uviedol však ďalšiu poznámku a vyzval Komisiu, aby zvažila možnosť opätovne kontaktovať agentúru s cieľom získať príslušné vysvetlenia, prečo agentúra najprv informovala sťažovateľov, že boli úspešní a potom po šiestich mesiacoch ich informovala, že neboli úspešní v testoch.

Správa a služobný poriadok

Ombudsman každý rok dostane niekoľko sťažností týkajúcich sa administratívnych činností inštitúcií (39 vyšetrení alebo 12 % vyšetrení zo všetkých uzavretých v roku 2010). Tieto činnosti sa týkajú uplatňovania služobného poriadku pre úradníkov a iných príslušných textov.

³⁴. Tento príspevok je dostupný na webovej lokalite ombudsmana: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocument.faces/en/4592/html.bookmark>

Sťažnosti a vyšetrovania

V mnohých prípadoch išlo aj o práva osôb so zdravotným postihnutím, v ktorých sa ombudsman zamerlal na zabezpečenie dodržiavania článku 26 Charty pojednávajúcom o integrácii osôb so zdravotným postihnutím.

Prípady sa týkajú takmer všetkých inštitúcií, ako vyplýva z ďalej uvedených príkladov, značne sa líšia svojím obsahom, ale opäť sa pravidelne vyskytuje otázka spravodlivosti. V mnohých prípadoch išlo aj o práva osôb so zdravotným postihnutím, v ktorých sa ombudsman zamerlal na zabezpečenie dodržiavania článku 26 Charty pojednávajúcom o integrácii osôb so zdravotným postihnutím. Ombudsman víta aktívny postoj správy v mnohých týchto prípadoch, ktorý umožnil pozitívny výsledok³⁵.

Nerešpektovanie práv osôb so zdravotným postihnutím

V prípade **1226/2008/OV** Komisia súhlasila prideliť sťažovateľke vyhradené parkovacie miesto na ostávajúce dva roky jej kariéry. Dotknutá úradníčka mala vážnu nehodu, v dôsledku ktorej jej bola priznaná 4 % trvalá invalidita. Tvrdila, že Komisia neriešila jej žiadosť o vyhradené parkovacie miesto spravodlivým a vhodným spôsobom. Sťažovateľ v prípade **2710/2009/RT** tvrdil, že Komisia mu nevyplatila sumu zodpovedajúcu miere jeho invalidity, hoci ho informovala, že tak urobila. Poskytla mu tiež zavádzajúce informácie. Sťažovateľ následne informoval ombudsmana, že Komisia mu medzičasom vyplatila dlžnú sumu aj úroky z omeškania.

Dva prípady, ktoré sa týkali ustanovenia v služobnom poriadku, podľa ktorého príspevok na nezaopatrené dieťa zamestnanca môže byť dvojnásobný, ak je jeho dieťa postihnuté vážnou chorobou, ktoré znamenali vysoké výdavky,

viedli k rôznym výsledkom. V prípade **1963/2009/ELB** Komisia prijala návrh ombudsmana na priateľské riešenie a na to, aby priznala sťažovateľovi dvojnásobný príspevok od roku 2006, keď bola jeho synovi diagnostikovaná choroba a nie od roku 2008, keď bola predložená žiadosť. Odpoveď Parlamentu v prípade **1953/2008/MF** bola úplne odlišná. Sťažovateľ tvrdil, že Parlament nekonal spravodlivo a v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania, keď mu odmietol retroaktívne zaplatiť zdvojnásobený príspevok na nezaopatrené dieťa. Uviedol, že Parlament tiež nevezal dostatočne do úvahy rozsudok Súdneho dvora. Ombudsman bol názoru, že aj keď Parlament nebol právne povinný uplatňovať rozsudok vo vzťahu k úradníkom v podobnej situácii, bolo by nielen úplne zákonné, ale aj v súlade so zásadami dobrej správy, keby tak urobil. Konštatoval tiež, že odmietnutie zo strany Parlamentu zhoršila skutočnosť, že sťažovateľ ho osobitne žiadal, aby pred znížením výšky príspevku počkal na rozsudok Súdneho dvora, Parlament tak však neurobil. Parlament zamietol výzvu ombudsmana zaplatiť sťažovateľovi danú sumu vo výške 5 500 EUR. Ombudsman zdôraznil sociálny význam príspevkov pre rodičov detí so zdravotným postihnutím. Uzavrel túto vec s kritickou poznámkou a informoval Výbor EP pre petície o stanovisku jeho administratívnych služieb v súvislosti so základnými právami detí a osôb so zdravotným postihnutím.

35. Pozri napríklad prípad **1131/2009/KM** uvedený v časti 1.4 pod nadpisom „Prípady vyriešené inštitúciou a priateľské riešenia“.

Napokon, úradník Rady, ktorého syn bol postihnutý vážnou chorobou, tvrdil v prípade **129/2009/VL**, že Rada nezodpovedala jeho otázky a neposkytla dostatočnú podporu nezaopatrenému, zdravotne postihnutému členovi rodiny úradníka. Rada oznámila ombudsmanovi, že sa rozhodla priznať synovi úradníka príslušný príspevok na neobmedzený čas, pričom si vyhradila právo na vykonanie prípadných nevyhnutných kontrol. Rada úradníka výslovne ubezpečila, že si svoj záväzok starať sa o jeho syna bude plniť aj po smrti úradníka. Ombudsman dospel k záveru, že Rada v plnej miere rešpektovala príslušné práva vyplývajúce zo služobného poriadku týkajúce sa úradníkov vo forme primeraných vnútorných opatrení na výkon týchto práv a že prijala ďalšie opatrenia, ktoré boli nad rámec práv vyplývajúcich zo služobného poriadku.

Nespravodlivosť

V ďalšom prípade (**906/2009/JF**), ktorý ilustruje, ako dobrá správa ide nad rámec toho, čo je dané zákonom, Komisia ukázala, že je pripravená spolupracovať s ombudsmanom pri hľadaní priaznivého výsledku. Po dopustení sa mnohých chýb pri platbách pomocnej zamestnankyni, dostala späť časť celkovej sumy, ktorú omylom zaplatila sťažovateľke. Sťažovateľka spochybnila vrátenie zvyšnej časti uvedenej sumy. Podporila svoje tvrdenie zdôraznením viacerých chýb, ktorých sa Komisia dopustila, a svoju súčasnú problematickú finančnú situáciu v tom čase. Ombudsman konštatoval, že Komisia mala zákonný nárok na vrátenie sumy od sťažovateľky. V návrhu

na priateľské riešenie však vyzval Komisiu, aby prijala zodpovednosť za svoje opakované administratívne chyby a vzdala sa vymáhania sumy. Komisia zrušila svoju žiadosť o vrátenie.

Nezabezpečenie nestrannosti

Prípád **3289/2008/BEH** sa týkal úradníka Parlamentu, ktorý podal na základe článku 90 ods. 2 sťažnosť týkajúcu sa počtu bodov za zásluhy, ktoré mu boli poskytnuté v roku 2005. Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi tvrdil, že v rozpore so zásadami dobrej správy rozhodnutie o jeho sťažnosti na základe článku 90 ods. 2 prijal generálny tajomník Parlamentu. Keďže generálny tajomník zohrával rozhodujúcu úlohu pri prijímaní sporného rozhodnutia, mal ponechať rozhodnutie na predsedu Parlamentu. Ombudsman poukázal na to, že cieľom interných pravidiel Parlamentu je delegovať, pokiaľ možno, právomoc na prijatie rozhodnutia o sťažnosti na základe článku 90 ods. 2 inému orgánu ako ten, ktorý prijal sporné rozhodnutie. Tento účel by nemohol byť splnený, ak orgán úzko zapojený do prijímania rozhodnutia, aj keď ho formálne neprijme, rozhoduje o článku 90 ods. 2 sťažnosti. Vzhľadom na mieru zapojenia generálneho tajomníka do rozhodnutia, ktorým sa sťažovateľovi prideliť dva body za zásluhy, ombudsman dospel k záveru, že v tomto prípade neboli dostatočné záruky na to, aby nevznikli legitímne pochybnosti týkajúce sa jeho nestrannosti. Uzavrel prípad s kritickou poznámkou.

Stážnosti a vyšetrovania

Konkurzy a výberové konania

EPSO

Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO) je predmetom väčšiny vyšetrovaní ombudsmana týkajúcich sa verejných výberových konaní a iných výberových konaní. Vzhľadom na úlohu úradu EPSO slúžiť ako popredné kontaktné miesto pre značný počet občanov EÚ, je obzvlášť dôležité, aby úrad v prístupe k občanom dodržiaval kultúru služieb a konal transparentne.

Mnohé problémy zistené vo výberových konaniach organizovaných úradom EPSO sa vyriešili zrýchlenými postupmi, v ktorých sa preukázala otvorenosť úradu EPSO pri hľadaní rýchleho a spravodlivého riešenia problémov. Z deviatich dôsledných vyšetrovaní, ktoré uskutočnil ombudsman v súvislosti s úradom EPSO, v siedmich sa nezistil nesprávny úradný postup, zatiaľ čo ďalšie vyšetrovania neboli opodstatnené vo ôsmom prípade, a v poslednom prípade sťažovateľ svoju sťažnosť odvolal. Predstavuje to výrazné zlepšenie v porovnaní s rokom 2009.

Údajné nezabezpečenie rovnakého zaobchádzania

Prípade **1994/2008/IP³⁶** patril k prípadom, ktoré sa týkali EPSO, a boli uzavreté s tým, že sa nezistil nesprávny úradný postup. Ombudsman v tomto prípade dospel k záveru, že úrad EPSO poskytol platné a dostatočné dôvody na odôvodnenie svojho rozhodnutia komunikovať s uchádzačmi v rámci daného verejného výberového konania len v jednom z troch jazykov – angličtine, francúzštine alebo nemčine. EPSO vysvetlil, že cieľom tejto politiky je zabezpečiť efektívnu komunikáciu počas výberového konania. Podmienkou

verejného výberového konania tiež bolo, aby uchádzači dobre ovládali aspoň jeden z uvedených troch jazykov.

Iné inštitúcie, orgány, úrady a agentúry

Aj keď väčšina sťažností týkajúcich sa nábora je namierená proti úradu EPSO, ombudsman príležitostne dostane sťažnosti na iné inštitúcie, najmä na novozriadené agentúry, ktoré si ešte len zosúladujú svoje náborové konania.

Nezabezpečenie dodržiavania práva na odvolanie

V prípade **923/2009/FOR**, ktorý sa týkal Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (Frontex), sťažovateľ tvrdil, že správanie agentúry Frontex bolo nespravodlivé, netransparentné, nezdvorilé a neprofesionálne. Okrem toho poškodila jeho práva na odvolanie, ktoré nemohol uplatniť, pretože agentúra Frontex s ním nekomunikovala. Sťažovateľ sa uchádzal o tri pracovné miesta v agentúre Frontex. Ombudsman konštatoval, že agentúra Frontex v tomto prípade nerešpektovala zásady dobrej správy. Tento nedostatok bol obzvlášť závažný, pretože zabránil sťažovateľovi uplatniť si základné právo odvolať sa proti nepriaznivému rozhodnutiu proti nemu. Vo svojom rozhodnutí ombudsman poukázal na Chartu a konkrétnejšie na článok 47, v ktorom je ustanovené právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces. Ombudsman prípad uzavrel s kritickou poznámkou.

Údajné porušenie legitímnych očakávaní

V prípade **2924/2007/TS** Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) informoval sťažovateľku, že vybraná

Z deviatich dôsledných vyšetrovaní, ktoré uskutočnil ombudsman v súvislosti s úradom EPSO, v siedmich sa nezistil nesprávny úradný postup, zatiaľ čo ďalšie vyšetrovania neboli opodstatnené vo ôsmom prípade, a v poslednom prípade sťažovateľ svoju sťažnosť odvolal.

36. Pozri tiež prípad **2831/2009/RT** opísaný v časti 1.4 pod nadpisom „Ďalšie poznámky“.

na pracovné miesto. Dva týždne pred nástupom do práce ju však EHSV informoval, že je nemôže byť prijatá do zamestnania, a to z dôvodu, že nemá ukončené trojročné bakalárske štúdium. Sťažovateľka už požiadala o rozviazanie pracovného pomeru vo Fínsku, prenajala si byt v Bruseli a dala do prenájmu svoj byt vo Fínsku. Ombudsman bol názoru, že EHSV nepreskúmal primerane sťažovateľkinu žiadosť a životopis. Okrem toho ju nesprávne informoval, že bola vybraná na danú pozíciu predtým, ako menovací orgán formálne rozhodol o jej prijatí. Po predložení návrhu ombudsmana na priateľské riešenie EHSV³⁷, súhlasil s vyplatením sumy 3 965 EUR sťažovateľke ako finančné vyrovnanie za vecné výdavky, ktoré jej vznikli v dôsledku konania EHSV.

Inštitucionálne, politické záležitosti a iné

Tento posledný nadpis sa vzťahuje na rad sťažností na inštitúcie v súvislosti s ich aktivitami v oblasti tvorby politiky alebo ich bežnou činnosťou. Medzi tvrdenia patrili – opäť – nespravodlivosť, administratívne chyby, zneužitie právomoci a nezabezpečenie plnenia povinností³⁸.

Nespravodlivosť

V prípade 3272/2008/BEH, ktorý sa týkal prístupu poslancov EP do tlačových priestorov Rady počas zasadnutí Európskej rady, bol ombudsman názoru, že sťažovateľka nedokázala, že Rada konala svojvoľne tým, že stanovila pre parlamentnú delegáciu rovnaký počet preukazov ako pre iné delegácie. Ombudsman sa okrem toho domnieval, že rozhodnutie Rady o prijatí všeobecne platných obmedzení namiesto rozhodnutia o obmedzeniach

v každom individuálnom prípade sa nemôže považovať za nesprávny úradný postup. V tejto súvislosti zohľadnil mieru diskrečnej právomoci, ktorú požíva Rada. Pokiaľ ide o požiadavku, že pre poslancov EP by sa mal zabezpečiť neobmedzený prístup, ombudsman konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti má Európsky parlament viac ako 700 poslancov a že kapacita budovy Rady je obmedzená, ombudsman dospel k záveru, že nie je možné v tomto smere kritizovať zamietnutie Rady vyhovieť požiadavkám sťažovateľky.

V prípade 2905/2008/GG, ktorý sa týkal zákazu vstupu uloženému vedeckému pracovníkovi na základe údajného obťažovania zamestnancov EÚ, ombudsman vysvetlil, že bezvýhradne uvítal politiku Komisie nulovej tolerancie voči obťažovaniu, ale zdôraznil, že je tiež potrebné dodržiavať prezumpciu nevinu. Ďalej konštatoval, že sťažovateľovi nebola poskytnutá možnosť, aby pred prijatím zákazu vstupu predložil svoje pripomienky a že tento nedostatok predstavoval jasné porušenie práva byť vypočutý. Ďalej poznamenal, že Komisia neinformovala sťažovateľa o svojom rozhodnutí a že neposkytla platný dôvod pre poskytnutie tretej osobe kópie listu, ktorý obsahoval negatívne poznámky na jeho adresu. Ombudsman vyzval Komisiu, aby zrušila zákaz vstupu, ospravedlnila sa za chyby, ktoré urobila a informovala tretiu stranu, že zákaz vstupu bol zrušený. Komisia sa ospravedlnila za skutočnosť, že neinformovala sťažovateľa o zákaze vstupu, ale odmietla ombudsmanove závery a odporúčania týkajúce sa zvyšku prípadu. Ombudsman uviedol viaceré kritické poznámky.

³⁷. Návrh na priateľské riešenie bol predložený na základe toho, že EHSV spôsobil sťažovateľke ujmu. Pokiaľ ide o porušenie legitímnych očakávaní, ombudsman neuskutočnil analýzu na základe podmienok ustanovených súdmi EÚ.

³⁸. Pozri prípad 1450/2007/BEH uvedený v časti 1.4 pod nadpisom „Návrhy odporúčaní“.

Sťažnosti a vyšetrovania

Prípado 647/2010/RT sa týkal údajného nevyplatenia zostatkovej sumy zo strany Komisie za twinningový program v Srbsku. Sťažovateľ tvrdil, že Komisia konala nespravodlivo a neprimerane, keď odmietla zaplatiť určité výdavky v súvislosti s projektom. V priebehu vyšetrovania sťažovateľ informoval ombudsmana, že Komisia súhlasila s vyplatením zostatkovej sumy, pričom súhlasila s vyplatením takmer celej požadovanej sumy.

V prípade 296/2009/OV, ktorý sa týkal záverov Rady o ochrane úspor, občan tvrdil, že Rada nedodržala slovo, podviedla európskych občanov a porušila zásadu legitímnych očakávaní. Rada tvrdila ombudsmanovi, že sťažnosť nepredstavovala nesprávny úradný postup. Tvrdila tiež, že závery neboli právne záväzné. Ombudsman pripomenul, že sťažovateľ tvrdil, že skutočnosť, že Rada nerealizovala svoje politické rozhodnutie predstavovalo nesprávny úradný postup. Z tohto dôvodu pociťoval, že je kompetentný zaoberať sa týmto tvrdením, zdôraznil však, že sťažnosť týkajúca sa tejto záležitosti by mohla byť podložená len vtedy, ak by Rada prijala jasné záväzky a potom ich nespĺnila. Ombudsman konštatoval, že dotknutá smernica sa medzičasom zmenila a že členské štáty boli povinné zabezpečiť úroveň ochrany predpokladanú v záveroch najneskôr od 1. júla 2009. Dospel k záveru, že záležitosť bola bezpredmetná a ďalšie vyšetrovania nie sú opodstatnené.

Administratívne chyby

Prípado 865/2008/OV sa týkal údajnej administratívnej chyby týkajúcej sa rybolovných kvót pre západné Škótsko. Podľa sťažovateľa Komisia v tabuľke s navrhovanými zníženiami omylom prehodila príslušné stĺpce týkajúce

sa západného Škótska a Severného mora. Ombudsman potvrdil chybu, ale Komisia odmietla ombudsmanov návrh odporúčania, aby ju uznala a pokiaľ možno, prijala nápravné opatrenia. Opätovne zdôraznila svoje stanovisko, že znenie príslušného návrhu bolo vypracované zámerne a že tento návrh sa opiera o vedecké dôkazy, z ktorých vyplýva, že zásoby tresky v oblasti západného Škótska boli v kritickom stave. Okrem toho uviedla, že aj keby ku chybe došlo, už nie je možné prijať nápravné opatrenia. Ombudsman prípad uzavrel s kritickou poznámkou. Komisia následne v liste ombudsmanovi uznala chybu, a tak zmenila stanovisko, ktoré prijala počas vyšetrovania.

Zneužitie právomoci

V prípade 1182/2009/(BU)JF sa malá spoločnosť vykonávajúca údržbu ľahkých lietadiel sťažovala ombudsmanovi na poplatky, ktoré si účtovala Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA) za vykonanie prác na jej žiadosť o menšie bezpečnostné úpravy na lietadle. Ombudsman vyšetrovaním zistil, že na základe platných právnych ustanovení a informácií, ktoré mala sťažovateľka k dispozícii, si agentúra EASA správne uplatnila nárok na poplatok. Z vyšetrovania ombudsmana však tiež vyplynulo, že agentúra EASA pri požadovaní poplatku uviedla formálne upozornenie okrem iného o možnosti zrušenia existujúcich certifikátov. Ombudsman bol názoru, že v danej situácii bolo také upozornenie neprimerané, urážlivé a dokonca potenciálne nezákonné a že agentúra EASA by sa mala sťažovateľke ospravedlniť. Agentúra EASA sa ospravedlnila a revidovala svoje formálne varovania. Ďalej informovala ombudsmana, že plánuje navrhnúť zmeny platných právnych predpisov.

1.7 Postúpenia a rady

Vo viac než 70 % zo všetkých spracovaných prípadov v roku 2010, Európsky ombudsman dokázal poskytnúť sťažovateľovi pomoc tým, že začal vyšetrovanie prípadu, postúpil prípad príslušnému orgánu alebo poskytol radu, na koho sa obrátiť. Sťažnosti, ktoré nepatria do pôsobnosti ombudsmana, sa

sa sťažovateľovi poskytla rada, aby kontaktoval člena siete (546 prípadov bolo postúpených národnému alebo regionálnemu ombudsmanovi alebo podobnému orgánu, zatiaľ čo 145 bolo postúpených Výboru pre petície Európskeho parlamentu).

V niektorých prípadoch ombudsman považuje za vhodné postúpiť sťažnosť Európskej komisii alebo sieti SOLVIT,

Sťažnosti, ktoré nepatria do pôsobnosti ombudsmana, sa často týkajú údajných porušení práva EÚ členskými štátmi.

často týkajú údajných porušení práva EÚ členskými štátmi. Mnohé tieto prípady dokáže najlepšie riešiť národný alebo regionálny ombudsman v rámci Európskej siete ombudsmanov. Plnohodnotným členom siete je tiež Výbor pre petície Európskeho parlamentu. Jedným z cieľov siete je umožniť rýchle postúpenie sťažností príslušnému národnému alebo regionálnemu ombudsmanovi alebo podobnému orgánu.

Celkove 53 % (1 435) sťažností, ktoré Európsky ombudsman spracoval v roku 2010, patrilo do pôsobnosti člena Európskej siete ombudsmanov. 744 z týchto prípadov patrilo do pôsobnosti európskeho ombudsmana. Ako vyplýva z obrázku 1.12, v 691 prípadoch bola sťažnosť postúpená³⁹ členovi siete alebo

ktorú zriadila Komisia na pomoc ľuďom, ktorí čelia prekážkam, keď sa snažia uplatňovať svojej práva na vnútornom trhu Únie. Pred postúpením sťažnosti alebo poskytnutím rady sťažovateľovi služby ombudsmana robia všetko preto, aby poskytli čo najvhodnejšiu radu. V roku 2010 bolo 176 sťažovateľom poradené, aby sa obrátili na Komisiu⁴⁰, zatiaľ čo 601 sťažovateľov bolo odkázaných na iné inštitúcie a orgány vrátane SOLVIT a špecializovaných ombudsmanov alebo orgánov zaoberajúcimi sa sťažnosťami v členských štátoch.

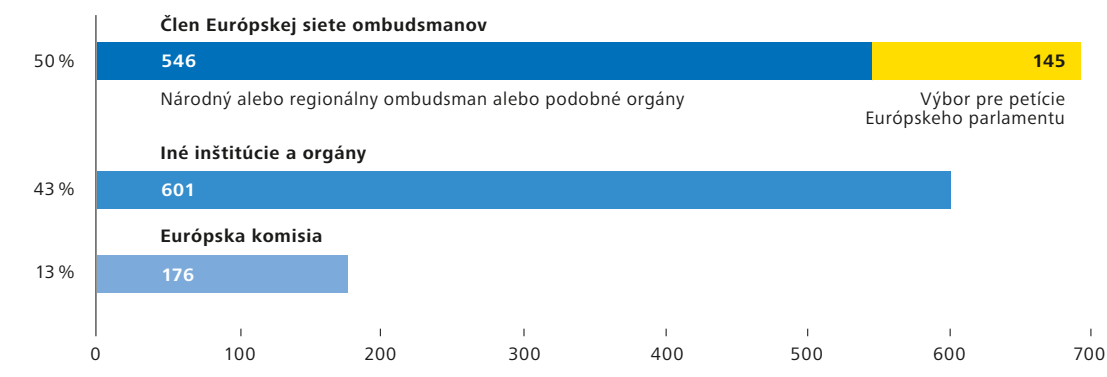
V 61 % všetkých prípadov preskúmaných v roku 2010 sa poskytla rada, alebo prípad bol postúpený. Príklady sa uvádzajú ďalej v texte.

³⁹. Sťažnosť sa postúpi len s predchádzajúcim súhlasom sťažovateľa a za predpokladu, že je opodstatnená.

⁴⁰. Tento údaj obsahuje niektoré prípady, v ktorých bola sťažnosť na Komisiu vyhlásená za nepripustnú, pretože sa neuskutočnili príslušné administratívne kroky voči inštitúcii pred podaním sťažnosti ombudsmanovi.

Sťažnosti a vyšetrovania

Obrázok 1.12: Sťažnosti postúpené iným inštitúciám a orgánom
Poskytnutie rady sťažovateľom, aby kontaktovali iné inštitúcie a orgány

Poznámka 1: Uvedené údaje zahŕňajú 187 sťažností zaregistrovaných koncom roku 2009, ktoré boli spracované v roku 2010 a nezahŕňajú 46 sťažností zaregistrovaných ku koncu roka 2010, ktoré sa koncom roku ešte stále spracovávali s cieľom určiť, aký postup je potrebné prijať.

Poznámka 2: V niektorých prípadoch sa sťažovateľovi poskytli viaceré typy rád, preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

Úloha členov Európskej siete ombudsmanov

Starosta mesta Zamora sa sťažoval na zlý stav ciest v tejto lokalite, ktoré patria do zodpovednosti regionálnej vlády Castilla y León (Španielsko). Sťažovateľ informoval ombudsmana, že mestská rada sa niekoľkokrát sťažovala na regionálnu vládu, nedostala však uspokojivú odpoveď. So súhlasom sťažovateľa ombudsman postúpil prípad regionálnemu ombudsmanovi Castilla y León.

3071/2009/PL

Štátny príslušník Alžírsko požiadal francúzske orgány v Štrasburgu, aby mu poskytli sobášny list jeho starého otca, ktorý padol počas 1. svetovej vojny. Tvrdil, že miestne orgány neodpovedali na jeho žiadosť. So súhlasom sťažovateľa ombudsman postúpil prípad francúzskemu ombudsmanovi.

1785/2010/PF

Sťažovateľovi bola poskytnutá rada, aby kontaktoval Európsku komisiu

Sťažovateľ tvrdil, že nemecký spolkový úrad pre migráciu a utečencov konal diskriminačne voči manželským partnerom občanov EÚ, ktorí neboli Nemci, pretože im uložili povinnosť čakať tri mesiace predtým, ako im povolili zúčastniť sa integračných kurzov sponzorovaných federálnou vládou. Sťažovateľ chcel informovať Európsku komisiu o diskriminácii a dosiahnuť súdny príkaz proti tomuto úradu alebo Nemecku. Sťažovateľ poveril ombudsmana, aby postúpil sťažnosť Komisii.

2313/2010/NF

Nemecký občan, ktorý žil na Bonaire (Holandské Antily) so svojou manželkou od roku 1994 tvrdil, že cudzinci museli v dobe, keď sa tam presťahoval, zložiť hotovostný vklad, aby im bol priznaný štatút trvalého pobytu na Bonaire. Vláda im mala po desiatich rokoch pobytu tento vklad vrátiť. Sťažoval sa, že miestne orgány vrátili vklad len občanom Holandska a ostatným občanom Únie oficiálne odmietli vrátiť vklady. Sťažovateľ tvrdil, že týmto postupom bolo porušené právo EÚ. Cítil sa tým diskriminovaný a požiadal ombudsmana o pomoc. So súhlasom sťažovateľa ombudsman postúpil prípad Komisii.

2476/2010/NF

Sťažnosť postúpená sieti SOLVIT

Občan Španielska sa sťažoval ombudsmanovi na Generálne riaditeľstvo dopravy (Ministerstvo vnútra, Španielsko), že neuznali jeho britský vodičský preukaz a možno tým, porušili právo EÚ o vodičských preukazoch. Dva týždne po predložení sťažnosti sťažovateľ kontaktoval ombudsmana a informoval ho, že sa sťažoval sieti SOLVIT, ktorá mu oznámila, že začne vyšetrovanie. Ombudsman postúpil prípad sieti SOLVIT v Španielsku.

1769/2010/PL

V dobe Lisabonskej zmluvy je dôležité, aby inštitúcie vytvárali a rozvíjali kultúru služieb občanom a rešpektovania ich práv. Cieľom predchádzajúcej tematickej analýzy bolo zachytiť rozsah a množstvo vyšetrovaní ombudsmana v priebehu roka 2010 a poukázať na rôzne prostriedky, pomocou ktorých sa ombudsman usiloval presadzovať zásady kultúry služieb a pomáhal presadiť Chartu základných práv do života. Čitatelia, ktorí si chcú podrobnejšie preštudovať vyšetrovania ombudsmana, môžu pomocou vyhľadávacích nástrojov na webovej lokalite ombudsmana získať prístup k podrobnejšej zbierke zhrnutí rozhodnutí, návrhov odporúčaní a osobitných správ, ktoré sú dostupné online.

2

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a ostatnými zainteresovanými stranami

V tejto kapitole sa uvádza prehľad vzťahov Európskeho ombudsmana v roku 2010 s inštitúciami EÚ, jeho kolegami ombudsmanmi a inými dôležitými zainteresovanými stranami. Uvádza sa v nej prehľad zasadnutí, seminárov a iných aktivít, ktoré sa uskutočnili na zabezpečenie čo možno efektívneho riešenia sťažností, výmeny najlepších postupov a na zvýšenie informovanosti o úlohe ombudsmana v rámci rôznych zainteresovaných strán.

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmami a ostatnými zainteresovanými stranami

2.1 Vzťahy s inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami EÚ¹

Ombudsman sa pravidelne stretáva s členmi a úradníkmi inštitúcií EÚ, aby prediskutoval možnosti ako zvýšiť kvalitu správy EÚ, zdôraznil význam správneho riešenia sťažností a zabezpečil primerané následné opatrenia na základe svojich poznámok, odporúčaní a správ.

Vzhľadom na to, že Európska komisia zodpovedá za najvyšší podiel vyšetrení, ktoré ombudsman vykonáva každý rok, značné úsilie sa vyvíja na pravidelné styky s jej členmi a úradníkmi.

Vzhľadom na to, že Európska komisia zodpovedá za najvyšší podiel vyšetrení, ktoré ombudsman vykonáva každý rok, značné úsilie sa vyvíja na pravidelné styky s jej členmi a úradníkmi. V roku 2010 sa pán Diamandouros stretol s predsedom Európskej komisie José Manuel Durão Barrosom, podpredsedom Komisie zodpovedným za medziinštitucionálne vzťahy a administratívu Marošom Šefčovičom, podpredsedníčkou Komisie pre spravodlivosť, základné práva a občianstvo Viviane Redingovou a komisárom zodpovedným za vnútorný trh a služby Michelom Barnierom. Stretol sa aj s generálnou tajomníčkou Komisie Catherine Dayovou, generálnym riaditeľom právnych služieb Luisom Romerom a sprostredkovateľkou Komisie pre zamestnancov Mercedes de Sola. Na účely následných opatrení na základe vyšetrení sa vedúci právneho odboru stretával mesačne s riaditeľom zodpovedným za medziinštitucionálne vzťahy na generálnom sekretariáte Komisie a v novembri uskutočnil prednášku pre koordinátorov Komisie zodpovedných za vyšetrenia ombudsmana.

Vzťahy ombudsmana s Komisiou idú nad rámec jeho práce v súvislosti s vyšetreniami: v roku 2010 sa pán Diamandouros stretol s úradníkmi Komisie zodpovednými za Eurobarometer a po prvýkrát prednášal o prístupe k informáciám v európskych dokumentačných centrách. Jeho zamestnanci pokračovali v stykoch so sieťou SOLVIT, Európskou sieťou podnikov (*Enterprise Europe Network*) a Generálnym riaditeľstvom pre komunikáciu.

Pokiaľ ide o vzťahy s Európskym parlamentom, najdôležitejšou udalosťou v roku 2010 bola voľba ombudsmana (pozri ďalej v texte) a ako vždy plenárna rozprava o aktivitách ombudsmana v predchádzajúcom roku. Uskutočnila sa 25. novembra 2010 a bola založená na správe, ktorú pripravila pani Mariya Nedelcheva, poslankyňa EP. Ombudsman predstavil 4. mája parlamentnému Výboru pre petície svoju *Výročnú správu 2009*, kde mal tiež príležitosť prezentovať svoju osobitnú správu týkajúcu sa nedostatočnej koordinácie zo strany Komisie pri vyšetrení (pozri časť 1.4). O tejto správe sa diskutovalo aj 25. novembra počas plenárnej rozpravy Parlamentu. K ďalším zaujímavým udalostiam v roku 2010 patrila prezentácia Výboru pre petície o revízii nariadenia 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom, prezentácia Výboru pre ústavné veci o európskej iniciatíve občanov a stretnutie s pracovnou skupinou výboru pre právne záležitosti o správnom práve.

V októbri cestoval pán Diamandouros do sídla Súdneho dvora EÚ v Luxemburgu zložiť prísahu v súvislosti s novým mandátom. Potom nasledovali stretnutia

1. Z dôvodu stručnosti používa termín „inštitúcia“, ktorý sa vzťahuje na všetky inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ.

Ombudsman predložil 21. apríla svoju *Výročnú správu 2009* predsedovi parlamentu Jerzemu Buzekovi, poslancovi EP, a 4. mája parlamentnému Výboru pre petície. Plenárna rozprava o aktivitách ombudsmana v roku 2009 sa uskutočnila 25. novembra 2010 a zakladala sa na správe, ktorú pripravila Mariya Nedelcheva, poslankyňa EP.

s predsedom Súdneho dvora Vassiliosom Skourisom, predsedom Všeobecného súdu Marcom Jaegerom a predsedom Súdu pre verejnú službu Paulom Mahoneym. Začiatku tohto mesiaca sa ombudsman zúčastnil konferencie na počesť piateho výročia Súdu pre verejnú službu. Počas ceremonálu prísahy v Luxemburgu sa ombudsman stretol aj s prezidentom Európskej investičnej banky (EIB) Philippom Maystadtom a prednášal na tému „Etika a ombudsman“ na 27 plenárnom zasadnutí vedeckej rady Európskej rady pre výskum.

K ďalším významným podujatiam patrila prezentácia generálnym riaditeľom, riaditeľom a vedúcim oddelení generálneho sekretariátu Rady EÚ, stretnutie s vedením Európskeho úradu boja proti podvodom (OLAF) a prejav na sympóziu Agentúry Európskej únie pre základné práva na tému „Posilňovanie architektúry základných práv v EÚ“. Okrem toho sa v roku 2010 uskutočnili stretnutia s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu

údajov (EDPS) Petrom Hustinxom, riaditeľom Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO) Davidom Bearfieldom, generálnym riaditeľom pre administratívu v Rade Williamom Shapcottom, zástupcom riaditeľa Európskej environmentálnej agentúry Gordonom McInnesom, zástupcom riaditeľa Úradu európskych politických poradcov (BEPA) Margaritisom Schinasom a riaditeľom Úradu Európskej Komisie pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) Stephenom Questom. Ombudsman uskutočnil tiež dve prezentácie pre účastníkov programu Erasmus pre verejnú správu, ktorý organizovala Európska administratívna škola.

Voľby Európskeho ombudsmana

V článku 228 ods. 2 ZFEÚ je stanovené, že ombudsman je volený po každých voľbách Európskeho parlamentu na čas funkčného obdobia Parlamentu. Podrobnosti o postupe voľby sú uvedené v rokovacom poriadku Parlamentu.

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmami a ostatnými zainteresovanými stranami

Parlament uverejnil výzvu na podávanie prihlášok do výberového konania na obsadenie funkcie ombudsmana v Úradnom vestníku z 10. septembra 2009² s konečným termínom 9. október 2009 na predloženie prihlášok. Voľba Európskeho ombudsmana sa konala na plenárnom zasadnutí v Štrasburgu 20. januára 2010. Pán Diamandouros bol opätovne zvolený za Európskeho ombudsmana v prvom kole hlasovania 340 hlasmi. Pán Pierre-Yves Monette dostal 289 hlasov a pán Vittorio Bottoli dostal 19 hlasov. Platných hlasov bolo 648. Po svojom opätovnom zvolení pán Diamandouros oznámil, že jeho priority budú: zabezpečiť, aby občania mali plný prospech z Lisabonskej zmluvy a Charty základných práv, posilňovať kultúru služieb občanom v rámci správy EÚ a ďalej zlepšovať efektívnosť úradu ombudsmana.

Európsky ombudsman úzko spolupracuje so svojimi kolegami v členských štátoch s cieľom zaistiť, aby sťažnosti občanov súvisiace s právom EÚ boli vybavované rýchlo a efektívne.

Podrobné informácie o voľbe Európskeho ombudsmana možno nájsť na webovej stránke Parlamentu na: <http://www.europarl.europa.eu/electionombudsman/>

2.2 Vzťahy s ombudsmami a podobnými orgánmi

Mnohí sťažovatelia sa obracajú na Európskeho ombudsmana, keď majú problémy s národnou, regionálnou alebo miestnou správou. Európsky ombudsman úzko spolupracuje so svojimi kolegami v členských štátoch s cieľom zaistiť, aby sťažnosti občanov súvisiace s právom EÚ boli vybavované rýchlo a efektívne. Väčšinou sa táto spolupráca uskutočňuje pod záštitou Európskej siete ombudsmanov. Sieť teraz pozostáva z viac než 90 kancelárií v 32 krajinách a zahŕňa národných a regionálnych ombudsmanov a podobné orgány členských štátov Európskej únie, kandidátskych krajín uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ

a niektoré ďalšie európske krajiny, ako aj Európskeho ombudsmana a Výbor pre petície Európskeho parlamentu.

Mimoriadne dôležitou udalosťou pre sieť bolo v roku 2010 predstavenie novej vizuálnej identity siete spolu s novou vizuálnou identitou Európskeho ombudsmana (pozri ďalej v texte). Ombudsmani a ich zamestnanci z Belgicka, Dánska, Francúzska, Maďarska, Nórska, Portugalska, Slovinska a Spojeného kráľovstva, Rakúska a Talianska sa zúčastnili 27. septembra podujatia pri tejto príležitosti. Nové logo siete je vizuálnym symbolom, ktorý bol navrhnutý tak, aby evokoval identitu a hodnoty siete, pričom zdôrazňuje úsilie jej členov osloviť široké spektrum cieľových skupín.

V Bruseli sa 27. septembra 2010 konalo podujatie pri príležitosti predstavenia novej vizuálnej identity Európskeho ombudsmana a Európskej siete ombudsmanov. Na tomto podujatí sa zúčastnilo viac než 150 osôb vrátane ombudsmanov a ich zamestnancov z desiatich krajín.

Jedným z cieľov siete je umožniť rýchle postúpenie sťažností príslušnému ombudsmanovi alebo podobnému orgánu. V roku 2010 bola v 977 prípadoch sťažnosť postúpená členovi Európskej siete ombudsmanov, alebo sa sťažovateľovi odporučilo, aby kontaktoval člena siete. Ďalšie podrobnosti tejto spolupráce sú uvedené v kapitole 1.

Priamy význam pre riešenie sťažností má aj osobitný postup, ktorým národní a regionálni ombudsmani môžu požiadať Európskeho ombudsmana o písomné odpovede na otázky týkajúce sa práva EÚ a jeho interpretácie vrátane otázok, ktoré sa objavujú počas riešenia špecifických prípadov. V priebehu roka 2010 národní ombudsmani predložili tri otázky: jedna otázka od Rady ombudsmanov Rakúska sa týkala pravidiel EÚ o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, otázka od estónskeho ombudsmana sa týkala práva občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov a otázka belgických federálnych ombudsmanov sa týkala otázky dvojitého zdaňovania pridanej hodnoty na európskej úrovni.

Všeobecnejšie sieť slúži ako užitočný mechanizmus na výmenu informácií o práve EÚ a najlepších postupoch prostredníctvom uvedených seminárov, bulletinu, ktorý vychádza dvakrát do roka, elektronického diskusného a dokumentárneho fóra (EUOMB Summit a webová stránka) a elektronickej spravodajskej služby. K otázkam, o ktorých sa diskutovalo prostredníctvom týchto nástrojov v roku 2010, patrili právo občanov na voľný pohyb, uplatňovanie práva EÚ v oblasti štátnej pomoci, zdaňovania vozidiel, záležitostí týkajúcich sa migrácie a azylu, diskriminácie, životného prostredia a práv osôb so zdravotným postihnutím. Okrem toho v roku 2010 Európsky ombudsman informoval národných ombudsmanov v sieti o svojom úmysle pripraviť pre úradníkov EÚ zoznam etických zásad. Požiadal ich o pomoc, aby sa zabezpečilo, že v budúcom zozname budú plne zohľadnené najlepšie postupy v členských štátoch. Národní ombudsmani v rámci siete reagovali pozitívne na túto žiadosť o informácie o národných zoznamoch etických zásad vo verejnom živote a súhlasili s tým, že sa bude o tomto diskutovať v Kodani v roku 2011 na budúcom bienálnom seminári.

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmami a ostatnými zainteresovanými stranami

Semináre národných ombudsmánov sa konajú každé dva roky a organizuje ich spoločne Európsky ombudsman s národným alebo regionálnym partnerom. Sedemnásty regionálny seminár Európskej siete ombudsmánov organizoval Európsky ombudsman spoločne s ombudsmanom Tyrolska Josefom Hauserom. Konal sa v Innsbrucku (Rakúsko) od 7. do 9. novembra 2010. Na seminári boli zastúpené úrady ombudsmánov zo šiestich členských štátov EÚ, v ktorých existujú regionálni ombudsmani alebo podobné orgány (Belgicko, Nemecko, Španielsko, Taliansko, Rakúsko a Spojené kráľovstvo). Po prvýkrát boli zastúpení aj švajčiarski regionálni ombudsmani, ktorí sa stali plnoprávnymi členmi Európskej siete ombudsmánov v lete 2009. Seminár poskytol príležitosť preskúmať rôznorodé témy vrátane úlohy regionálnych ombudsmánov, vymeniť si poznatky o práve Európskej únie, práci ombudsmánov Európskej únie i regionálnych ombudsmánov v environmentálnej oblasti a rozvoji nového extranetu pre Európsku sieť ombudsmánov.

Siedmy regionálny seminár Európskej siete ombudsmánov sa uskutočnil v novembri 2010 v Innsbrucku (Rakúsko). Na seminári boli zastúpení regionálni ombudsmani a podobné orgány z Rakúska, Belgicka, Nemecka, Talianska, Španielska, Švajčiarska a Spojeného kráľovstva.

Styční úradníci vystupujú ako prvé miesto kontaktu pre ďalšie kancelárie v Európskej sieti ombudsmánov. Stretli sa po siedmykrát v Štrasburgu v dňoch od 6. do 8. júna 2010. Diskusie boli zamerané na vplyvy Lisabonskej zmluvy na prácu ombudsmánov, cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a práva pacientov, ako aj na jazyk používaný pri upozorňovaní zahraničných občanov na dopravné priestupky. Ako na siedmom regionálnom seminári úrad európskeho ombudsmána predstavil projekt siete Extranet, ktorý nahradí v roku 2011 EUOMB Summit a webovú stránku. Napokon, po prvýkrát sa konalo spoločné zasadnutie so sieťou SOLVIT, aby sa prediskutovali záležitosti spoločného záujmu a posilnila spolupráca. Na tomto spoločnom zasadnutí bol zahájený projekt na zmapovanie kompetencií národných ombudsmánov v rámci siete. Cieľom tohto projektu je zhromaždiť jasné a ucelené informácie o typoch sťažností, ktoré národní ombudsmani môžu a ktoré nemôžu riešiť. Výsledky by mali byť mimoriadne užitočné pre každého, kto potrebuje poskytnúť rýchle a presné rady sťažovateľom, pokiaľ ide o to, kto je kompetentný, aby im pomohol.

Snahy ombudsmana spolupracovať so svojimi partnermi v priebehu roku presiahli aktivity v rámci Európskej siete ombudsmanov. K podujatiam, ktoré pán Diamandouros navštívil v roku 2010, patrila októbrová Európska konferencia Medzinárodného inštitútu ombudsmanov, ktorá sa konala v Barcelone. Témou tejto konferencie bola „Európa ako otvorená spoločnosť“ a diskusie boli zamerané na práva imigrantov.

© ARAG, 2010

Okrem uvedených seminárov Európsky ombudsman využil možnosť stretnúť sa pri návštevách členských štátov EÚ v roku 2010 so svojimi kolegami ombudsmanmi. Pán Diamandouros tak urobil pri svojej ceste do Dánska (január), Spojeného kráľovstva (marec), Belgicka (november) a Grécka (november). Ombudsman navštívil v júni svojho partnera v Srbsku pri príležitosti formálneho predstavenia Srbského kódexu správneho úradného postupu srbskému parlamentu. Srbský kódex sa zakladá zväčša na európskom kódexe. V októbri prijal delegáciu z úradu srbského ombudsmana. Napokon, ombudsman bol zastúpený na štvrtom zasadnutí Asociácie ombudsmanov stredozemskej oblasti, ktoré sa konalo v júni v Madride.

2.3 Vzťahy s ostatnými zainteresovanými stranami

Európsky ombudsman sa zaviazal zabezpečiť, aby každá osoba alebo organizácia, ktorá by mohla mať problém s inštitúciami EÚ, bola informovaná o tom, že má právo mu poslať sťažnosť na nesprávny úradný postup. Mimoriadny záujem má aj na všeobecnejšom zvyšovaní informovanosti o svojom úsilí na podporu transparentnosti, zodpovednosti a kultúry služieb v správe EÚ.

Hlavnou udalosťou v oblasti komunikácie bolo predstavenie nových vizuálnych identít Európskeho ombudsmana a Európskej siete ombudsmanov, ktoré sa uskutočnilo 27. septembra (pozri vyššie). Uskutočnilo sa to pri príležitosti pätnásteho výročia inštitúcie a zhromaždili sa zástupcovia z inštitúcií EÚ, ombudsmani, MVO, záujmové skupiny a novinári. Hlavným rečníkom bol Rainer Wieland, podpredseda Európskeho parlamentu, zatiaľ čo Philippe Apeloig, autor nových vizuálnych identít, prestavil úvahy, na

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmami a ostatnými zainteresovanými stranami

Hlavnou udalosťou v oblasti komunikácie bolo predstavenie nových vizuálnych identít Európskeho ombudsmana a Európskej siete ombudsmanov, ktoré sa uskutočnilo 27. septembra. Táto udalosť sa uskutočnila pri príležitosti pätnásteho výročia inštitúcie a zhromaždilo sa viac než 150 osôb. Hlavným rečníkom bol Rainer Wieland, podpredseda Európskeho parlamentu, ktorý je tu zobrazený s pánom Diamandourouosom. Na tejto fotografii je znázornené aj nové logo Európskeho ombudsmana.

ktorých sa zakladajú obe nové logá. Modrá a žltá farba nového loga európskeho ombudsmana má pripomínať európsku vlajku, pričom kruhový tvar predstavuje jednotu a zhodu. Vnútri tohto kruhu obojsmerné šípky predstavujú výmenu a dialóg, čo sú kľúčové prvky metodiky európskeho ombudsmana. Dizajn vrstvených šípok vytvára znamienko rovnosti, ktoré symbolizuje rovnosť a spravodlivosť.

Na zviditeľnenie svojej práce v konkrétnych oblastiach ombudsman usporiadal v roku 2010 tiež rad tematických podujatí. 12. marca usporiadal v Bruseli podujatie nazvané „Nový mandát Európskeho ombudsmana – Čo očakávať?“ Cieľom tohto podujatia bolo diskutovať so zainteresovanými stranami o prioritách ombudsmana na obdobie rokov 2009-2014. Po uskutočnení celého radu prezentácií podpredseda Komisie Maroš Šefčovič a bývalý predseda Európskeho parlamentu Pat Cox, občania, mimovládne organizácie, obchodné združenia, záujmové skupiny, novinári a regionálne úrady sa zúčastnili na diskusiách a predložili mnoho užitočných myšlienok určených na pomoc ombudsmanovi pri vykonávaní

jeho stratégie. Dňa 28. septembra – v Medzinárodný deň za právo vedieť – ombudsman spoluorganizoval podujatie s Transparency International nazvané „Transparentnosť na úrovni EÚ a v členských štátoch“. Medzinárodný deň za právo vedieť bol ustanovený v roku 2003 zástancami prístupu k informáciám z celého sveta. Ombudsman usporiadal v apríli 2010 aj pracovný seminár o transparentnosti, ktorý sa konal v Bruseli zameraný na generovanie užitočných myšlienok a stratégií o tom, ako môže podporovať zásadu transparentnosti v správe EÚ. Medzi účastníkmi boli bývalí vysoko postavení úradníci z hlavných inštitúcií EÚ a zástupcovia akademickej obce. Na seminári prebiehala čulá výmena názorov o tom, ako môže ombudsman pomôcť v tom, aby sa zásada transparentnosti stala skutočnosťou a vyplynulo z neho množstvo stimulujúcich a novátorských nápadov pre budúce roky. Napokon, dňa 10. júna ombudsman usporiadal seminár o finančných pravidlách EÚ. Návrhy pána Diamandourouosa na reformu nariadenia o rozpočtových pravidlách sa týkali týchto oblastí: zníženie administratívnej záťaže; neskoré platby, práva subdodávateľov a zamestnancov; vzdanie sa vymáhania

Na zviditeľnenie svojej práce v konkrétnych oblastiach ombudsman usporiadal v roku 2010 rad tematických podujatí. Patrili k nim podujatia týkajúce sa nového mandátu ombudsmana, nariadenia o rozpočtových pravidlách a transparentnosti. Pri príležitosti medzinárodného dňa za právo vedieť sa zúčastnilo podujatia o transparentnosti okolo 100 osôb. Tomuto podujatiu, ktoré bolo organizované spolu s Transparency International, predsedala Diana Wallisová, poslankyňa EP a podpredsedníčka Európskeho parlamentu.

neoprávnené vyplatených súm, platby *ex gratia* vo výnimočných prípadoch nesprávneho úradného postupu a poskytovanie informácií o náprave.

Po prvýkrát bol ombudsman pozvaný, aby sa zúčastnil výročného zasadnutia o nezávislých mechanizmov zodpovednosti (*Independent Accountability Mechanisms, IAMs*), ktoré sa konalo v júni v Tokiu. Boli prítomní zástupcovia IAMs z rôznych medzinárodných finančných inštitúcií a medzi nimi aj Európska investičná banka (EIB). K diskutovaným témam patrili komunikačné aktivity a riešenie environmentálnych sporov. Generálny tajomník ombudsmana Ian Harden zastupoval úrad tiež v oblasti zodpovednosti a finančných inštitúcií na zasadnutí v Budapešti (Maďarsko), ktoré organizovala MVO, CEE Bankwatch. Cieľom tejto konferencie bolo sústrediť mechanizmy zodpovednosti medzinárodných finančných inštitúcií a EÚ so zástupcami organizácií občianskej spoločnosti.

Celkove v roku 2010 ombudsman prezentoval svoju prácu na približne 40 podujatiach príslušníkom právnickej obce, obchodným združeniam, expertným

skupinám, MVO, zástupcom regionálnych a miestnych správ, lobistom a záujmovým skupinám, akademickým pracovníkom, politickým zástupcom na vysokej úrovni a štátnym zamestnancom. Tieto konferencie, semináre a zasadnutia boli organizované v Bruseli, Štrasburgu a v členských štátoch. Obzvlášť zaujímavá v roku 2010 bola návšteva Spojeného kráľovstva, kde bol uvedený rad prednášok o úlohe ombudsmana v čase po prijatí Lisabonskej zmluvy. Pán Diamandouros rečnil na University of Manchester, University of Hull a University College London. Zúčastnil sa aj na podujatí, ktoré organizoval Informačný úrad Európskeho parlamentu v Edinburgu o iniciatíve európskych občanov a na podujatí organizovanom zastúpením Európskej komisie v Londýne.

Počas roku 2010 uskutočnili viac ako 60 prezentácií pre asi 1 800 občanov z celej EÚ. Väčšina návštevníkov pochádzala z Nemecka, potom z Belgicka a Holandska. Aj keď obmedzené zdroje limitujú počet prezentácií, ktoré možno každý rok urobiť, ombudsman sa usiluje, pokiaľ možno, prijímať pozvania a požiadavky z tretích krajín.

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmami a ostatnými zainteresovanými stranami

K hlavným mediálnym aktivitám ombudsmana v roku patrila jeho aprílová tlačová konferencia pri príležitosti vydania výročnej správy, ktorá sa konala v Bruseli a júnové stretnutie s novinármi, na ktorom sa diskutovalo o jeho stratégii v súvislosti s novým mandátom. Pán Diamandouros poskytol aj okolo 40 rozhovorov novinárom z tlačových, televíznych, rozhlasových a elektronických médií. Počas roka bolo vydaných 24 tlačových správ, ktoré sa týkali stratégie ombudsmana v súvislosti s jeho novým mandátom, otázok transparentnosti v Európskom parlamente, Európskom úrade boja proti podvodom (OLAF), Európskej agentúre pre lieky, ďalej sa týkali európskej iniciatívy občanov, platobných sporov týkajúcich sa Komisie a neschopnosti

než 6,5 milióna stránok. Najväčší počet návštevníkov pochádza z Luxemburska, potom z Francúzska, Poľska, Španielska a Talianska. Mimoriadne zaujímavým prvkom na webovej lokalite ombudsmana je interaktívny sprievodca, ktorý pomáha pri hľadaní najvhodnejšej inštitúcie, kam sa obrátiť so sťažnosťou. V roku 2010 viac než 19 000 vyhľadalo a dostalo radu od ombudsmana prostredníctvom interaktívneho sprievodcu.

Napokon, 12. marca prijal pán Diamandouros po nominácii zosnulým poľským komisárom pre ochranu občianskych práv Januszom Kochanowskim Dôstojnícky kríž Radu za zásluhy Poľskej republiky z rúk stáleho predstaviteľa Poľska pri Európskej únii Jána Tombinskeho, ktorý usporiadal

Dôstojnícky kríž Radu za zásluhy Poľskej republiky bol pánovi Diamandourosovi udelený za jeho úsilie pri podpore ľudských práv v EÚ a mimo nej.

Komisie spolupracovať s ombudsmanom úprimne. V tlači a online médiách sa objavilo viac než 1 400 článkov, ktoré sa týkali práce Európskeho ombudsmana.

Nová webová lokalita ombudsmana zavedená 5. januára 2009 bola v septembri 2010 prepracovaná, aby vyjadrovala novú vizuálnu identitu inštitúcie. Webová lokalita sa pravidelne počas roka aktualizuje v súvislosti s novými rozhodnutiami, zhrnutiami prípadov, tlačovými správami, informáciami o nadchádzajúcich podujatiach, audiovizuálnym obsahom, publikáciami a ostatnými dokumentmi. Pre väčšiu bezpečnosť bolo zavedené šifrovanie SSL do online formulára sťažnosti a na väčšinu stránok webovej lokality boli zavedené tlačidlá sociálnych sietí. Od 1. januára do 31. decembra 2010 ombudsmanovu webovú lokalitu navštívilo viac než 305 000 rôznych návštevníkov, ktorí dovedna prezreli viac

slávnosť v Bruseli. Dôstojnícky kríž Radu za zásluhy Poľskej republiky bol pánovi Diamandourosovi udelený za jeho úsilie pri podpore ľudských práv v EÚ a mimo nej. Kríž udeľuje prezident Poľskej republiky osobnostiam, ktoré nie sú Poliakmi, alebo Poliakom žijúcim mimo Poľska za ich výnimočný príspevok k spolupráci medzi Poľskom a inými krajinami a národmi.

Od 1. januára do 31. decembra 2010 ombudsmanovu webovú lokalitu navštívilo viac než 305 000 rôznych návštevníkov, ktorí dovedna prezreli viac než 6,5 milióna stránok.

3

Zdroje

Táto kapitola poskytuje prehľad o zdrojoch, ktoré mal úrad ombudsmana k dispozícii v roku 2010. Poskytujú sa v nej informácie o štruktúre úradu a úsilí na zaistenie nerušeného toku informácií medzi zamestnancami a podporovanie príležitosti na profesionálny rozvoj. Druhá časť kapitoly sa zaoberá rozpočtom ombudsmana.

Zdroje

3.1 Zamestnanci

Na zabezpečenie riadneho výkonu úloh spojených s riešením sťažností na nesprávny úradný postup v 23 jazykoch Zmluvy a poskytovanie informácií s cieľom zvýšiť povedomie o práci ombudsmana úrad zamestnáva kvalifikovaný viacjazyčný personál. Pravidelné schôdze zamestnancov spolu s každoročným výjazdovým pracovným zasadnutím zamestnancov pomáhajú pri informovaní všetkých zamestnancov o vývoji v úrade a podnecuje ich k tomu, aby sa zamysleli nad tým, ako ich práca prispieva k dosahovaniu cieľov úradu.

Schôdze zamestnancov a výjazdové pracovné zasadnutia

Výjazdové pracovné zasadnutia zamestnancov sú neoddeliteľnou súčasťou strategického plánovania ombudsmana hlavne preto, že poskytujú užitočné usmernenie pre tvorbu politiky. Sú súčasťou ročného cyklu podujatí, ktoré zamestnancom aj školiteľom umožňujú vymieňať si stanoviská o záležitostiach, ktoré sa priamo týkajú práce a aktivít inštitúcie. Cieľom je rozvíjať a posilňovať porozumenie pre hodnoty a poslanie inštitúcie a prispievať k ich efektívnemu poskytovaniu.

V roku 2010 sa výjazdové pracovné zasadnutie konalo v dňoch 24. až 26. februára a bolo zamerané na tému

V roku 2010 sa výjazdové pracovné zasadnutie konalo v dňoch 24. až 26. februára a bolo zamerané na tému „Vízia európskeho ombudsmana na ďalších päť rokov“.

„Vízia európskeho ombudsmana na ďalších päť rokov“. Zámerom diskusií na výjazdovom pracovnom zasadnutí bolo

Konajú sa aj pravidelné schôdze s cieľom zaistiť nerušený tok informácií medzi zamestnancami a podporiť príležitosti na profesionálny rozvoj. Zamestnanci ombudsmana sa stretli v Štrasburgu v júli a decembri, aby sa dozvedeli o vývoji v oblasti správy, práva a politiky, ktoré ovplyvňujú inštitúciu. V roku 2010 schôdzi predchádzala prezentácia pre zamestnancov Akčného plánu asistenčnej služby Komisie pre jednotný trh.

prispieť k príprave stratégie Európskeho ombudsmana v súvislosti s jeho novým mandátom.

Konajú sa aj pravidelné schôdze s cieľom zaistiť nerušený tok informácií medzi zamestnancami a podporiť príležitosti na profesionálny rozvoj.

Na informovanie zamestnancov o vývoji v iných inštitúciách EÚ ombudsman pozýva aj externých prednášajúcich, ktorí uvedú prezentáciu na príslušnú tému. Dňa 20. apríla Jens Nyman-Christensen, riaditeľ zodpovedný za lepšie riadenie a inštitucionálne otázky na generálnom sekretariáte Európskej komisie, informoval právny odbor ombudsmana o vývoji v prípade projektu „EÚ Pilot“, ktorý je zameraný na zabezpečenie efektívneho uplatňovania práva EÚ zo strany členských štátov a na rýchle vyriešenie sťažností. Dňa 9. decembra si zamestnanci ombudsmana vypočuli prezentáciu riaditeľky pre politiku vnútorného trhu na generálnom riaditeľstve pre vnútorný trh a služby Emer Dalyovej a projektovej manažérky pracovnej skupiny SMAS Cristiny Giménez-Estolovej o Akčnom pláne asistenčnej služby Komisie pre jednotný trh. Napokon, v roku 2010 sa v Štrasburgu uskutočnili školenia na ďalšiu podporu možností profesionálneho rozvoja o Lisabonskej zmluve, o zrozumiteľnom prejave a mapovaní mysle (*mind-mapping*).

Ombudsman a jeho zamestnanci

V pláne pracovných miest ombudsmana na rok 2010 bolo 63 miest v roku 2010. Štruktúra úradu ombudsmana na konci roku 2010 bola nasledovná:

Európsky ombudsman: **P. Nikiforos Diamandouros**

Kabinet ombudsmana
Vedúca kabinetu:
Zina Assimakopoulou

Generálny sekretariát

Generálny tajomník:
Ian Harden

Právny odbor

Vedúci právneho odboru:
João Sant'Anna

Právne oddelenie A
Vedúci oddelenia:
Gerhard Grill

Právne oddelenie B
Vedúci oddelenia:
Peter Bonnor

Právne oddelenie C
Vedúca oddelenia:
Marta Hirsch-Ziemińska

Právne oddelenie D
Vedúci oddelenia:
Fergal Ó Regan

Zdroje

Správa registratúry

Správca registratúry:
Peter Bonnor

Administratívny a finančný odbor

Riaditeľ administratívneho a finančného odboru (poverený zastupovaním):
João Sant'Anna

Administratívne a personálne oddelenie

Vedúci oddelenia:
Alessandro Del Bon

Rozpočtové a finančné oddelenie

Vedúci oddelenia:
Loïc Julien

Oddelenie pre komunikáciu

Vedúci oddelenia:
Ben Hagard

Oddelenie pre médiá, podnikateľský sektor a občiansku spoločnosť

Vedúca oddelenia:
Rosita Agnew

Dozorným úradníkom pre ochranu údajov európskeho ombudsmana je Loïc Julien.

Úplný a pravidelne aktualizovaný zoznam zamestnancov vrátane podrobných informácií o štruktúre úradu ombudsmana a úlohách každého odboru je k dispozícii na webovej lokalite ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v 23 jazykoch. V prípade záujmu o tlačенú verziu zoznamu, kontaktujte kanceláriu ombudsmana.

3.2 Rozpočet

Rozpočet v roku 2010

Od 1. januára 2000 je rozpočet ombudsmana nezávislým oddielom rozpočtu Európskej únie (oddiel VIII-A)¹. Rozdelený je do troch hláv. Hlava 1 obsahuje mzdy, príplatky a iné výdavky súvisiace so zamestnancami. Hlava 2 rozpočtu sa týka budov, zariadenia a rôznych prevádzkových výdavkov. Hlava 3 obsahuje výdavky vyplývajúce zo všeobecných funkcií, ktoré inštitúcia vykonáva.

Rozpočtové prostriedky v roku 2010 boli vo výške 9 332 275 EUR.

Medziinštitucionálna spolupráca

Na zabezpečenie čo najlepšieho využitia zdrojov a zabránenie zbytočnej duplicite zamestnancov, ak je to možné, ombudsman spolupracuje s inými inštitúciami EÚ. Aj keď takto poskytované služby sa samozrejme Európskemu ombudsmanovi fakturujú, táto spolupráca umožňuje značné úspory rozpočtu EÚ na základe zvýšenia efektívnosti. Ombudsman spolupracuje najmä s:

- Európskym parlamentom, pokiaľ ide o vnútorný audit a účtovníctvo, ako aj technické služby vrátane budov, informačných technológií, komunikácií, lekárskeho služieb, vzdelávania, prekladov a tlmočenia;
- Úradom pre publikácie Európskej únie v oblasti rôznych aspektov publikácií;
- Prekladateľským strediskom pre orgány Európskej únie, ktoré zabezpečuje mnohé preklady potrebné pre ombudsmana pri jeho práci pre občanov.

¹ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2673/1999 z 13. decembra, ktorým sa mení a dopĺňa finančné nariadenie z 21. decembra 1977, ktoré sa uplatňuje na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev, Ú. v. EÚ 1999 L 326, s. 1.

Kontrola rozpočtu

Na zabezpečenie efektívneho hospodárenia so zdrojmi interný audítor ombudsmana Robert Galvin vykonáva pravidelné kontroly systémov vnútornej kontroly a finančných operácií realizovaných úradom.

Rovnako ako v iných inštitúciách EÚ vykonáva Európsky dvor audítorov audit aj v úrade ombudsmana.

Ako kontaktovať Európskeho ombudsmana

Poštou

Európsky ombudsman
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F - 67001 Strasbourg Cedex

Telefonicky

+33 (0)3 88 17 23 13

Faxom

+33 (0)3 88 17 90 62

E-mailom

eo@ombudsman.europa.eu

Webová lokalita

<http://www.ombudsman.europa.eu>

V prípade, že máte záujem o túto publikáciu vo verzii pre slabozrakých, obráťte sa na úrad Európskeho ombudsmana. Na požiadanie sa vynasnažíme zabezpečiť aj audio nahrávku.

Táto výročná správa je uverejnená na internete na:
<http://www.ombudsman.europa.eu>

© Európska únia, 2011
Všetky fotografie © Európska únia, pokiaľ sa neuvádza inak.
Reprodukcia na účely vzdelávania a nekomerčné účely je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.
Grafický návrh: Rosendahls - Schultz Grafisk, Albertslund, Dánsko a EntenEller A/S, Valby, Dánsko.
Použité písmo FrutigerNext a Palatino.
Printed in Luxembourg
ISBN 978-92-9212-272-0 . ISSN 1725-9789 . doi:10.2869/35381 . QK-AA-11-001-SK-C

Úrad pre publikácie

Mixed Sources
Product group from well-managed
forests and other controlled sources

Cert no. EUF-COC-051203
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council